

Jaarstukken 2023

Gemeente Nuenen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Resultaatbestemming	7
Algemene toelichting en inleiding bij programma's	8
Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening	9
Programma 2. Veiligheid & Handhaving	15
Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd	20
Programma 4. Verenigingen & Accommodaties	29
Programma 5. Wonen & Leefomgeving	32
Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer	39
Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie	45
Programma 8. Financiën & Belastingen	49
Paragrafen	52
Lokale heffingen	53
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	59
Onderhoud kapitaalgoederen	68
Financiering	75
Bedrijfsvoering	78
Verbonden partijen	83
Inleiding	83
Gemeenschappelijke regelingen	83
Vennootschappen en coöperaties	93
Stichtingen en verenigingen	95
Grondbeleid	99
Wet open overheid	105
Jaarrekening	106
Balans	107
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	109
Toelichting op de balans	112
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	121
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	123
Het overzicht van baten en lasten per taakveld	125
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	128
Vennootschapsbelasting	128
Begrotingsrechtmatigheid	128
Analyse overzicht van baten en lasten	129
Overzicht onvoorzien	130
Overzicht van de incidentele baten en lasten	130
Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	132
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	132
Rechtmatigheidsverantwoording	133
Overzicht van investeringen	134
Reserves en voorzieningen	140
Overzicht van de reserves en voorzieningen	140
Toelichting op de reserves	142
Toelichting op de voorzieningen	146
Bijlage Single information single audit (SISA)	151
Subsidie Bereikbaarheidsakkoord	180
Controleverklaring	182

Inleiding

Het jaar 2023 was het eerste volledige jaar van een nieuwe bestuursperiode. Voor het zomerreces heeft een wisseling van de wethouder Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling plaatsgevonden.

Het gemeentebestuur heeft in het verleden besloten tot de uitvoering van een aantal omvangrijke projecten die gepaard gaan met forse investeringen. Toen deze besluiten zijn genomen, zag de wereld er anders uit dan nu. Daarom hebben we realiteitschecks uitgevoerd voor de projecten het Klooster, de Hongerman, mfa Gerwen en herontwikkeling woonwagenlocatie Bosweg, zoals bij de begroting 2023 was aangekondigd. Dit is aanleiding geweest om financiële wijzigingen door te voeren.

Focus op voorbereiding realisatie

Onze focus lag in 2023 op realisatie van ambities. Er is veel capaciteit ingezet voor de door het college geprioriteerde projecten het Klooster, de Hongerman, Eeneind West en de woonwagenlocatie Bosweg. Daarbij ging het vooral om het uitwerken van plannen en het starten en doorlopen van procedures (onder andere in kader van aanbesteding en vergunningverlening) ter voorbereiding van de realisatiefase. Dit geldt ook voor andere projecten, waaronder enkele woningbouwprojecten. We verwachten dat voor een aantal projecten in 2024 de realisatiefase aanvangt.

We hebben specifieke aandacht voor woningbouwprojecten gehad en hierover hebben we als regio afspraken gemaakt met het Rijk in de Woondeal Zuidoost Brabant onder meer over de versnellingsopgave woningbouw.

Terughoudend met nieuwe ambities en beleid

Zoals in de begroting 2023 is aangegeven zijn we terughoudend geweest met nieuw beleid. We hebben slechts een beperkt aantal beleidsstukken vastgesteld, zoals de visie wijkgericht werken, Wmo-beleidsregels, de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed, het beleid grootschalige opwek zonne- en windenergie, erfgoedbeleid en de re-integratieverordening Participatiewet.

Bijdrage aan vluchtelingencrisis

Het nemen van lastige besluiten zijn we niet uit de weg gegaan. Zo hebben we onder meer besproken om vanuit humane overwegingen een bijdrage te willen leveren aan de vluchtelingencrisis. Eind 2023 is door het college besloten om de binnentuin van het gemeentehuis beschikbaar te stellen voor crisishulpverlening van 50 vluchtelingen. Deze noodopvang is januari 2024 gerealiseerd. Daarnaast is onderzoek gedaan naar mogelijkheden om een asielzoekerscentrum (AZC) in Nuenen te realiseren. Eind 2023 heeft dit geresulteerd in een voorstel vanuit het college aan de raad om aan de Pastoorsmast een AZC mogelijk te maken voor de opvang van maximaal 200 vluchtelingen voor een periode van maximaal 10 jaar.

Regionale samenwerking

Onze regio kent een enorme (economische) groei. Om deze groei in goede banen te leiden is regionale samenwerking meer dan ooit noodzakelijk. Het vraagt om het maken van strategische keuzes, zodat onze regio in de toekomst leefbaar en bereikbaar blijft. In 2023 is er in regionaal verband gewerkt aan verschillende visies en ontwikkelstrategieën waarbij ook aandacht is voor brede welvaart. Iedereen in de regio zou moeten kunnen profiteren van de kansen die groei met zich mee brengt. Dit heeft inzet van bestuurlijke en ambtelijke capaciteit gevergd.

Financieel

Zoals in de begroting 2023 is aangekondigd willen we de financiële positie van de gemeente versterken. In de kadernota 2024 is hiertoe een viertal financiële uitgangspunten opgenomen, waarmee de raad heeft ingestemd. We hebben een start gemaakt met het opbouwen van een buffer door 75% van het positieve begrotingsaldo te storten in de algemene reserve. De algemene reserve is hierdoor verhoogd.

Daarnaast is het gelukt om ons risicoprofiel naar beneden bij te stellen. De totale risicowaarde ten opzichte van de begroting 2024 is fors afgenomen. De netto schuldquote is ten opzichte van 2022 afgenomen en de solvabiliteit is iets hoger.

De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 2.200.410,-. Het begrote resultaat bedroeg € 614.087,- (voor het laatst bijgesteld bij de tussentijdse rapportage najaar 2023), verschil is dus € 1.586.323,-. Hiervan is een groot deel afkomstig van de grondexploitaties.

Op hoofdlijnen zijn de oorzaken van het resultaat, voor zover dat afwijkt van het begrote resultaat, als volgt (bedragen afgerond op € 1.000,-):

Resultaatanalyse op hoofdlijnen	2023
Begroot resultaat	614.000
Grondexploitatie	892.000

Algemene uitkering gemeentefonds	521.000
Overige verschillen < € 500.000	173.000
Totaal gerealiseerd resultaat 2023	2.200.000

Resultaatbestemming

Voorstel tot resultaatbestemming		
Programma	Totaal gerealiseerd resultaat 2023	2.200.410
1	In verband met de nieuwe Wet toekomst pensioenen (Wtp) gaan mogelijk de wethouderspensioenen over naar het ABP. Dit is nog onzeker en vergt nog nadere wetgeving. Als dit doorgaat zullen er andere rekenregels van toepassing zijn, waardoor verwacht wordt dat de voorziening wethouderspensioenen die wij nu hebben, ontoereikend is. De voorziening (APPA) is in 2023 met € 264.336 verlaagd als gevolg van de gestegen rekenrente, die wij wettelijk moeten hanteren. Op basis van een voorlopige berekening stellen wij voor om een nieuwe bestemmingsreserve "Wet toekomst pensioenen" in te stellen en daarin € 161.240 te storten. Dit bedrag is gebaseerd op de voorlopige berekening. Bij de toekomstige overdracht van de pensioenen naar het ABP biedt deze reserve dan dekking.	161.240
3	Bij de decembercirculaire 2023 hebben we van het Rijk € 16.998 ontvangen voor meerkosten sociaal domein voor Oekraïense vluchtelingen. In lijn met de eerder gereserveerde rijksbijdragen stellen wij voor om dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve vluchtelingen.	16.998
5	Bij de decembercirculaire 2023 hebben we van het Rijk € 155.221 ontvangen voor de Omgevingswet. Doel is om gemeenten in staat te stellen om aangesloten, geoefend en ingeregeld te zijn en te voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Wij stellen voor om dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve omgevingswet. Deze reserve hebben we ingesteld om rijksbijdragen te reserveren voor uitvoeringskosten in de komende jaren.	155.221
5	In verband met het vervallen van het extra onderhoudsbudget en de personele middelen voor het onderhoud van de woonwagens vanaf 2025 stellen wij voor om het restantbedrag over 2023 van € 49.000 over te hevelen naar 2025. Naar verwachting zullen we als gemeente in 2025 nog verantwoordelijk zijn voor het beheer en onderhoud van de woonwagenlocaties Bosweg en Kremersbos waardoor inzet van een technisch beheerder en operationeel verhuurder nodig is.	49.000
5	Grondexploitatie: storting resultaat grexen in algemene reserve grondexploitatie	618.709
5	Tussentijdse winstnemingen grondexploitatie: storting in algemene reserve winstnemingen, reserve bovenwijks en reserve parkmanagement	316.228
	Resterend resultaat: naar algemene reserve	883.014

Algemene toelichting en inleiding bij programma's

In de programmaverantwoording worden de toelichtingen per programma weergegeven. We gaan daarbij telkens in op 3 vragen:

Wat wilden we bereiken?

Wat hebben we ervoor gedaan?

Wat heeft het gekost?

Afwijkingen groter dan € 25.000,- tussen begroting na wijziging en realisatie over 2023 worden per taakveld toegelicht bij het onderdeel "Wat heeft het gekost". Uitgangspunt voor een toelichting is het saldo van baten en lasten van het taakveld met uitzondering van de afwijkingen op de:

- kapitaallasten;

- toerekening personele kosten en overhead.

De afwijkingen op die 2 onderdelen lichten we niet per taakveld toe maar hieronder.

In programma 3 Werk (participatie), zorg & jeugd lichten we de afwijkingen op de taakvelden die betrekking hebben op zowel Wmo als jeugd als geheel toe.

Alle programma's	Bedrag
Kapitaallasten	171.000
Als gevolg van de lagere rentelasten dan begroot is het renteomslagpercentage verlaagd van 0,5% naar 0,15%. Daardoor is er minder rente toegerekend aan de taakvelden. Over alle taakvelden samen betekent dat een voordeel van € 171.000. Dit positieve verschil komt doordat we een hoog saldo hebben staan op het schatkistbankieren waarop we rentebaten hebben gekregen die niet waren begroot.	
Toerekening directe salariskosten en overhead	916.000
Programma 1: de directe salaris- en inhuurkosten worden toegerekend aan de taakvelden (programma's 2 tot en met 8). Ook een deel van de overhead wordt toegerekend aan taakvelden. Dit verschil staat tegenover het voordeel op het taakveld overhead in programma 1.	

Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening

Portefeuillehouder(s)

M. van Toorenborg en P. Kok

Wat wilden we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Bestuur dat in verbinding staat en samen werkt met anderen	1. Beter samenspel raad, college en ambtelijke organisatie 2. Meer van de buitenwereld naar binnen halen 3. Beter participatie(beleid) 4. Doelgerichtere regionale samenwerking 5. Betere informatieversterking
Doelmatige ondersteuning van gemeentebestuur	6. Professionelere bedrijfsvoering
Digitale inclusie, waarbij iedereen kan deelnemen aan de digitale samenleving	7. Meer ondersteuning voor inwoners bij de digitale benadering van onze producten en diensten
Passende dienstverlenings-vormen, waarbij iedereen contact kan leggen met de gemeente via het dienstverleningskanaal dat de voorkeur heeft	8. Betere mogelijkheden om contact met de gemeente te leggen door dienstverleningskanalen uit te breiden en op elkaar af te stemmen
Klanttevredenheid door snelle, persoonlijke en oplossingsgerichte dienstverlening, waarbij duidelijk is waar men aan toe is	9. Optimalere processen met focus op doorlooptijden, wachttijd, verwerkingstijd en afhandeltermijn

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Reglement dorps- en wijkraden, gemeente Nuenen c.a. 2017	onbepaald	maart 2014	2024
Raadsbesluit inzake Dienst Dommelvallei	2013 - 2016	november 2012	onbepaald
Samenwerkingsakkoord 2023 - 2026 Metropoolregio Eindhoven	2023 - 2026	november 2023 (vastgesteld door algemeen bestuur)	2026
Samenwerkingsagenda 2023 Stedelijk Gebied Eindhoven	2023 e.v.	april 2023	onbepaald
Participatienota Participatie in Nuenen	2020 e.v.	november 2020	onbepaald
Verordening burgerinitiatief gemeente Nuenen 2023	2023 e.v.	maart 2023	onbepaald
Wijzigingsverordening Inspraakverordening	2023 e.v.	maart 2023	onbepaald
Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad gemeente Nuenen 2023	2023 e.v.	februari 2023	2026
Het Nuenense BOB-model	2022 e.v.	februari 2022	onbepaald
Verordening Rekenkamer gemeente Nuenen c.a. 2024	2024 e.v.	februari 2024	onbepaald
Verordening Auditcommissie gemeente Nuenen c.a. 2023	2023 e.v.	juni 2023	onbepaald
Gedragscode Integriteit gemeenteraad Nuenen c.a.	2018 - 2022	juni 2018	2024
Gedragscode voor de burgemeester van de gemeente Nuenen c.a.	2018 - 2022	juni 2018	2024
Raadsagenda 2022 - 2026 gemeente Nuenen c.a.	2022 - 2026	juni 2022	2026
Samen Werken aan Nuenen, coalitieprogramma 2022 - 2026 gemeente Nuenen c.a.	2022 - 2026	juni 2022	2026
Collegeprogramma 2023 - 2026 gemeente Nuenen c.a.	2023 - 2026	mei 2023 (vastgesteld door college)	2026

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bestuur dat in verbinding staat en samen werkt met anderen

1. Beter samenspel raad, college en ambtelijke organisatie

Omschrijving (toelichting)

In juni 2023 heeft de raad samen met het college het BOB-model kort geëvalueerd. De beeldvormende avonden voldoen nog niet helemaal aan de verwachtingen. Daarom is afgesproken dat de vorm vrijer mag en mensen actief worden uitgenodigd. Hiermee gaan we in 2024 aan de slag. Tevens is toen afgesproken dat het college de regie heeft over de Lange Termijn Agenda (LTA).

In september 2023 heeft de raad besloten om geen procedure te starten tot herbenoeming van M. Houben als burgemeester. De burgemeester heeft toen besloten om nog wel zijn ambtstermijn af te maken. Tot 1 februari 2024 heeft hij zijn werkzaamheden voortgezet en die dag is afscheid van hem genomen.

Ook in 2023 hebben we uitvoering gegeven aan het ontwikkelprogramma Nuenen Ontwikkelt Door (NOD). Het doel van dit programma is onder meer het vergroten van de meerwaarde van de ambtelijke ondersteuning voor het gemeentebestuur. Binnen de pijler betere communicatie hebben we de nieuwsuitzendingen van NOD Actueel gecontinueerd en aandacht behouden voor adequate interne en externe communicatie. Binnen de pijler betere samenwerking hebben we de teamcoaching van diverse teams, waaronder het MT en de coördinatoren voortgezet. In dat kader hebben we onder andere aandacht besteed aan feedback geven en ontvangen. Binnen de pijler resultaatgericht werken hebben we een nieuwe impuls gegeven aan projectmatig werken. Hiertoe hebben we een projectleider ingehuurd die naast het draaien van een aantal projecten, ook collega's coacht in het projectmatig werken. Ook heeft zij een aantal workshops gegeven binnen de ambtelijke organisatie. Tot slot hebben we in het kader van de pijler professionele bedrijfsvoering ingezet op het verder op orde brengen van de financiën en sturing op personele inzet en kosten.

2. Meer van de buitenwereld naar binnen halen

Omschrijving (toelichting)

Het college heeft het afgelopen jaar zes bedrijven en enkele evenementen onder ander in kader van carnaval en de kermis, bezocht. Ook hebben we naast de jaarlijkse lintjesregen, meer lintjes dan in voorgaande jaren uitgereikt aan inwoners en verenigingen die een waardevolle bijdrage hebben geleverd aan de Nuenense gemeenschap. Wij waarderen de inzet van alle deze vrijwilligers enorm en voor ons zijn dit een goede gelegenheden om contact hebben met onze inwoners.

De dorpsraad van Gerwen en Nederwetten hebben in 2023 twee keer met burgemeester en secretaris gesproken over de algemene gang van zaken. In deze gesprekken is ook gesproken over de rol van de dorpsraden in het nieuwe BOB-model. Vanuit de dorpsraden is aangegeven vast te willen houden aan de rol van adviseur van het college. Daarnaast zijn er contacten geweest met wethouders over inhoudelijke onderwerpen. De gemeentelijke organisatie weet de dorpsraden steeds beter te vinden. In 2023 is een start gemaakt met het herzien van het huidige reglement voor dorps- en wijkraden. Leden van de wijkraad Eeneind hebben besloten om hun taken neer te leggen en ontslag te nemen. Daarmee is de wijkraad opgehouden te bestaan. De onderlinge verhoudingen tussen enkele inwoners is verstoord en dit leidde tot onrust in de wijk. Daarom is in het college afgesproken dat de burgermeester de wijk Eeneind 'adopteert'. Hij heeft de wijk het afgelopen jaar meer aandacht gegeven en zich ingespannen voor het welzijn en welbevinden van de wijkbewoners. Om te weten wat er speelt heeft de burgemeester vele gesprekken gevoerd met verschillende wijkbewoners. Ook heeft de burgemeester een extern bureau opdracht gegeven om een feitenrelaas op te stellen over diverse zaken die daar spelen. Hiermee hoopte hij duidelijkheid te verschaffen over (vermeende) gebeurtenissen aldaar. Er zijn zaken opgehelderd en tegelijkertijd blijven er onduidelijkheden bestaan die steeds opnieuw voeding geven aan kleine of grotere controverses, disputen en geschillen. Het feitenrelaas lijkt voor betrokkenen teleurstellend, waardoor het doel van het onderzoek, onderlinge relaties herstellen, niet is bereikt.

De Rijksgelden voor versterking van de dienstverlening zijn onder anderen ingezet voor ondersteuning bij het participatietraject voor Spelen & Bewegen voor de locatie aan de Lissevoort.

3. Beter participatie(beleid)

Omschrijving (toelichting)

In november 2022 heeft een beeldvormende sessie plaatsgevonden waarin de uitkomsten van de evaluatie van twee participatietrajecten (zijnde Nuenen-West en speeltuintje Eeneind) door een extern bureau zijn gepresenteerd. Het evaluatierapport zelf is toen ook gepubliceerd. Hiermee is uitvoering gegeven de aangenomen motie van december 2021. In het rapport zijn ook aanbevelingen gedaan. In 2023 hebben we enkele participatietrajecten door lopen waarbij we ondersteund werden door een extern bureau, zodat we al doende hebben kunnen leren. Daarnaast is een start gemaakt met het opstellen van een leidraad participatie.

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Dit heeft onder meer tot gevolg dat een aanvrager van een omgevingsvergunning in bepaalde gevallen verplicht is om zijn (directe) omgeving te betrekken bij de voorbereiding. Hoe dit wordt gedaan, is vorm vrij. In november 2023 heeft de raad vastgesteld in welke gevallen participatie verplicht is.

We wilden in 2023 samen met jeugdigen kijken naar een voor hen passende vorm van jeugdparticipatie. Vanwege andere prioriteiten is hier geen verder vervolg aan gegeven.

4. Doelgerichtere regionale samenwerking

Omschrijving (toelichting)

Naar aanleiding van de motie Oprichten werkgroep GR-en van juni 2023 is er in het najaar 2023 een startoverleg onder leiding van de burgemeester geweest. Daarbij waren aanwezig 3 raadsleden, een wethouder, de raadsadviseur en een bestuursadviseur. Doel van de motie is als raad meer grip op de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) waaraan de gemeente Nuenen deel neemt, te krijgen. Uit dit overleg kwamen verschillende beelden over verdere invulling van motie naar voren. Daarom is er een memo opgesteld waarin is aangegeven over welke instrumenten de raad beschikt om invloed uit te kunnen oefenen op GR-en en aan welke GR-en de gemeente deelneemt. Het is nu aan de griffie om samen met de raadsleden aan de slag te gaan met het op- en inrichten van de werkgroep. Het memo kan daarbij als vertrekpunt dienen.

De werkgroepen MRE (Metropoolregio Eindhoven) en SGE (Stedelijk Gebied Eindhoven) zijn in 2023 diverse keren bij elkaar gekomen. Vanaf 2024 staat op de agenda van de oordeelvormende raadsavond het vaste agendapunt Terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen. Hiermee worden raads- en collegeleden de mogelijkheid geboden om de raad te informeren over ontwikkelingen binnen een GR.

In 2023 heeft de raad de mogelijkheid gehad om te reageren (middels reactie dan wel zienswijze) op de ontwerpregeling van de Metropoolregio Eindhoven, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost, GGD en de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant. Deze GR-en moeten hun regeling aanpassen naar aanleiding van de gewijzigde Wet op de gemeenschappelijke Regeling. Het streven is om de nieuwe regelingen per 1 juli 2024 in werking te laten treden.

Het gemeentebestuur heeft in voorjaar 2023 ingestemd met het samenwerkingsakkoord 2023 - 2026 Metropoolregio Eindhoven. Samen met 20 andere gemeenten willen we meer programmatisch werken aan de volgende hoofdpogaven vanuit het perspectief brede welvaart:

- schaalsprong wonen en ruimte
- toekomstbestendig energiesysteem
- toekomstbestendig mobiliteitssysteem
- economie
- vitaal landelijk gebied

In verband met de nieuwe opgave schaalsprong wonen en ruimte, de programmatisch aanpak en extra inzet op brede welvaart vindt binnen de MRE-organisatie een forse formatie-uitbreiding plaats zonder dat daarbij de inwonersbijdrage voor 2024 is verhoogd. In 2023 is een start gemaakt met het doorontwikkeling van de MRE-organisatie naar aanleiding van de nieuwe samenwerkingsagenda. In het voorjaar 2023 heeft het gemeentebestuur ook ingestemd met de Samenwerkingsagenda 2023-2026 Stedelijk Gebied Eindhoven. Met 8 andere gemeenten werken we samen op het gebied van Ruimte, Wonen, Economie en Voorzieningen & evenementen.

Binnen de samenwerkingsverbanden Metropoolregio Eindhoven en Stedelijk Gebied Eindhoven werken we in andere samenstellingen deels aan dezelfde thema's samen. Dit vergt inhoudelijke afstemming op de thema's. Wij zijn nog wel zoekende naar de synergie tussen de beiden samenwerkingsverbanden. Daar is in 2023 veel over gesproken. Deze zoektocht zetten we in 2024 voort.

5. Betere informatieverstrekking

Omschrijving (toelichting)

Het verbeteren van de communicatie met inwoners is een continu proces. In het kader van de doorontwikkeling van de organisatie is er speciaal aandacht voor het verbeteren van communicatieve vaardigheden van medewerkers en verdere professionalisering van de communicatie. Online communicatie krijgt steeds meer en structureler aandacht. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat de offline informatievoorziening ook op orde is.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Doelmatige ondersteuning van gemeentebestuur

6. Professionelere bedrijfsvoering

Omschrijving (toelichting)

We zijn aan de slag gegaan met juridische kwaliteitszorg. We hebben de regeling bezwaarschriften en de klachtenregeling geactualiseerd. Besluitvorming in de raad vindt plaats in voorjaar 2024. De formatie-uitbreiding voor juridische werkzaamheden is gerealiseerd, zodat de toename van het werkzaamheden opgevangen kon worden. Door prioritering is de budgethouderregeling nog niet tegen het licht gehouden. Dit pakken we op in 2024.

Afgelopen jaar hebben 64 bezwaarschriften ontvangen en 84 afgehandeld, waaronder nog een aantal die in 2022 waren ingediend.

We hebben in 2023 49 klachten ontvangen en 41 afgehandeld. Daarvan konden we 12 doorsturen naar een andere instanties en 18 klachten zijn informeel afgewikkeld dan wel alsnog ingetrokken, nadat er contact is geweest met klager. Elf klachten zijn op formele wijze afgewikkeld, waaronder drie klachten van dezelfde klager. Het aantal klachten nam in 2023 fors toe, maar we weten niet wat hiervan de oorzaak is.

Binnen het CMD is een extra WMO-consulent aangenomen om te voorkomen dat er lange wachtlijsten ontstaan. Er is een tweede bouwinspecteur aangenomen om te kunnen blijven voldoen aan de landelijke kwaliteitsrichtlijnen voor bouwen. Ook de extra formatie binnen het cluster Openbare Ruimte is gerealiseerd om zodoende adequaat te kunnen adviseren. Tot slot is de functie van tijdelijke procescoördinator zaakgericht werken structureel gemaakt, zodat de ondersteuning bij zaakgericht werken ook voor de toekomst geborgd is. Aan deze ondersteuning blijft behoefte, mede gelet op nieuwe processen die ingericht moeten worden en de doorontwikkeling van het zaakstelsel. De extra uren die we ingekocht hebben bij Bizob, bleken ook nodig.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Digitale inclusie, waarbij iedereen kan deelnemen aan de digitale samenleving

7. Meer ondersteuning voor inwoners bij de digitale benadering van onze producten en diensten

Omschrijving (toelichting)

In het kader van Brede toegankelijkheid burgerzakenproducten stimuleerden wij het gebruik van digitale kanalen. Om inwoners die minder vaardig zijn in het gebruik van de digitale kanalen te ondersteunen, zijn we een samenwerking aangegaan met het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Dit punt is in 2023 gerealiseerd in bibliotheek van Nuenen en heeft een tweeledige werking:

- Inwoners die het niet alleen kunnen of durven worden op een extra plek, het IDO in de bibliotheek, geholpen met het digitaal aanvragen van onze producten.
- Inwoners die bij de balie komen met vragen die niet bij de gemeente thuis horen, kunnen wij van een beter advies voorzien.

Daarnaast stelden we de gemeentelijke informatie ook voor de Engelstalige bezoekers beschikbaar. We ontsloten de informatie via het portaal [Your Europe.eu](https://www.youreurope.eu). Hiermee voldeden we tijdig aan de Europese Single Digital Gateway verordening.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Passende dienstverleningsvormen, waarbij iedereen contact kan leggen met de gemeente via het dienstverleningskanaal dat de voorkeur heeft

8. Betere mogelijkheden om contact met de gemeente te leggen door dienstverleningskanalen uit te breiden en op elkaar af te stemmen

Omschrijving (toelichting)

We namen de Virtuele assistent "Gem" op in de bedrijfsvoering, omdat de evaluatie van deze pilot (een samenwerking met de VNG) in 2023 positief verliep. We bedienen hiermee digitaal vaardige inwoners die op elk gewenst tijdstip een vraag willen stellen. "Gem" beantwoordt een deel van de vragen die anders door een medewerker gegeven wordt.

De uitbreiding van de Virtuele assistent met live-chat, een medewerker die live online de vragen beantwoordt wanneer dat "Gem" niet lukt, is niet gerealiseerd in 2023.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Klanttevredenheid door snelle, persoonlijke en oplossingsgerichte dienstverlening, waarbij duidelijk is waar men aan toe is

9. Optimalere processen met focus op doorlooptijden, wachttijd, verwerkingstijd en afhandeltermijn

Omschrijving (toelichting)

In 2023 focusten we ons met het kwaliteitsprotocol op het verkorten van de wachttijden voor de inwoners aan de telefoon en balies. We stelden een dashboard met kengetallen samen. Hiermee krijgen medewerkers en leidinggevenden een beter inzicht in de kwaliteit van de dienstverlening. Dit dashboard namen we op in de lopende bedrijfsvoering en passen we waar gewenst in overleg aan.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Volledig digitaal afhandelde producten	aantal per jaar	3.128	3.500	3.400
Telefonische contacten	aantal per jaar	13.397	14.000	15.000
Totaal aantal baliecontacten	aantal per jaar	8.993	9.000	9.000
Afhandelpercentage telefonie	% directe beantwoording	81	70	70

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Metropoolregio Eindhoven

Deze strategische en voornamelijk bestuurlijke samenwerking richt zich op de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie landelijk gebied en met ingang van 2023 ook op het thema Ruimte en Wonen, zoals is opgenomen in het nieuwe samenwerkingsakkoord 2023-2026. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de Nationale Brainport Agenda. Via de Metropoolregio Eindhoven is Nuenen vertegenwoordigd in de stichting Brainport. Binnen deze samenwerkingen staat het behouden en versterken van Brainport als toptechnologieregio centraal. In Den Haag staat de Brainportregio inmiddels op de kaart en ook afgelopen jaar is het gelukt om rijks gelden naar de regio te halen. Een onderdeel van de samenwerking is het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE), i.c. het streekarchief. In 2023 is besloten om het RHCE niet te ontlechten uit de MRE-organisatie.

Dienst Dommelvallei

De dienst voert voor de gemeenten Geldrop-Mierlo, Son en Breugel en Nuenen bedrijfsvoeringstaken uit op het gebied van financiën, belastingen, P&O, informatievoorziening en planning & control. Daarnaast voert de dienst voor de gemeenten Son en Breugel en Nuenen taken uit met betrekking tot dienstverlening (i.c. KlantenContactCentrum, burgerzaken en werk & inkomen).

De start begin 2023 van de nieuwe directeur van de dienst is aangegrepen om na de zomer 2023 een nieuw bedrijfsplan voor de dienst op te stellen dat medio 2024 gereed zal zijn. De overdracht van de belastingtaken van de dienst is naar de Belastingen Samenwerking Oost Brabant is voorbereid en gerealiseerd. Naast uitbesteding van de belastingtaken is een traject in gang gezet om de bestuurlijke drukte en aansturing van de dienst te stroomlijnen. Daartoe volgt in 2024 een voorstel voor het Algemeen Bestuur van de dienst.

De verhuizing van Dienst Dommelvallei is nog steeds actueel. De mogelijkheden om bij de gemeente Nuenen in te trekken worden onderzocht. Dit is meegenomen in de verschillende scenario's die onderdeel zijn van de uitwerking van het huisvestingsconcept waar we in 2024 nog op terugkomen bij de raad. De andere twee projecten in het kader van de doorontwikkeling, zijnde Professionaliseren Functioneel Beheer en Verbreden Platformen, hebben geen verder vervolg gekregen.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.1 Bestuur	1.750	1.959	1.889	-71
0.2 Burgerzaken	843	988	1.197	209

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
0.4 Overhead	7.909	9.241	8.673	-569
Totaal Lasten	10.502	12.189	11.759	-430
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 1	20	20	20	0
0.1 Bestuur	1	1	264	263
0.2 Burgerzaken	340	310	341	31
0.4 Overhead	21	21	196	175
Totaal Baten	381	351	820	469
Saldo (baten -/- lasten)	-10.121	-11.837	-10.938	899

Analyse

1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening	I/S	Bedrag
Taakveld 0.1 Bestuur	I/S	334.000
Er is een voordeel als gevolg van vrijval voorziening wethouderspensionen van € 264.000. Dit houdt verband met gestegen wettelijke rekenrente. Een gespecialiseerd bureau berekent hoe hoog deze voorziening moet zijn (actuarieel). We stellen voor om dit voordeel gedeeltelijk via resultaatbestemming in een aparte reserve te storten, omdat een nieuwe wettelijke regeling in de toekomst waarschijnlijk meer geld gaat kosten. Zie hiervoor onderdeel resultaatbestemming voorin deze jaarstukken.		
Verder is er een voordeel op dit taakveld doordat de kosten van participatie hier waren begroot, maar verantwoord zijn op diverse projecten en taakvelden.		
Ook vallen de kosten van de Wet open overheid vooralsnog lager uit dan begroot.		
Taakveld 0.2 Burgerzaken	I	36.000
Voor de extra verkiezingen (ontbindingsverkiezingen voor de Tweede Kamer) in november 2023 hadden we middelen begroot bij de tussentijdse rapportage. We hebben voor deze verkiezingen minder uitgegeven dan was geraamd.		
Taakveld 0.4 Overhead	I	507.000
Personele kosten		
Op de reguliere personele kosten is slechts sprake van een heel geringe afwijking van de begroting, 0,5% van totale salariskosten. Wel zijn er kosten doordat in de voorziening verlofsparen € 173.000 is gestort vanwege nieuwe regelgeving.		
Er zijn minder uren toegerekend aan projecten dan begroot, waardoor een tekort ontstaat op overhead. Er zijn dus minder kosten verantwoord op projecten en grondexploitaties.		
Het grote voordeel op overhead is feitelijk budgettair neutraal en betreft slechts een verschuiving van kosten. Er zijn meer uren toegerekend aan taakvelden dan begroot. Daarnaast zijn, voor een beter beeld, vanaf 2023 inhuurkosten toegerekend aan taakvelden. Zie onder "Algemene toelichting en inleiding bij programma's".		
Overige overheadkosten		
We hebben ook te maken met gestegen advertentiekosten in de lokale kranten én het feit dat we steeds beter en vaker over zaken communiceren via de lokale kranten.		
Kapitaallasten	I	8.000
Zie onder "Algemene toelichting en inleiding bij programma's"		
Toerekening salarissen en overhead aan taakvelden		0
Stortingen en onttrekkingen reserves		0
Overig		14.000
Totaal programma 1		899.000

Programma 2. Veiligheid & Handhaving

Portefeuillehouder(s)

M. van Toorenborg

Wat wilden we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Gemeente waar inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen	1. Ervaren veiligheid door inwoners niet lager dan nu 2. Gerichter toezicht houden en handhavend optreden in aandachtsgebieden
Gemeente waar kinderen en jongeren veilig kunnen opgroeien zonder middelengebruik, overlast en criminaliteit.	3. Lager percentrage kinderen en jongeren die middelen gebruiken, overlast veroorzaken en/of in criminaliteit terecht komen
Maximale zelfredzaamheid bij inwoners binnen hun eigen mogelijkheden	4. Meer bewustwording creëren over o.a. babbeltrucs, brandveiligheid en digitale weerbaarheid 5. Betere bescherming van kwetsbare groepen inwoners tegen de gevaren van mensenhandel (uitbuiting)
Juiste en adequate hulpverlening voor personen met onbegrepen gedrag.	6. Betere vroegsignalering
Adequate aanpak van woonoverlast	7. Betere vroegsignalering

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kadernota Veiligheid 2019-2022	2019 - 2022	juli 2019	2025
Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Nuenen c.a. 2021	2021	maart 2021	onbepaald
Regionaal Risicoprofiel VRBZO	2019 - 2024		2024
Regionaal Beleidsplan VRBZO en Visie 2025	2020 - 2025		2025
Regionaal Crisisplan VRBZO	2024 - 2028		2028

Wat hebben we ervoor gedaan?

Gemeente waar inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen

1. Ervaren veiligheid door inwoners niet lager dan nu

Omschrijving (toelichting)

Nuenen wil een gemeente zijn waar inwoners, ondernemers en bezoekers veilig zijn en zich veilig voelen. Ook in 2023 hebben we ingezet op een juiste balans tussen repressie, zorg en preventie door: 1) in te zetten op preventie 2) problemen aan te pakken door er op tijd bij te zijn (oftewel vroegsignalering) 3) in te grijpen als zaken uit de hand lopen of dreigen te lopen 4) hulp te bieden op plaatsen en tijdstippen waar dat nodig is door het verbinden van zorg en veiligheid.

De 5 prioriteiten van de Kadernota Veiligheid (2019-2022) zijn in 2023 nog steeds actueel: 1) aanpak van ondermijning 2) verbinden van zorg en veiligheid 3) voorkomen en aanpakken van High Impact Crimes 4) voorkomen en aanpakken van digitale criminaliteit 5) verhogen brandveiligheidsbewustzijn.

Om het huidige niveau van leefbaarheid en veiligheid te waarborgen, zijn een aantal (beleids)instrumenten verder doorontwikkeld. De actualisatie van het Veiligheidsbeleid heeft in 2023 niet plaatsgevonden vanwege de gestelde prioritering en capaciteit. Dit zal verder in 2024 worden opgepakt. In 2023 is gewerkt aan het opstellen van nieuw VTH-beleid. Het huidige beleid is in 2023 verlengd tot 1 juli 2024. Het nieuwe VTH-beleid voor de komende 4 jaren wordt in 2024 vastgesteld door het college.

2. Gerichter toezicht houden en handhavend optreden in aandachtsgebieden

Omschrijving (toelichting)

De aanpak op bedrijventerrein Eeneind is in 2023 voortgezet. De rechter heeft op 24 mei 2023 uitspraak gedaan en het aanwijzingsbesluit, dat alle autobranche gerelateerde bedrijven op bedrijventerrein I en II een exploitatievergunning dienen te hebben, vernietigd. De rechter heeft de burgemeester opgedragen een herstelbesluit te nemen en op 13 december 2023 heeft de burgemeester dit herstelbesluit genomen. De exploitatievergunningplicht geldt daardoor weer. Alle bedrijven die nog geen aanvraag hadden ingediend, zijn in december 2023 aangeschreven om een aanvraag exploitatievergunning in te dienen.

Eind 2022 is een nieuw burgemeestersbesluit genomen om het cameratoezicht op Eeneind II met een jaar te verlengen (voor de periode 2023). In 2023 is opnieuw bekeken of een overdracht van de camera's mogelijk is. In het derde kwartaal van 2023 heeft het bestuur van de parkmanagementorganisatie te kennen gegeven dat zij de camera's niet in eigen beheer willen nemen. Naar aanleiding hiervan heeft de burgemeester besloten in 2023 het cameratoezicht nogmaals met een jaar (1 januari 2024 t/m 31 december 2024) te verlengen. Het cameratoezicht en de exploitatievergunningplicht moeten als onderdeel van de instrumentenmix, op termijn bijdragen aan een veiliger en duurzamer bedrijventerrein Eeneind.

Ook het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) kan bijdragen aan een veiliger en duurzamer bedrijventerrein Eeneind. In 2023 heeft de gemeente in samenwerking met de politie, brandweer en de parkmanagementorganisatie gewerkt aan het opstellen van een Plan van Aanpak met een maatregelenmatrix. Resultaat van het voortraject is dat in november 2023 het certificaat 'KVO-basis samenwerken' door het KIWA is afgegeven.

In de zes Dommelstroom-gemeenten is in 2023 het geldende Bibob-beleid geëvalueerd en voorgesteld om verdere aanpassingen door te voeren (onder andere vanwege gewijzigde landelijke regelgeving). Het hebben van gelijk beleid is onder meer belangrijk voor het voorkomen van het zogenoemde 'waterbedeffect'. Het waterbedeffect houdt in dat criminelen zich met hun activiteiten verplaatsen naar andere (nabijgelegen) gemeenten, waar het beleid minder streng is.

In het vastgestelde jaarverslag 2023 voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) zijn de resultaten voor toezicht en handhaving reeds uitvoerig beschreven. We verwijzen dan ook naar dit verslag voor meer details over de uitvoering en realisatie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Gemeente waar kinderen en jongeren veilig kunnen opgroeien zonder middelengebruik, overlast en criminaliteit.

3. Lager percentage kinderen en jongeren die middelen gebruiken, overlast veroorzaken en/of in criminaliteit terecht komen

Omschrijving (toelichting)

We hebben in 2023 meer ingezet op het preventief voorkomen van problemen bij jeugdigen. Het (ambulante) jongerenwerk heeft hier wederom een belangrijke rol in gespeeld. Als er overlast is in de openbare ruimte door jongeren, draagt het jongerenwerk bij aan het voorkomen hiervan. Waar jongeren dreigen af te glijden, zorgen we voor een passende integrale ketensamenwerking. Zo is er bijvoorbeeld meer ingezet op de samenwerking met het onderwijs. Er is een Halt-spreekuur gestart op het Nuenens College.

In 2023 is in de regio Dommelstroom het project "Voorkomen jonge aanwas" gestart. Dit project richt zich op het in beeld brengen van lokale jeugdige potentiële doelgroepen die dreigen af te glijden richting de criminaliteit. Aan dit project neemt de gemeente Nuenen deel.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Maximale zelfredzaamheid bij inwoners binnen hun eigen mogelijkheden

4. Meer bewustwording creëren over o.a. babbeltucs, brandveiligheid en digitale weerbaarheid

Omschrijving (toelichting)

In 2023 hebben we verschillende communicatiecampagnes gelanceerd over relevante veiligheidsonderwerpen. Dit doen we onder andere tijdens de Week van de Veiligheid, het Donkere Dagen Offensief en het Zomer Offensief. Daarbij is alles gericht op preventietips om de kans op onder andere een woninginbraak te minimaliseren.

5. Betere bescherming van kwetsbare groepen inwoners tegen de gevaren van mensenhandel (uitbuiting)

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is zowel op preventief gebied als door gerichte integrale controles aandacht gegeven aan bescherming van kwetsbare inwoners tegen de gevaren van mensenhandel. Ook de toezichthouders zijn in 2023 getraind om alert te zijn op signalen bij het uitvoeren van controles.

Wat hebben we ervoor gedaan?**Juiste en adequate hulpverlening voor personen met onbegrepen gedrag****6. Betere vroegsignalering****Omschrijving (toelichting)**

In Nuenen hebben we ingezet op een betere vroegsignalering voor personen met onbegrepen gedrag. Deze vroegsignalering vraagt om een adequate samenwerking tussen verschillende zorg- en veiligheidspartners. In 2023 is de samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis intensiever geworden. Zo doet gemeente Nuenen mee aan de pilot Persoonsgerichte Aanpak (PGA) personen met onbegrepen gedrag en een veiligheidsrisico. Voor gemeente Nuenen is 1 casus besproken tijdens de triagetafel en is deze uiteindelijk ook opgepakt als PGA-casus. In 2023 is tevens subsidie aangevraagd voor een pilot met wijk-GGD'ers in Nuenen. Deze is inmiddels toegekend en zal starten in 2024.

Wat hebben we ervoor gedaan?**Adequate aanpak van woonoverlast****7. Betere vroegsignalering****Omschrijving (toelichting)**

We willen zoveel mogelijk voorkomen dat personen met onbegrepen gedrag problemen of overlast geven in de omgeving. In 2023 hebben we dan ook ingezet op vroegtijdige signalering, het versterken van de informatiepositie en het zorgen voor een sluitende zorg- en veiligheidsketen. De pilot Persoonsgerichte Aanpak (PGA) personen met onbegrepen gedrag, heeft ons hierbij geholpen.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Verwijzingen HALT*	aantal per 10.000 jongeren	8	15	10
Winkeldiefstallen*	aantal per 1.000 inwoners	1	0,7	0,8
Geweldsmisdrijven*	aantal per 1.000 inwoners	1	1,1	1,1
Diefstallen uit woningen*	aantal per 1.000 inwoners	1,7	2,2	1,7
Vernielen en beschadigingen (in de openbare ruimte)*	aantal per 1.000 inwoners	1,8	2,3	1,2
Aantal RIEC-casussen	aantal	0	6	1
Aantal Bibob-onderzoeken	aantal eigen toetsen plus aantal adviesaanvragen Landelijk Bureau	25	40	20
Aantal gesloten panden op basis van Wet Damocles	aantal	2	7	2

* verplichte indicator op grond van BBV

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Bij veroorzakers van ernstige overlast of criminaliteit met complexe problemen op diverse gebieden zijn vaak meerdere partijen (zorgorganisaties, justitiële organisaties en/of gemeente) betrokken. Bij de aanpak van deze personen is het effectiever om de inspanningen van deze verschillende partijen op elkaar af te stemmen. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost (ZVHBZO) verzorgt onder andere de procesregie op complexe casuïstiek met het doel (nieuwe) strafbare feiten te verminderen en te voorkomen. Met deze aanpak levert ZVHBZO een belangrijke bijdrage aan de veiligheid in alle 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. In 2022 is het ZVHBZO begonnen met het uitvoeren van de pilot Persoonsgerichte Aanpak (PGA) personen met verward gedrag en een veiligheidsrisico. Bij de triagetafel is hier voor Nuenen in 2023 één casus besproken. Deze casus is uiteindelijk opgepakt als PGA-casus. Verder is er in 2023 1 PGA-jeugdcase opgepakt en zijn er geen COM-casussen (= complexe casuïstiek op maat) besproken voor Nuenen.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaats te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt, inclusief de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

De ODZOB voerde voor de gemeente alle milieutaken uit op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving (VTH). Voor dit programma zijn met name de uitgevoerde werkzaamheden in het kader van toezicht en handhaving van belang. Er is gewerkt volgens het vastgestelde werkprogramma 2023. Dit programma is niet geheel gerealiseerd op het gebied van controles, vanwege capaciteitsproblemen bij de ODZOB. De omgevingsdienst is ook ingeschakeld voor allerlei sectorale adviestaken, zoals op het gebied van bodem, geluid (metingen), asbest, geur etc. In 2023 werd tevens aandacht gegeven aan de voorbereidingen voor de komst van de Omgevingswet. Ook heeft advisering en kennisuitwisseling plaatsgevonden over thema's vanuit het VTH-domein, die impact hebben op de leefomgeving. Tenslotte heeft de ODZOB aangesloten bij controles die werden uitgevoerd door het Dommelstroom Interventieteam (DIT).

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	1.249	1.310	1.312	2
1.2 Openbare orde en Veiligheid	1.114	1.776	1.863	86
Totaal Lasten	2.363	3.086	3.175	88
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	36	36	43	6
1.2 Openbare orde en Veiligheid	19	683	677	-5
Totaal Baten	55	719	720	1
Saldo (baten -/- lasten)	-2.308	-2.367	-2.455	-88

Analyse

2. Veiligheid & Handhaving	I/S	Bedrag
Taakveld 1.2 Openbare en veiligheid	I	96.000
Vanwege vertrek beleidsmedewerker Veiligheid is het opstellen van een geactualiseerd veiligheidsbeleid opgeschoven naar 2024-2025 en zijn de daaraan gekoppelde projecten niet geheel uitgevoerd in 2023.		
Vanwege vertraging in het plan van aanpak handhaving woonwagenlocaties, door de verschuiving in de doorlooptijd van het project, heeft de uitvoering hiervan in 2023 niet plaatsgevonden.		
Handhaving milieubeheer : De kosten voor de ODZOB vielen lager uit vanwege het wegvallen van de eenmalige bijdrage die betaald zou worden om de reserves van de ODZOB aan te vullen. Daarnaast viel de besteding aan het werkprogramma van de ODZOB iets lager uit.		
Stortingen en onttrekkingen reserves		0
Kapitaallasten		0
Verdeling salarislasten en overhead	I	- 191.000
Zie Algemene toelichting en inleiding		
Overig		7.000
Totaal programma 2		-88.000

Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd

Portefeuillehouder(s)

N. Wouters

Wat wilden we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Samenleving waarin iedereen kan meedoen	1. Meer aansluiten bij en faciliteren van initiatieven vanuit de samenleving
Inclusieve samenleving	2. Minder obstakels om deel te nemen aan de samenleving voor mensen met beperkingen
Ouderen kunnen langer zelfstandig blijven wonen	3. Meer ondersteuning om de zelfredzaamheid van ouderen te bevorderen
Juiste en tijdige zorg voor iedereen die dat nodig heeft	4. Betere vroegsignalering en meer passende ondersteuning voor inwoners die het nodig hebben
Gemeente waar kinderen en jongeren veilig kunnen opgroeien, zonder middelengebruik, overlast en criminaliteit.	5. Lager percentage kinderen en jongeren die middelen gebruiken, overlast veroorzaken en/of in criminaliteit terecht komen
Juiste en adequate hulpverlening voor personen met onbegrepen en/of verward gedrag (GGZ problematiek)	6. Betere vroegsignalering en meer aandacht voor personen met onbegrepen en/of verward gedrag
Zorg betaalbaar houden	7. Meer inzicht en grip krijgen op de kostenontwikkeling in de Jeugdzorg en Wmo 8. Minder noodzaak om duurdere zorgvoorzieningen in te zetten
Maximale ondersteuning naar werk/dagbesteding	9. Betere ondersteuning van inwoners door in te zetten op doelgroepgerichte begeleidingsmethoden
Vergunninghouders kunnen zich zelfstandig redden in de (Nuenense) samenleving	10. Betere ondersteuning van vergunninghouders bij hun inburgering
Bevorderen van een gezonde leefomgeving en leefstijl	11. Lager percentage inwoners met overgewicht, roken, drankgebruik en/of andere verslavingen

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Re-integratiewet Participatiewet Nuenen c.a. 2023	onbepaald	oktober 2023	onbepaald
Verordening maatregelen Pw, IOAW en IOAZ gemeente Nuenen en Son en Breugel	2020 en verder	mei 2020	2024
Verordening individuele inkomensvoetstuk gemeente Nuenen 2020	2020 en verder	januari 2020	onbepaald
Actualisering nota sociaal domein	2019 - 2021	september 2018	2024
Nota vrijwilligersbeleid 2020-2026	2020 - 2026	september 2020	2024
Projectplan huisvesting, inburgering en participatie vergunninghouders	2017 - 2020	mei 2017	onbepaald
Verordening inburgering Nuenen c.a. 2022	2022 en verder	december 2021	onbepaald
Verordening Jeugdhulp gemeente Nuenen 2020	onbepaald	mei 2020	onbepaald
Nota Jeugdbeleid 2021-2024	2021 - 2024	april 2021	2024
Wmo verordening Nuenen c.a. 2021	2022 en verder	december 2021	onbepaald
Nota dementievriendelijke gemeente Nuenen. 2021-2025	2021 - 2025	september 2021	onbepaald
Nota mantelzorg gemeente Nuenen. 2021-2025	2021 - 2025	september 2021	onbepaald
Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Nuenen c.a. 2021	2021 en verder	februari 2021	onbepaald
Beleidsnota schuldhulpverlening 2021 - 2025	2021 - 2025	februari 2021	2025
Beleidsnota schuldhulpverlening 2021-2025. Verordening beslistermijn schuldhulpverlening	2021 - 2025	juli 2021	2025
Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Nuenen 2022	2022 en verder	juli 2022	onbepaald

Wat hebben we ervoor gedaan?

Samenleving waarin iedereen kan meedoen

1. Meer aansluiten bij en faciliteren van initiatieven vanuit de samenleving

Omschrijving (toelichting)

We stimuleerden maatschappelijke initiatieven en faciliteerden goede ideeën vanuit de samenleving onder andere door subsidies te verlenen.

In 2023 is de realisatie van renovatie en verduurzaming van gemeentelijke faciliteiten voortgezet. Zie hiervoor ook programma 4. We ondersteunden de dorpsraden in Gerwen en Nederwetten en wijkraad Eeneind. We informeerden onze inwoners over alle voorzieningen en activiteiten die plaatsvonden in onze gemeente, ook via subsidie aan de Vrijwillige Ouderen Adviseurs.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Inclusieve samenleving

2. Minder obstakels om deel te nemen aan de samenleving voor mensen met beperkingen

Omschrijving (toelichting)

In een inclusieve samenleving hebben mensen dezelfde kansen en mogelijkheden, ongeacht hun leeftijd, achtergrond, opleidingsniveau en ongeacht of ze een ziekte of beperking hebben. Hiervoor is het van belang dat kwetsbare inwoners geen drempels ervaren om er bij te horen. Wij werken binnen alle beleidsterreinen continu aan inclusie. Dat komt terug in verschillende visies, bestemmingsplannen en prestatieafspraken voor (woning)bouw.

In 2023 was bij de renovatie van gemeentelijke gebouwen toegankelijkheid een vanzelfsprekend aandachtspunt. Onze lokale coalitie Kansrijke start werkte aan doelen om alle jonge kinderen een goede start te geven. We organiseerden activiteiten in het kader van een dementievriendelijke gemeente. Minder obstakels om deel te nemen aan de samenleving betekent ook dat we inwoners ondersteunen door de inzet van vroegsignalering, schuldhulpverlening en inkomensondersteuning. Wij boden voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn en maatwerkvoorzieningen voor de kwetsbaarste mensen om mobiel te zijn en sociaal mee te doen. Door deze op inclusie gerichte acties kunnen onze inwoners zoveel mogelijk meedoen in de samenleving.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Ouderen kunnen langer zelfstandig blijven wonen

3. Meer ondersteuning om de zelfredzaamheid van ouderen te bevorderen

Omschrijving (toelichting)

Door versterking van zelfredzaamheid kan (zwaardere) zorg worden uitgesteld. Zelfredzaamheid kan helpen om de stijgende kosten van de langdurige zorg ook in de toekomst betaalbaar te houden. We stimuleerden oudere inwoners om meer gebruik te maken van hun sociaal netwerk, slimme hulpmiddelen en collectieve zorg- en welzijnsvoorzieningen. Door versterking van het Wmo-loket zijn meer inwoners verwezen naar deze voorzieningen. Door de inzet van Wmo-voorzieningen zoals huishoudelijke hulp en woningaanpassingen konden inwoners langer thuis wonen.

Vanaf 2023 ontvingen we een specifieke uitkering (SPUK) voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). We hebben hiermee onder andere muziektherapie, een beweegdag voor Parkinsonpatiënten en een plan voor valpreventie bekostigd.

Het voornemen om een woonzorgvisie op te stellen is opgenomen in het coalitieprogramma. In de woonzorgvisie wordt het beleid van de gemeente op het gebied van wonen en zorg, in het bijzonder voor ouderen, beschreven. Het betreft ook andere gemeentelijke verantwoordelijkheden als Wmo, accommodatiebeleid en voorzieningen in de openbare ruimte. In 2023 zijn grote stappen gezet richting het opstellen van een woonzorgvisie. Zo is er een woonzorganalyse opgesteld, deze vormt de basis van de woonzorgvisie. De analyse is in een beeldvormende bijeenkomst met de raad gedeeld.

Bij het opstellen van de woonzorgvisie betrekken wij de Adviesraad Sociaal Domein, huisartsen, ouderenbonden, dorpsraden, cliëntondersteuners, woningbouwverenigingen en een afvaardiging van hun huurders, cliëntondersteuners, LEVgroep, vertegenwoordigers van ouders van jongeren met een zorgvraag, Oud-is-In, Woonzorg Nederland en BPD.

Er zijn voorbereidingen gedaan voor de opzet van de pilot Wijkgericht Werken in Gerwen en subsidie aanvraag voor Wijk-GGD. Beide processen zijn succesvol gegaan en starten in 2024.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Juiste en tijdige zorg voor iedereen die dat nodig heeft

4. Betere vroegsignalering en meer passende ondersteuning voor inwoners die het nodig hebben

Omschrijving (toelichting)

Het is belangrijk om tijdig problemen te signaleren. Door in een vroeg stadium in te grijpen wordt mogelijk zwaardere problematiek voorkomen. We richten ons daarbij op het versterken van de eigen mogelijkheden van inwoners en hun netwerk. Ook in 2023 hebben we ingezet op voorlichting en preventie onder meer door het vergroten van de bekendheid en toegankelijkheid van algemene voorzieningen.

De visie op wijkgericht werken werd vastgesteld en eind 2023 is de voorbereiding voor de pilot wijkgericht werken in Gerwen afgerond om in 2024 te kunnen starten. Het doel van de pilot is het versterken van de sociale veerkracht van de wijk. Voor de pilot is het bestaande project 'Zorgzame Buurten' geïntensiveerd. Er wordt gestreefd naar sterke sociale netwerken waarbij snel geschakeld kan worden tussen informele en formele zorg, bewonersinitiatieven worden gefaciliteerd en zorg voor elkaar wordt gestimuleerd.

Aan ouders en jeugdigen boden we ook in 2023 een aantal voorzieningen zoals peuterwerk, voorschoolse educatie en diverse vormen van opvoedondersteuning. Via de pilot 'jeugdhulp op school' zijn jeugd- en gezinsmedewerkers van het CMD structureel aanwezig op de Nuenense basisscholen. Via de basisscholen en lokaal boden we preventief groepsaanbod aan op het gebied van weerbaarheid, hoog sensitiviteit en echtscheiding. Het jongerenwerk werkte aan een groter en breder bereik van jongeren, onder andere door het programma Join Us voor eenzame jongeren. In 2023 zijn de regionale voorbereidingen voor de invoering van het programma STORM (opsporen depressieve klachten jongeren en voorkomen suïcide) gedaan.

Met deze maatregelen boden we een passend aanbod aan onze inwoners die ondersteuning nodig hebben, bij voorkeur zo licht en zo snel mogelijk. Waar deze algemene voorzieningen ontoereikend waren hebben wij maatwerkvoorzieningen geboden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Gemeente waar kinderen en jongeren veilig kunnen opgroeien, zonder middelengebruik, overlast en criminaliteit

5. Lager percentage kinderen en jongeren die middelen gebruiken, overlast veroorzaken en/of in criminaliteit terecht komen

Omschrijving (toelichting)

Het jongerenwerk is primair gericht op de opvoeding, vorming en maatschappelijke participatie van jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar. Het ambulante jongerenwerk draagt bij aan het voorkomen van overlast door jongeren in de openbare ruimte. Het doel is om jongeren waar nodig preventief te ondersteunen om (grotere) problemen te voorkomen.

In 2023 benaderden we ouders en jongeren over de gevolgen van middelengebruik met diverse preventieve activiteiten. We sloten aan bij landelijk en regionaal aanbod wanneer dat passend was voor Nuenen.

De samenwerking tussen onderwijs en veiligheidspartners had onze aandacht. Zo is een Halt-spreekuur gestart op het Nuenens College. Er waren goede contacten tussen de gemeente en het onderwijs. Onze leerplichtambtenaar nam deel aan casussen waar schooluitval dreigde.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Juiste en adequate hulpverlening voor personen met onbegrepen en/of verward gedrag (GGZ problematiek)

6. Betere vroegsignalering en meer aandacht voor personen met onbegrepen en/of verward gedrag

Omschrijving (toelichting)

Ondersteuning van mensen met onbegrepen gedrag en psychische problematiek vraagt om een multidisciplinaire aanpak van gemeenten, zorginstellingen, de samenleving en politie. Door mensen die vastlopen (bijvoorbeeld geen woonruimte of geldig ID) vroegtijdig hulp te bieden kan erger worden voorkomen. Bij de behandeling van mensen met onbegrepen gedrag zijn re-integratie en participatie belangrijke uitgangspunten.

We intensiveren de afstemming en samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis. Vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis is een pilot Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor personen met onbegrepen gedrag gestart, gericht op mensen die door hun onbegrepen en verwarde gedrag een (veiligheids)risico voor zichzelf en hun omgeving (kunnen) zijn.

De werkgroep dementievriendelijk Nuenen verzorgde activiteiten om onze inwoners te informeren, het sociale netwerk te betrekken en bouwde de ketenbenadering verder op. Met de regio Eindhoven zijn in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA) afspraken gemaakt voor een preventieve infrastructuur voor onder andere deze inwoners.

In 2023 is een subsidie toegekend voor Wijk-GGD subsidie zodat wij in 2024 kunnen starten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Zorg betaalbaar houden

7. Meer inzicht en grip krijgen op de kostenontwikkeling in de Jeugdzorg en WMO

Omschrijving (toelichting)

We volgden de kosten Jeugdzorg en Wmo maandelijks en pasten de begroting waar nodig aan. In 2023 is extra ingezet gepleegd om onderliggende data van de kosten te achterhalen en te duiden. Dit gaf beter zicht op de ontwikkelingen.

Vanaf 2023 is het kwartaaloverleg met een afvaardiging van de lokale huisartsen anders vormgegeven. Niet alleen jeugd, maar ook volwassenen en specifiek ouderen zijn onderwerp van gesprek.

Door het aantal verwijzingen naar jeugdhulp door huisartsen en de daarmee gepaard gaande kosten in beeld te brengen, is bewustwording over verwijsgedrag in gang gezet. Dit is aanleiding om een volgende fase in gaan, waarbij we dit verwijsgedrag proberen te sturen. De relatie tussen de huisartsen en de contactpersoon bij het CMD is versterkt en verliep naar wederzijdse tevredenheid.

8. Minder noodzaak om duurdere zorgvoorzieningen in te zetten

Omschrijving (toelichting)

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van inwoners die minder zelfredzaam zijn. We bieden maatwerk bij het bepalen welke zorg iemand ontvangt. Vanwege de kostenbeheersing is de goedkoopste adequate oplossing hierbij uitgangspunt. We zetten in op lichtere producten jeugdzorg en Wmo waar het kan en direct zwaardere (en duurdere) zorg waar het moet. Binnen de inkoop samenwerking Een 10 voor de Jeugd was aandacht voor de doorontwikkeling van de producten jeugdhulp. Het product 'Weer naar school' is een voorbeeld van een nieuw product. Dit product is bedoeld om jeugdigen zo snel mogelijk weer aan het onderwijs te laten deelnemen.

Waar mogelijk wordt geïndiceerde zorg voorkomen door inwoners te verwijzen naar voorliggende algemene preventieve voorzieningen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Maximale ondersteuning naar werk/dagbesteding

9. Beter ondersteuning van inwoners door in te zetten op doelgroepgerichte begeleidingsmethoden

Omschrijving (toelichting)

Met inzet van Dienst Dommelvallei, WSD en Huis naar Werk (HnW), ondersteunden we inwoners vanuit het CMD met een afstand tot de arbeidsmarkt bij re-integratie, inburgering en waar nodig met inkomen. De samenwerking tussen de netwerkpartners in het CMD werd in 2023 door netwerkbijeenkomsten verstevigd.

Meer kwetsbare jongeren maakten aanspraak op ondersteuning vanuit de Participatiewet. Als onderdeel van het regionaal plan jeugdwerkloosheid regelden we de aansluiting op Jongeren in Beeld van het inlichtingenbureau. Dit gaf zicht op kwetsbare jongeren van 23 tot 27 jaar zonder werk, studie, startkwalificatie of uitkering. We vonden betere aansluiting bij deze doelgroep door de inzet van Kwikstart, het jongerenlabel van WSD.

We stelden een nieuwe re-integratieverordening op, voortkomend uit het wetsvoorstel Breed Offensief. Inwoners en werkgevers kregen daarmee meer zicht op de ondersteuningsmogelijkheden vanuit de Participatiewet zoals loonkostensubsidie, beschut werk en jobcoaching. Voor de uitvoering van het projectplan "Perspectief op meedoen" stelden we een participatieconsulent aan met verworven ESF-middelen (Europees Sociaal Fonds). Inwoners met langdurige bijstand werden hierdoor maximaal ondersteund naar meedoen en werk. Door bestuurlijke en ambtelijke samenwerking binnen de regio (Son en Breugel, Nuenen, Best en Oirschot) zetten we in op de doorontwikkeling van de netwerkorganisatie Huis naar Werk (HnW). Met inzet van regionale middelen biedt HnW ondersteuning bij werk, scholing en ontwikkeling. Voor onze inwoners is dit een extra instrument om duurzaam aan het werk te komen en te blijven. In 2023 vond het Talentfestival plaats, met als doel inwoners en ondernemers te verbinden. Arbeidsmatige dagbesteding, groepsbegeleiding en vele activiteiten vanuit de LEVgroep zorgt ervoor dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig (thuis) blijven.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Vergunninghouders kunnen zich zelfstandig redden in de (Nuenense) samenleving

10. Betere ondersteuning van vergunninghouders bij hun inburgering

Omschrijving (toelichting)

Op grond van de Wet inburgering 2021 (Wi2021) is de gemeente verantwoordelijk voor het afnemen van de brede intake en gesprekken voor het Plan Inburgering en Participatie (PIP). Dienst Dommelvallei voert dit uit.

Vanwege de toenemende taakstelling huisvesting statushouders is de inzet van de PIP-consulenten opgehoogd. De PIP-consulenten verbeterden de dienstverlening aan inburgeraars. Zij zorgden voor een tijdige start van de inburgering, zo mogelijk al vanuit het AZC of de regionale opvang in Veldhoven. In 2023 zijn drie statushouders die gekoppeld waren aan Nuenen gestart met hun inburgeringsproces vóór de huisvesting.

Wij zijn ook verantwoordelijk voor het begeleiden van overige inburgeraars. Deze kregen een brede intake, PIP-gesprekken en maatschappelijke ondersteuning. Daarnaast ondersteunden wij inburgeraars die onder de oude inburgeringswet vallen bij het afronden van de inburgeringsplicht met de Einde Lening Inburgeringsplicht (ELIP) regeling.

Het inburgeringsaanbod is vanuit regionale samenwerking uitgebreid met onder andere alfabetiseringstrajecten. Inburgeraars vinden hierdoor beter aansluiting op de inburgeringsroute. In samenwerkingsverband gaven we de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) voor de B1-route vorm. De module Participatieverklaringstraject (PVT) werd met vluchtelingenwerk van LEVgroep verder ontwikkeld. In 2023 organiseerden we de eerste PVT ceremonies voor inburgeraars onder de Wi2021.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bevorderen van een gezonde leefomgeving en leefstijl

11. Lager percentage inwoners met overgewicht, roken, drankgebruik en/of andere verslavingen

Omschrijving (toelichting)

We gaven uitvoering aan het lokale sport- en preventieakkoord. Hierbij lag de focus op het stimuleren van beweging onder andere om overgewicht tegen te gaan.

We voerden het landelijke programma 'Rookvrije generatie' van de GGD uit. Het doel is om in 2040 een rookvrije generatie te realiseren. Daarvoor werken we aan het rookvrij maken van de omgeving waarin kinderen opgroeien zoals scholen, kinderopvang, sport- en speelterreinen en kinderboerderijen. In 2023 is ingezet op het rookvrij maken van (sport)accommodaties en Scoutinggebouwen.

Om alcohol- en drugsgebruik onder jongeren terug te dringen boden we diverse preventieve activiteiten aan. Ook het jongerenwerk vervulde hierin een rol.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
------	-----------	-------------------	----------------	-------------------

Absoluut verzuim (5-18 jaar)	% van het aantal leerplichtigen	0,56	0,2	0,56
Relatief verzuim (5-18 jaar)*	% van het aantal leerplichtigen	0,75	0,5	0,8
Jongeren met jeugdhulp*	% van het aantal jongeren (0-18 jaar)	11,5	13,0	12,3
Verwijzingen jeugdzorg via CMD**	% verwijzingen jeugdzorg via CMD ten opzichte van alle verwijzingen jeugdzorg		45	
Kosten jeugdzorg per kind**	kosten jeugdzorg per kind		6633	
Meldingen overlast Jeugd**	aantal politieregistraties van meldingen waarbij geklaagd wordt over de jeugd per 10.000 inwoners		13,5	17,5
Jongeren met jeugdreclassering*	% van het aantal jongeren (12-23 jaar)	0,14	0,06	0,07
Jongeren met jeugdbescherming*	% van het aantal jongeren (0-18 jaar)	0,43	0,5	0,33
Vroegtijdige schoolverlaters zonder kwalificatie (VSV-ers)*	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,5	1,5	1,6
Jongeren met delict voor rechter (12-21 jaar)*	% van het aantal jongeren (12-21 jaar)		1	1,5
Kinderen in uitkeringsgezin*	% van het aantal jongeren (0-18 jaar)	4	4	3
Jeugdwerkloosheid*	% van het aantal jongeren (16-22 jaar)	1	1	1
Bijstandsuitkeringen*	aantal per 1.000 inwoners (vanaf 18 jaar)	23	18	18
Uitstroom Participatiewet**	aantal inwoners dat niet langer gebruik maakt van een uitkering op grond van Participatiewet		97	60
Lopende re-integratievoorzieningen*	aantal per 1.000 inwoners (15-64 jaar)	7,6	8	10
Dagbesteding**	aantal inwoners in niet-arbeidsmatige dagbesteding vanuit Wmo		178	98***
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement *	aantal per 1.000 inwoners	49	54	47***
Wmo-woningaanpassingen**	aantal woningaanpassingen in kader van Wmo		87	183***
Wmo: andere oplossingen t.o.v. doorverwijzingen naar maatwerkarrangement**	% van verzoeken om Wmo-voorziening waarin voorzien kan worden door eigen netwerk, door medewerker CMD en/of algemene voorziening versus aantal doorverwijzingen		31	74***
Mantelzorgers **	aantal geregistreerde mantelzorgers bij de gemeente	710	750	950
Overgewicht**	% inwoners met overgewicht (BMI>25)		47,6	46
Alcohol gebruik jongeren**	ooit alcohol gedronken (klas 2 en 4 VO)		37	37
Middelen gebruik jongeren**	% jongeren dat ooit soft drugs heeft gebruikt (klas 2 en 4 VO)		8	8
Middelen gebruik jongeren**	% jongeren dat ooit hard drugs heeft gebruikt (klas 2 en 4 VO)		0,8	0,8
Inburgeringstrajecten **	aantallen persoonlijke ontwikkelingsplannen	46	14	28
Taakstelling huisvesting vergunninghouders **	% realisatie versus taakstelling	160	100%	100%
Taakstelling huisvesting vergunninghouders	absolute aantal gerealiseerd c.q. begroot	53	30	46

* verplichte indicator op grond van BBV

** uit Monitor sociaal domein Nuenen

*** voorlopige data

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Gemeenschappelijke regeling WSD

WSD is het sociaal werkbedrijf voor negen gemeenten. Zij ondersteunen inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden en behouden van werk. WSD voert de werkgeversverplichtingen uit van de voormalige Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Daarnaast begeleidt en ontwikkelt WSD inwoners die in het kader van de Participatiewet ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk en fungeren daarmee als sociaal ontwikkelbedrijf. De expertise, het netwerk en de infrastructuur van WSD vormt hiervoor een passende basis. Voor nieuwkomers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, voert WSD in het kader van de Wet Inburgering de Zelfredzaamheidsroute uit.

Op basis van het vastgestelde koersdocument "Gezamenlijke doorontwikkelen" is in nauwe samenwerking met WSD een Lokaal Plan opgesteld voor de periode van 2022 t/m 2025. Het Lokaal Plan omvat deelprojecten waaronder de werkdiagnose AanZet en participatiehuis 't Goed Nuenen. De deelprojecten bieden de mogelijkheid om gezamenlijk optimale dienstverlening te ontwikkelen. Met de Kenniskompanie als kennis- en expertisecentrum bundelen de samenwerkende gemeenten kennis en ervaring voor het ondersteunen van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Dienst Dommelvallei

Dienst Dommelvallei voert gemeentelijke taken uit o.a. met betrekking tot de Participatiewet, Wet Inburgering en het minimabeleid, samen met de ketenpartners, zoals WSD en het CMD. Daarnaast adviseert de dienst beleidsmatig op het taakveld Werk en Inkomen, Inburgering en arbeidsmarktbeleid. Dienst Dommelvallei voerde tijdelijke maatregelen uit om de (financiële) gevolgen van de coronapandemie te beperken, zoals Tozo, Tonk en bedrijfskredieten. De administratieve afwikkeling en de terugbetaling (Tozo-uitkering) neemt nog enkele jaren in beslag. In 2023 heeft Dienst Dommelvallei ook de regelingen Energietoeslag en Leefgeld Oekraïense vluchtelingen uitgevoerd. Extra aandacht ging in 2023 uit naar de uitvoering van de huisvesting statushouders waar nieuwkomers in samenwerking met Vluchtelingenwerk van LEV-groep, gehuisvest werden in de gemeente Nuenen.

Onder doelstelling 9 en 10 is aangegeven wat er is opgepakt binnen deze samenwerking.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

De GGD hield zich bezig met het bestrijden van Covid-19 door testen, vaccineren en informeren. In 2023 is een inhaalcampagne gehouden om jongeren van 19 tot en met 26 jaar te vaccineren tegen HPV ter bescherming tegen verschillende soorten kanker. Begin 2023 zijn twee belangrijke akkoorden door het rijk en de VNG ondertekend: het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). De GGD heeft de gemeenten hierin ondersteund bij de regionale en lokale planvorming. De contracttaak Wvvgz is uitgebreid. Er is gewerkt aan het opzetten van Wijk GGD om subsidie vanuit ZonMW mogelijk te maken en de jeugdgezondheidszorg is vernieuwd. De bestuursopdracht is afgerond waarbij onder andere zelforganisatie en het LEAN-gedachtegoed in de organisatie is geïmplementeerd. Via het maatwerkpakket heeft de GGD voor Nuenen inzet geleverd op lokale gezondheidspreventie, door onder meer de werkgroepen dementievriendelijk Nuenen en preventie alcohol en drugs. De GGD verzorgde opvoedondersteuning op scholen en via het Oudercafé. Zij had ook een rol in rookvrije omgeving, aansluiting bij het landelijk programma één tegen eenzaamheid, Kansrijke start en Nu Niet Zwanger (NNZ) waarbij inwoners in een kwetsbare positie actief geïnformeerd en begeleid worden bij een eventuele (toekomstige) kinderwens.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 3	0	1.951	1.814	-137
4.1 Openbaar basisonderwijs	97	97	93	-4
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	814	935	1.012	77

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.352	5.420	5.192	-228
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	542	381	354	-27
6.3 Inkomensregelingen	6.254	7.009	6.884	-125
6.4 WSW en beschut werk	1.428	1.431	1.402	-29
6.5 Arbeidsparticipatie	713	756	844	87
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	988	1.104	1.188	84
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	1.855	1.755	1.672	-83
6.71B Begeleiding (WMO)	970	786	820	35
6.71C Dagbesteding (WMO)	345	365	407	42
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	335	330	301	-28
6.72A Jeugdhulp begeleiding	875	1.245	1.251	6
6.72B Jeugdhulp behandeling	1.915	2.180	2.143	-37
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	255	104	124	20
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	202	222	243	21
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	765	565	475	-90
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	15	15	19	4
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	42	77	101	24
6.74C Gesloten plaatsing	20	29	36	8
6.81A Beschermd wonen (WMO)	3	3	26	23
6.81B Maatschappelijke en vrouwenopvang (WMO)	18	18	17	0
6.82A Jeugdbescherming	383	285	275	-10
6.82B Jeugdreclassering	58	25	21	-4
7.1 Volksgezondheid	918	1.121	1.044	-77
Totaal Lasten	23.161	28.209	27.758	-452
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 3	0	707	707	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	76	145	147	2
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	365	3.489	3.373	-116
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	110	110	69	-41
6.3 Inkomensregelingen	5.028	5.011	5.013	2
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	3	3
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	150	150	142	-8
7.1 Volksgezondheid	0	127	78	-49

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Totaal Baten	5.728	9.739	9.531	-208
Saldo (baten -/- lasten)	-17.432	-18.470	-18.227	244

Analyse

3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd	I/S	Bedrag
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	I	-38.000
De realisatie van het peuterwerk en de vroeg- en voorschoolse educatie was hoger dan begroot. Doordat een inkomensafhankelijke ouderbijdrage wordt berekend is pas bij de afrekening bekend wat de bijdrage van de gemeente is.		
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	I	227.000
De verleningen voor jeugdsubsidies waren lager dan begroot, Voor het jongerenwerk waren de kosten incidenteel lager vanwege tijdelijk minder inzet.		
Project Mazl is medio 2023 stopgezet. Kosten voor preventief jeugdbeleid, kansrijke start, sociaal cultureel werk en LEVgroep passen gedeeltelijk bij de uitgangspunten van de GALA en zijn grotendeels betaald uit de SPUKmiddelen.		
Vanwege de late huisvestingen van statushouders en wachtlijsten bij de taalaanbieder en kinderopvang zijn veel inburgeringstrajecten pas in 2024 gestart.		
In 2023 ontvingen we een nabetaling 2022 van de SPUK-Oekraïne opvang ontheemden.		
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	I	146.000
Het aantal bijstandsuitkeringen is afgenomen en daarnaast is meer teruggevorderd.		
Een lening bedrijfskapitaal is in een keer terugbetaald, in plaats van over meerdere jaren.		
Taakvelden Wmo	I	39.000
Enkele grote woningaanpassingen zijn in 2023 begroot en beschikt maar de kosten betalen we in 2024. De geïndiceerde zorg is niet volledig gebruikt.		
Taakvelden Jeugd	I	116.000
De kosten voor verblijf met behandeling zijn fors lager dan begroot door afname van dit zorgverbruik.		
Er is minder gebruik gemaakt van ambulante jeugdhulp dan verwacht.		
Taakveld 7.1 Volksgezondheid	I	28.000
Inzet uren interne medewerkers hoger dan onderschrijding budget. Budget Brede SPUK GALA is hiermee opgemaakt en dit is zodanig verwerkt in de SiSa verantwoording		
Stortingen en onttrekkingen reserves	I	137.000
Er is minder gestort in de reserve vluchtelingen, omdat er een lager resultaat op het Oekraïnebudget was dan begroot bij de tussentijdse rapportage (er is minder overgehouden van de rijksbijdragen).		
Kapitaallasten	I	8.000
Zie Algemene toelichting en inleiding bij programma's		
Verdeling salarislasten en overhead	I	-
		345.000
Zie Algemene toelichting en inleiding bij programma's		
Overig		-74.000
Totaal programma 3		244.000

Programma 4. Verenigingen & Accommodaties

Portefeuillehouder(s)

S. Löwik

Wat wilden we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Hoogwaardig voorzieningsniveau passend bij schaalgrootte van Nuenen	1. Meer afstemming van vraag en aanbod m.b.t. gemeentelijke accommodaties 2. Transparantere afspraken met exploitanten en/of gebruikers van gemeentelijke accommodaties 3. Gemeentelijk vastgoed duurzamer maken
Onderwijshuisvesting basisscholen afgestemd op leerlingenprognose	4. Voldoende vierkante meters voor onderwijshuisvesting basisscholen 5. Voldoende faciliteiten voor bewegingsonderwijs basisscholen
Bevorderen van een gezonde leefomgeving en leefstijl	6. Meer bekendheid geven aan en stimuleren van beter gebruik van sport-, spel- en vrijetijdsvoorzieningen

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Meerjarenspreidingsplan onderwijshuisvesting 2015	2015 - 2035	juli 2015	IHP in 2024
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Nuenen, Gerwen en Nederwetten 2021	onbepaald	september 2021	onbepaald
Geactualiseerde Meer Jaren Onderhoud Planning Gebouwen (MJOP)	2022 - 2032	september 2021 (vastgesteld door het college)	onbepaald
Algemene Subsidieverordening	vanaf 2017	mei 2016	onbepaald
Nota Accommodatiebeleid	vanaf 2017	september 2017	onbepaald
Kadernotitie Accommodatiebeleid 2021-2024	2021 - 2024	juni 2021	onbepaald
Beleidsplan Bibliotheek Dommeldal 2021-2024	2021 - 2024	juli 2021	onbepaald
Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Nuenen 2022	vanaf 2022	juli 2022	onbepaald
routekaart verduurzamen gemeentelijke gebouwen	vanaf 2023	juli 2023	onbepaald

Wat hebben we ervoor gedaan?

Hoogwaardig voorzieningsniveau passend bij schaalgrootte van Nuenen

1. Meer afstemming van vraag en aanbod m.b.t. gemeentelijke accommodaties

Omschrijving (toelichting)

Eind 2023 is een bureau gestart met een behoeftenonderzoek binnensportaccommodaties. Hierbij wordt de behoefte van het onderwijs en de binnensportverenigingen nu en in de toekomst onderzocht. De voorbereidingen voor de renovatie van sporthal De Hongerman zijn voortgezet in 2023. In 2020 besloot de raad tot verbouwing van het Klooster van verzamelgebouw naar sociaal cultureel knooppunt en tot verduurzaming. De voorbereidingen zijn in 2023 voortgezet evenals de organisatie van de tijdelijke huisvesting in het voormalige Sioux gebouw.

Afgelopen jaar is een overzicht opgesteld van de gemeentelijke accommodaties, zoals in het coalitieprogramma is opgenomen. Op grond van dit overzicht zal de raad bepalen of nieuw accommodatiebeleid nodig is.

2. Transparantere afspraken met exploitanten en/of gebruikers van gemeentelijke accommodaties

Omschrijving (toelichting)

Afgelopen jaar is een overzicht opgesteld van de gemeentelijke accommodaties, zoals in het coalitieprogramma is opgenomen. We geven inzicht in de kosten, opbrengsten en contractuele verplichtingen van onze accommodaties. Ook wordt de staat van de gebouwen in beeld gebracht. Hierdoor wordt de huidige situatie weergegeven. De raad besluit vervolgens over de wenselijkheid en noodzaak van accommodatiebeleid.

3. Gemeentelijk vastgoed duurzamer maken

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is de "Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed Nuenen" door de raad vastgesteld. Het gaat om in totaal 15 gebouwen, scholen niet inbegrepen. In de routekaart is op basis van clusterindeling weergegeven welke gebouwen wanneer worden verduurzaamd. In 2024 zal worden gestart met de uitvoering van de plannen conform de routekaart inclusief het opstellen van een nieuw MJOP (meerjarenonderhoudsplan) gemeentelijke gebouwen en het strategisch huisvestingsplan gemeentehuis.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Onderwijshuisvesting basisscholen afgestemd op leerlingenprognose

4. Voldoende vierkante meters voor onderwijshuisvesting basisscholen

Omschrijving (toelichting)

De gemeente is wettelijk verplicht te zorgen voor voldoende onderwijshuisvesting. Op basis van de meest recente leerlingenprognose wordt een toename van het aantal basisschoolleerlingen verwacht. Deze toename concentreert zich vooral in Nuenen-West en Nuenen-Noord. In 2023 zijn we gestart met het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan (IHP) in overleg met de schoolbesturen. Het IHP is een gedeelde langetermijnvisie van gemeente en schoolbesturen op de schoolgebouwen in de gemeente. Hierbij wordt gekeken naar de kwaliteit en waar mogelijk de gewenste spreiding van de schoolgebouwen. De tweejaarlijkse leerlingenprognose is hierbij ondersteunend.

5. Voldoende faciliteiten voor bewegingsonderwijs basisscholen

Omschrijving (toelichting)

De gemeente is wettelijk verplicht ruimte voor bewegingsonderwijs voor het basisonderwijs beschikbaar te stellen. Ook het voortgezet onderwijs heeft behoefte aan binnensportruimte. Door de toename van het aantal leerlingen verwachten we in de nabije toekomst extra ruimte nodig te hebben. In 2023 is het onder maatregel 1 genoemde behoefteonderzoek naar binnensportruimte gestart. Hierbij houden we rekening met de leerlingenprognoses.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bevorderen van een gezonde leefomgeving en leefstijl

6. Meer bekendheid geven aan en stimuleren van beter gebruik van sport-, spel- en vrijetijdsvoorzieningen

Omschrijving (toelichting)

In 2023 actualiseerden we het Lokaal sportakkoord naar versie 2.0. Een belangrijk actiepunt is het investeren in kwalitatief sterke sportaanbieders die toegankelijk en veilig voor iedereen zijn. Ook is ingezet op het rookvrij maken van (sport)accommodaties, hierdoor zijn al enkele verenigingen rookvrij. De Sportbox bij de Hongerman is in 2023 officieel geopend, met de komst van de Nuenense Sportbox verbreden we het lokale sport- en beweegaanbod in Nuenen en stimuleren we bewegen in de openbare ruimte.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Duurzaam gemeentelijk vast goed **	aantal gemeentelijke gebouwen verduurzaamd volgens BENG		0	0
Onderwijshuisvesting basisscholen **	De onderwijshuisvesting sluit aan op het aantal leerlingen volgens de berekeningswijze van de verordening onderwijshuisvesting.		Ja	ja

	De gemeente beschikt over voldoende ruimte voor bewegingsonderwijs om te voldoen aan de wettelijke verplichting		Ja	ja
Beweegt voldoende**	% inwoners van 19 jaar en ouder dat wekelijks sport		56	57

* verplichte indicator op grond van BBV

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 4	0	1	1	0
4.2 Onderwijshuisvesting	1.197	1.262	1.233	-29
5.1 Sportbeleid en activering	243	623	626	2
5.2 Sportaccommodaties	1.024	1.020	1.083	63
5.6 Media	460	506	513	7
Totaal Lasten	2.923	3.413	3.456	44
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 4	14	20	16	-4
4.2 Onderwijshuisvesting	75	182	170	-12
5.1 Sportbeleid en activering	0	516	457	-59
5.2 Sportaccommodaties	195	220	312	91
5.6 Media	0	23	23	0
Totaal Baten	284	961	978	17
Saldo (baten -/ lasten)	-2.639	-2.452	-2.479	-27

Analyse

4. Verenigingen & Accommodaties	I/S	Bedrag
Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering	I	-52.000
Voor thema 2, de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) wordt deelname aan sport, bewegen en cultuur verbonden met ten minste één andere sector, zoals de zorg of het onderwijs. Van de SPUK GALA ontvingen we ruim € 90.000 voor dit thema. 40% van de werkelijke uitgaven mogen we declareren bij het Rijk, het restant moeten we terugbetalen. In programma 3 hebben we zoveel mogelijk SPUK middelen ingezet in plaats van reguliere budgetten.		
Stortingen en onttrekkingen reserves	I	-4.000
Kapitaallasten	I	65.000
Zie Algemene toelichting en inleiding bij programma's		
Verdeling salarislasten en overhead	I	-28.000
Zie Algemene toelichting en inleiding bij programma's		
Overig		-8.000
Totaal programma 4		-27.000

Programma 5. Wonen & Leefomgeving

Portefeuillehouder(s)

P. Kok, S. Löwik en N. Wouters

Wat wilden we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Passende huisvesting voor onze inwoners, waaronder jongeren, ouderen en specifieke doelgroepen waaronder Sinti en zorgbehoevenden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meer nieuwe woningen voor de lokale vraag (voor o.a. jongeren, ouderen, Sinti en zorgbehoevenden) 2. Meer sociale huurwoningen 3. Meer woningen voor bijzondere doelgroepen die een vorm van zorg nodig hebben 4. Beter woonomstandigheden op de woonwagenlocaties Kremersbos en Bosweg
Zo energiezuinig en duurzaam mogelijke (bestaande) woningvoorraad, zodat inwoners zo lang mogelijk en comfortabel in Nuenen kunnen blijven wonen	<ol style="list-style-type: none"> 5. Meer duurzame bestaande woningen (o.a. energiezuiniger maken van bestaande woningen) 6. Meer levensloopbestendig woningen (bestaande en nieuwe)
Nuenen behouden en ontwikkelen als leefbare woongemeente waarbij geen afbreuk of waarbij een bijdrage wordt geleverd aan onze kernkwaliteiten (groen, dorps, rustig en gezellig)	<ol style="list-style-type: none"> 7. Beter benutten van transformatie- en inbreidingskansen binnen de kernen Nuenen, Gerwen, Nederwetten en buurtschap Eeneind (vanuit kernkwaliteiten) 8. Meer investeren om de leefbaarheid in de kerkdorpen voor de toekomst te behouden 9. Het erfgoed in het centrum van Nuenen beter beleefbaar maken

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld door de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Programma Wonen 2020-2030	2020 - 2030	juli 2020	2030
Visie op Wonen Stedelijk Gebied Eindhoven	2019 e.v.	juli 2019	onbepaald
Afsprakenkader Wonen SGE 2022	2022 e.v.	februari 2022	onbepaald
Programma woonwagenlocaties	2018 - 2022	november 2017	onbepaald
Nota grondbeleid	2019 e.v.	juli 2019	onbepaald
Landschapsstudie en toolbox buitengebied	2020 e.v.	26 mei 2020 (door college)	onbepaald
visie 'Bouwen in het Buitengebied van Nuenen'	2022 e.v.	29 september 2022	onbepaald
Omgevingsvisie	2021 e.v.	september 2021	onbepaald
Nota Duurzaamheid	2019-2023	december 2019	eind 2023
Transitie Warmte voor de gemeente Nuenen	2021 e.v.	september 2021	onbepaald
Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 MRE	2022 e.v.	december 2021	onbepaald
Beleid grootschalige energieopwekking uit zon en wind	2023 e.v.	juli 2023	2026
subsidieverordening Energiehuis Slim Wonen 2023	2023 e.v.	februari 2023	onbepaald
Warmteprogramma	nvt	nvt	2026

Wat hebben we ervoor gedaan?

Passende huisvesting voor onze inwoners, waaronder jongeren, ouderen en specifieke doelgroepen waaronder Sinti en zorgbehoevenden

1. Meer nieuwe woningen voor de lokale vraag (voor o.a. jongeren, ouderen, Sinti en zorgbehoevenden)

Omschrijving (toelichting)

Bij nieuwbouwprojecten hebben we ingezet op het bouwen van betaalbare woningen en woningen voor de doelgroepen starters en ouderen. Waarbij nieuwbouwappartementen levensloopbestendig moeten worden gerealiseerd, zodat ze geschikt zijn voor bewoners in verschillende levensfasen. Bij verschillende projecten maakten we hier afspraken over, zoals: de Vinkenhofjes en de Wederikdreef. Voor de Vinkenhofjes hebben we aanvullend het gesprek gevoerd om een deel van de woningen voor zorgbehoevenden te realiseren. Daarnaast voerden we gesprekken met de ontwikkelaars in Nuenen west om daar een nieuwe woonwagenlocatie te realiseren.

Het CHW- Herijking bestemmingsplan Nuenen West is vanwege de lopende beroepsprocedure bij de Raad van State nog niet onherroepelijk geworden. Vooruitlopend hierop worden de bouwplannen gefaseerd uitgewerkt en uitgevoerd. In het jaar 2023 is gestart met bouw van 78 woningen, waarvan 20 zorgwoningen en 58 Sociale huurwoningen. Naar verwachting wordt er in 2024 voor 111 woningen een omgevingsvergunning aangevraagd. Verder is in maart 2023 gestart met het bouwrijp maken van fase 1 Nuenen West. Ook is de haalbaarheidsstudie versnelling fase 3 Nuenen West nader uitgewerkt. Het onderdeel stedenbouwkundige visie fase 3 Nuenen West is in vanwege de omgevingsdialoog voorgelegd aan de belanghebbenden en de overige belangstellenden. Naar verwachting worden de resultaten van het haalbaarheidsstudie eind 2024 aan het gemeentebestuur voorgelegd voor een go-no besluit.

We zijn in 2023 gestart met het opstellen van de woonzorgvisie. Dit doen we in een participatief proces met diverse stakeholders in de gemeente. De analysefase, waarin data over de toekomstige vraag en aanbod wordt verzameld, is afgerond. De analyse is in een beeldvormende bijeenkomst met de raad gedeeld. Samen met de input van de stakeholders heeft dit geleid tot een eerste conceptvisie (draft) die in 2024 verder zal worden gebracht. In de woonzorgvisie wordt het beleid van de gemeente op het gebied van wonen en zorg, in het bijzonder voor ouderen, beschreven. Het betreft ook andere gemeentelijke verantwoordelijkheden als Wmo, accommodatiebeleid en voorzieningen in de openbare ruimte.

Tot slot zijn er in 2023 50 nieuwe koopwoningen (grootste gedeelte in Nuenen west) gerealiseerd en 5 huurwoningen (particuliere ontwikkelingen). Ook zijn er in 2023 64 koopwoningen en 124 huurwoningen in aanbouw genomen. Van deze huurwoningen zijn er 44 voor de woonzorgdoelgroep (Gerstakker en Wederikdreef) en 75 voor de reguliere doelgroep.

We hebben in 2023 20 toewijzingen gedaan voor een starterslening.

In verband met de doelgroep arbeidsmigranten hebben we van de initiatiefnemer van de Collse Hoeve een principeverzoek ontvangen waarop een principebesluit is genomen en is een anterieure overeenkomst gesloten.

2. Meer sociale huurwoningen

Omschrijving (toelichting)

In nieuwe projecten gaan we uit van 30% sociale woningbouw. Hierop sturen we richting particuliere/professionele initiatiefnemers, maar ook in onze eigen woningbouwplannen zoals voor de Kloostertuin waarin dit als uitgangspunt voor het programma geldt.

Daarnaast hebben we over de toevoeging van sociale huurwoningen ook voor 2023 prestatieafspraken met de woningcorporaties gemaakt. In het verlengde hiervan is het bestemmingsplan voor de Vinkenhofjes als ontwerp ter inzage gelegd. In de Wederikdreef zijn 41 sociale huurappartementen in aanbouw genomen, waarvan 18 voor 1-2 persoons huishoudens zoals jongeren. Voor dit project hebben we ook een forse Start Woningbouw Impuls subsidie binnengehaald. In Nuenen west is gestart met de aanbouw van 58 grondgebonden sociale huurwoningen. Op de locatie Vrouwkensakker is in 2023 de opvang van Oekraïners voortgezet. De planning van de herontwikkeling van de Vrouwkensakker wordt afgestemd op het verloop van de opvang van Oekraïners. De initiatiefnemer van de ontwikkeling Parkstraat-Voirt is nadat het 'Vlekkenplan+' door de gemeenteraad is vastgesteld aan de slag gegaan met de volgende fase van zijn initiatief: uitwerking van het principeverzoek. Ook hebben we gewerkt aan het project Lyndakkers, dat in de voorbereidende fase is. Verder heeft Wooninc. per 1 januari 2023 het bezit van Woonbedrijf overgenomen.

De ontwikkelaar van Hoekstraat-Eikelkampen (30 woningen, waarvan 30% sociaal) is bezig met de voorbereiding van de omgevingsvergunning.

Om de ontwikkeling van sociale huurwoningen mogelijk te maken hebben we een subsidieregeling (fonds sociale volkshuisvesting). Via de bouw van vrije sectorwoningen komen middelen bij de gemeente binnen, die we inzetten voor de bouw van sociale huurwoningen (tot maximaal € 7.500 per woning). Er is in 2023 € 45.000,- aan middelen ontvangen, er zijn geen uitgaven gedaan.

Al met al hebben we in 2023 op veel fronten inzet gepleegd op de aanpak van de schaarste van sociale huurwoningen op de woningmarkt. Naast de realisatie van nieuwe projecten, zijn ook instrumenten voor het verdelen van woonruimte nodig. Op regionaal niveau werkten we daarom aan een nieuwe huisvestingsverordening met urgentieregeling, welke helaas door achterblijvende wetgeving nog niet kon worden voorgelegd ter besluitvorming.

3. Meer woningen voor bijzondere doelgroepen die een vorm van zorg nodig hebben

Omschrijving (toelichting)

In 2023 werkten we samen met diverse stakeholders in de gemeente aan de woonzorgvisie. Ook legden we het bestemmingsplan voor de Vinkenhofjes als ontwerp ter inzage. Een groot aandeel van de woningen in dit plan wordt zorggeschikt uitgevoerd. In Nuenen west zijn 20 woonzorgappartementen in aanbouw genomen. Verder is het bestemmingsplan voor het project aan de Pastoor Aldenhuijsenstraat, waar 33 woonzorgeenheden onderdeel van uitmaken, als ontwerp ter inzage gelegd.

4. Betere woonomstandigheden op de woonwagenlocaties Kremersbos en Bosweg

Omschrijving (toelichting)

Voor de locatie Bosweg is gestart met het opstellen van een procesaanpak voor de herontwikkeling van de volledige locatie. Hiervoor hebben diverse overleggen plaatsgevonden met de bewoners. Bovendien heeft de gemeenteraad in december 2023 de bestuurlijke en financiële kaders vastgesteld voor de herontwikkeling. De benodigde financiële middelen voor de herontwikkeling van Bosweg zijn beschikbaar gesteld.

Op de locatie Kremersbos is in verband met brand een huurwoonwagen vervangen. Daarnaast is regulier onderhoud uitgevoerd, incidenteel maar ook groot onderhoud aan een aantal bergingen op Kremersbos. Daarnaast zijn een tweetal huurwoonwagens op locatie Kremersbos afgevoerd. Inmiddels is duidelijk dat Woningbouwcorporatie Helpt Elkander niet verder gaat met de herontwikkeling van de Sinti locaties Bosweg en Kremersbos. De juridische en financiële afwikkeling van de afspraken in de VSO (vaststellingsovereenkomst) tussen Helpt Elkander en gemeente lopen nog, maar wordt naar verwachting op korte termijn afgerond.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Zo energiezuinig en duurzaam mogelijke (bestaande) woningvoorraad, zodat inwoners zo lang mogelijk en comfortabel mogelijk in Nuenen kunnen blijven wonen

5. Meer duurzame bestaande woningen (o.a. energiezuiniger maken van bestaande woningen)

Omschrijving (toelichting)

In juli 2023 heeft de raad het beleid grootschalige opwek uit zonne- en windenergie vastgesteld. Hierin is vastgesteld dat men alleen zon op daken wil stimuleren. Voor de uitvoering zijn verkennende gesprekken gevoerd en wordt er onderzocht hoe hier een impuls aangegeven kan worden. De netcongestie, de mogelijkheid om energie te delen en de regels in het kader soortenmanagementplannen veroorzaken een stagnatie om hier grote invulling aan te geven.

We hebben een aanbesteding gedaan voor De Groene Zone Isoleren, waarmee het mogelijk wordt gemaakt dat woningeigenaren worden ontzorgd bij het isoleren van hun woning. De uitvoering zal eind 2024 gaan starten en resultaten laten zien.

De gemeenteraad heeft in februari 2023 de subsidieverordening Energiehuis Slim Wonen 2023 vastgesteld. Op basis hiervan professionaliseren we de samenwerking met Energiehuis Slim Wonen, waardoor ook voor de toekomst op een toegankelijke manier eigenaren hun woning kunnen blijven verduurzamen. Het Energiehuis Slim Wonen heeft met de inzet van de energiecoaches 81 (111 in 2022) huisbezoeken afgelegd en 77 (51 in 2022) warmtebeeldscans uitgevoerd. Ook zijn er 130 (146 in 2022) contacten geweest, dit zijn bezoekers van het spreekuur en andere contacten die informatie over het verduurzamen van hun huis hebben gevraagd.

In het kader van de transitievisie warmte is er in 2023 verder uitvoering gegeven aan de wijkaanpak in Gerwen, zijn er bijeenkomsten georganiseerd voor o.a. de Molvense erven en huurdersbijeenkomsten.

Over de verduurzaming van sociale huurwoningen maakten we prestatieafspraken met de woningcorporaties. In 2023 hebben zij 81 woningen, verdeeld over 3 complexen (Oranjebuurt, Tomakker e.o., Spotvogelstraat e.o.), verduurzaamd. Dit betekent dat er na 2023 nog slechts 19 EFG-labels zijn.

Om een bestaande woning te verduurzamen of levensloopbestendig te maken hebben we een stimuleringsregeling. De gemeente heeft aan 22 huishoudens (in 2022 waren dit 6 huishoudens) een toewijzing voor een lening gedaan.

6. Meer levensloopbestendig woningen (bestaande en nieuwe)

Omschrijving (toelichting)

Bij nieuwe projecten worden appartementen zo veel mogelijk levensloopbestendig uitgevoerd. Ontwikkelaars van grondgebonden woningen stimuleren wij om deze levensloopbestendig te realiseren of zodanig uit te voeren dat ze later gemakkelijk levensloopbestendig te maken zijn. Om een bestaande woning te verduurzamen of levensloopbestendig te maken hebben we een stimuleringsregeling. De gemeente heeft in 2023 aan 22 huishoudens (in 2022 waren dit 6 huishoudens) een toewijzing voor een lening gedaan.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Nuenen behouden en ontwikkelen als leefbare woongemeente waarbij geen afbreuk wordt gedaan of waarbij een bijdrage wordt geleverd aan onze kernkwaliteiten (groen, dorps, rustig en gezellig)

7. Beter benutten van transformatie- en inbreidingskansen binnen de kernen Nuenen, Gerwen, Nederwetten en buurtschap Eeneind

Omschrijving (toelichting)

Nieuwbouw en transformatie vergt een zorgvuldige inpassing in de omgeving. In 2023 is een grote stap gemaakt in het opstellen van de 'Bouwgids Nuenen'. We hebben hiervoor de raad via een beeldvormende avond meegenomen in de koers van de Bouwgids en in de mate van participatie. De Bouwgids is in concept gereed en wordt in het tweede kwartaal van 2024 aan uw raad voorgelegd ter besluitvorming.

In het coalitie- en collegeprogramma is een prioritering van woningbouwplannen opgenomen. De hoogste prioriteit is gegeven aan het project Vinkenhofjes. Het plan is beeldvormend aan de raad voorgelegd en het bestemmingsplan is als ontwerp ter inzage gelegd. Het bestemmingsplan wordt spoedig aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd. Verder heeft u bestemmingsplannen van de woningbouwprojecten Kapperdoes en Mijlpaal vastgesteld. Daarnaast hebben we de bouw van de projecten zoals Wederikdreef en Nuenen-West gefaciliteerd. Van een groot aantal projecten is de bestemmingsplanprocedure reeds in gang gezet, zoals Pastoor Aldenhuisenstraat, Berg 62, Emmastraat en diverse kleinere ontwikkelingen. De woningbouwplanning van het project Vrouwkesakker is doorgeschoven naar een later moment in verband met het verlengen van de huisvesting van vluchtelingen.

Met het oog op de ambtelijk beschikbare capaciteit hebben we een nieuwe impuls gegeven aan het projectmatig werken: vereenvoudiging en verduidelijking van de methode en technieken, interne trainingen en binnen de kaders van de raadsagenda/coalitieakkoord/collegeprogramma en bestaand beleid een methode ontwikkeld om er voor te zorgen dat de ambtelijke capaciteit zo veel mogelijk wordt ingezet op projecten die daaraan (realisatie van de raadsagenda etc) bijdragen.

Voor de inbreidingslocatie Kloostertuin is de nota van uitgangspunten vastgesteld waarin onder andere aandacht is voor een duurzame ontwikkeling die kwaliteit toevoegt en voorziet in meerdere functies waaronder wonen en groen. Gestart is met het Masterplan.

We hebben de mogelijkheden onderzocht voor het realiseren van een Koude-Warmte-opslag in de Kloostertuin en nemen dit mee in de tender ter voorbereiding op de realisatie van het woningbouwproject Kloostertuin.

Vanuit de opdracht uit het coalitieprogramma meer regie te voeren op de ontwikkelingen in het centrum van Nuenen hebben we het Vlekkenplan+ opgesteld en heeft uw raad dit plan vastgesteld (zie ook programma 7). Dit is gedaan met behulp van participatie door de grotere vastgoedeigenaren, centrummanagement en ondernemers. Bewoners zijn geïnformeerd. Met het Vlekkenplan+ geven we aan de voorkant aan welke ruimtelijke ontwikkelingen rondom de Parkstraat en De Smidse gewenst zijn en kunnen we concrete initiatieven van derden toetsen en faciliteren.

N.a.v. de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 hebben we het gebruik van het nieuwe wettelijke instrumentarium voorbereid. Zo hebben we de raad 2023 beeldvormend meegenomen in het plan van aanpak omgevingsplannen en omgevingsprogramma's. Daarnaast heeft de raad een besluit genomen over de bevoegdhedenverdeling met betrekking tot de Omgevingswet en heeft u de verordening Uitvoering en Handhaving Omgevingswet vastgesteld. We zijn gestart met de voorbereidingen om een gebiedsdekkend omgevingsplan op te stellen. In het 4e kwartaal van 2023 hebben we 13 bestemmingsplannen in procedure gebracht om onnodige vertraging bij woningbouwprojecten en (veelal) particuliere initiatiefnemers te voorkomen.

8. Meer investeren om de leefbaarheid in de kerkdorpen voor de toekomst te behouden

Omschrijving (toelichting)

We zetten ons in om meer betaalbare woningen voor jongeren toe te voegen aan de kerkdorpen. We hebben de dorpsraden en de voetbal- en tennisverenigingen uit Gerwen en Nederwetten betrokken bij de start en uitvoering van de haalbaarheidsstudie Gerwen en Nederwetten, waarin we naar geschikte locaties voor woningbouw zoeken en ontwikkelstrategieën bepalen. De ontwikkeling Gerwen ZO 2e fase hebben we hierin meegenomen.

9. Het erfgoed in het centrum van Nuenen beter beleefbaar maken

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is de erfgoednota vastgesteld, hiermee is er meer inzicht gekomen over het aanwezige erfgoed binnen onze gemeente. Doordat het erfgoedbeleid pas in oktober is vastgesteld is er in 2023 nog niet gestart met uitvoeringsprojecten. In 2023 heeft u de benodigde formatie in de begroting opgenomen, zodat de vervolgacties uitgevoerd kunnen gaan worden.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Nieuwbouw woningen *	aantal per 1.000 woningen	14	6	5
Realisatie nieuwbouw woningen**	aantal nieuwbouwwoningen dat gereed is gemeld		62	55
Sociale huurwoningen	totaal aantal (doel: 1.963 in 2030)	1.653	1.660	1.660
Sociale huurwoningen voor jongeren tot 23 jaar**	aantal huurwoningen voor jongeren tot 23 jaar (doel: minimaal 84 in 2030)		84	84
Woningen in een intramurale zorgsetting**	toename aantal woningen in intramurale zorgsetting vanaf 2020 (doel: 46 extra woningen in 2030)		0	0
Woonruimte voor uitstroom vanuit beschermd wonen**	toename aantal woonruimten voor beschermd wonen vanaf 2020		0	0
Woonruimte/standplaatsen voor Sinti**	toename aantal woonruimten/standplaatsen voor Sinti vanaf 2020 (doel: 43 extra woonruimten/standplaatsen in 2030)		4	0
Woonruimte voor arbeidsmigranten**	toename aantal woonruimten voor arbeidsmigranten vanaf 2020 (doel: minimaal 140 extra woonruimten in 2030)		0	35
Realisatie sociale koopwoningen**	aantal nieuwe sociale koopwoningen dat gereed is gemeld vanaf 2020 (doel: 400 extra sociale koopwoningen in 2030)		11	PM
Gemiddelde inschrijvingsduur sociale huurwoningen**	gemiddelde inschrijvingsduur bij verhuur in jaren (doel: lager dan 7,3 in 2030)		NB	NB
Slagingskans sociale huurwoning**	aantal verhuringen in sociale sector gedeeld door aantal actief woningzoekenden in sociale huursector in % (doel: slagingskans groter dan 1% in 2030)		NB	NB
Levensloopbestendige woningen nabij voorzieningen**	aantal nieuwe levensloopbestendige woningen nabij voorzieningen (centrum, Kernkwartier) dat gereed is gemeld vanaf 2020 (doel: 150 extra levensloopbestendige woningen in 2030)		0	PM
Duurzame woningvoorraad**	% woningen met label A of B ten opzichte van het totaal aantal woningen waarvoor een energielabel is afgegeven (doel: 60% in 2030)		58	57
Niet-duurzame woningvoorraad**	% woningen met label E of slechter ten opzichte van totaal aantal woningen waarvoor een energielabel is afgegeven (doel: 0% in 2030)		6	7

Duurzame woningvoorraad corporaties**	% woningen met label A ten opzichte van de totaal aantal woningen in eigendom van woningcorporaties (doel: 100% in 2030)		PM	PM
Woningen met geregistreerde zonnepanelen**	aantal woningen met geregistreerde zonnepanelen ten opzichte van totaal aantal woningen		30	PM

* verplichte indicator op grond van BBV

** in 2023 voor het eerst opgenomen

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 5	175	1.381	2.037	656
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	170	170	206	36
7.5 Begraafplaatsen	244	193	209	15
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.125	1.174	1.505	331
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.000	6.999	5.234	-1.766
8.3 Wonen en bouwen	1.526	1.833	1.512	-321
Totaal Lasten	10.242	11.751	10.702	-1.048
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 5	100	1.568	1.172	-396
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	257	102	81	-21
7.5 Begraafplaatsen	280	280	272	-8
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	0	182	182
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.533	6.533	6.900	367
8.3 Wonen en bouwen	903	818	742	-76
Totaal Baten	8.072	9.301	9.349	48
Saldo (baten -/- lasten)	-2.169	-2.450	-1.353	1.097

Analyse

5. Wonen & Leefomgeving	I/S	Bedrag
Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	I	18.000
De afwijking op dit taakveld is kleiner dan € 25.000. Omdat er sprake is van een elkaar compenserend voordeel en nadeel die wij relevant vinden, lichten wij deze toch toe.		
De kosten van natuur- en landschapsontwikkeling vielen lager uit. De gesprekken over een mogelijke grondruil met Staatsbosbeheer zijn in de afrondende fase. Zodra deze grondruil tot stand komt kan er gestart worden met het verder uitwerken van het inrichtingsplan en de daadwerkelijke aanleg van de beoogde natuur in het Dommelpark.		
De lasten en baten van anterieure overeenkomsten waren niet vooraf begroot, omdat het aantal anterieure overeenkomsten en de benodigde ambtelijke capaciteit vooraf niet altijd is te voorspellen. Per saldo geeft dit een nadeel, grotendeels veroorzaakt door arbeidsintensieve beroepsprocedures, waarvan de kosten niet mogen worden doorbelast aan initiatiefnemers.		
Taakveld 8.2 Bouwgrondexploitatie	I	2.133.000
Twee grondexploitaties zijn bij deze jaarrekening afgesloten met een positief resultaat samen van € 618.709. Verder hebben tussentijdse winstnemingen bij drie grondexploitaties plaatsgevonden voor een bedrag van € 316.228. Tevens is er een extra storting van € 27.249 in de verliesvoorziening gedaan. Er zijn uitgaven gedaan die niet kunnen worden geactiveerd (€ 15.106). Per saldo bedraagt het resultaat in 2023 op de bouwgrondexploitatie € 892.582.		

Uit de grondexploitaties is ook een bedrag van € 773.857 aan fondsafdrachten ontvangen voor de reserves bovenwijkse voorzieningen, sociale volkshuisvesting en groen voor rood. Dit bedrag is in de betreffende reserves (fondsen) gestort, zie ook hieronder bij mutatie reserves. Dit bedrag was hoger dan begroot.		
In de begroting was voor de grondexploitaties met toerekening van interne uren van € 466.115 rekening gehouden. Deze zijn verwerkt in de projecten en vallen daarom vrij in dit taakveld.		
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	I	412.000
Minder inkomsten leges vanwege komst Omgevingswet per 1-1-2024. Aanvragers hebben tot eind 2023 gewacht met het indienen van een aantal aanvragen.		
De aanvraag voor het project Wederikdreef om een beroep te doen op het beschikbaar gestelde budget ten laste van de reserve sociale volkshuisvesting is in 2023 niet ingediend. Dit verloopt budgettair neutraal, de onttrekking uit de reserve is ook niet gerealiseerd.		
Aan de woonwagenlocaties is meer aan onderhoud uitgegeven dan begroot omdat voor een aantal bergingen op woonwagenlocatie Kremersbos grootschalig onderhoud nodig was. Daarnaast is sprake van onvoorziene kosten vanwege het afvoeren van twee woonwagens op locatie Kremersbos. Deze meerkosten worden opgevangen door het overschot op personele kosten. Er zijn minder personeelskosten uitgegeven door verloop van personeel. In verband met het vervallen van het extra onderhoudsbudget en de personele middelen voor het onderhoud van de woonwagens vanaf 2025 stellen wij voor om het restantbedrag over 2023 van € 49.000 op te nemen als resultaatbestemming om zo de personele kosten voor onderhoud van de woonwagenlocaties in 2025 op te kunnen vangen.		
Stortingen en onttrekkingen reserves	I	-
Er zijn hogere stortingen in de reserves bouwgrondexploitatie gedaan dan begroot, zie taakveld 8.2. Ook vanuit de anterieure overeenkomsten zijn stortingen in deze reserves gedaan. Daarnaast is de onttrekking reserve sociale volkshuisvesting niet gerealiseerd, zie taakveld 8.3. Dit is uitgebreid toegelicht in de jaarrekening bij reserves en voorzieningen.		1.052.000
Kapitaallasten	I	19.000
Zie Algemene toelichting en inleiding		
Verdeling salarislasten en overhead	I	-296.000
Zie Algemene toelichting en inleiding		
Overig		-137.000
Totaal programma 5		1.097.000

Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer

Portefeuillehouder(s)

S. Löwik en P. Kok

Wat wilden we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Nuenen behouden en ontwikkelen als leefbare woongemeente waarbij geen afbreuk wordt gedaan of waarbij een bijdrage wordt geleverd aan onze kernkwaliteiten (groen, dorps, rustig en gezellig).	1. Hogere kwaliteit van de groene woonomgeving
Robuuste en biodiverse groenstructuren	2. Hogere kwaliteit van onze natuurwaarden 3. Minder wateroverlast als gevolg van ernstige regenval op de plekken die daarvoor gevoelig zijn 4. Meer regenwater in het gebied bufferen onder meer om grondwaterstand positief te beïnvloeden 5. Verkeersveiliger woon- en leefomgeving 6. Meer ruimte voor spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden 7. Betere bescherming van waardevolle groenstructuren
Borgen van de bereikbaarheid, behouden en waar mogelijk verbeteren van de leefbaarheid en verbeteren van de omgevingskwaliteit	8. Meer biodiversiteit 9. Meer middelen en capaciteit beschikbaar stellen om uitvoering te kunnen geven aan voorkeursvariant van de Bundelroutes
Bevorderen van een gezonde leefomgeving	10. Betere luchtkwaliteit en minder geluidshinder
Bewustwording van hergebruik van spullen	11. Meer stimuleren van afval scheiden en hergebruik

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan Openbare verlichting 2018-2027	2018 - 2027	juli 2017	2027
Beheerplan Wegen 2022-2026	2022 - 2026	maart 2021	2026
verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023	2019 - 2023	december 2018	2025
Verordening Ondergrondse Infrastructuur	2015 e.v.	februari 2015	onbepaald
Beleidsplan Spelen en bewegen	2017 e.v.	juli 2017	onbepaald
Groenbeheerplan	2020 - 2026	december 2019	2026
Bomenbeleidsplan	2017 - 2031	februari 2017	2031
Transitievisie warmte	2021 - 2026	september 2021	onbepaald
Groenstructuurplan	2011 - 2020	november 2010	2024
Beheerplan gemeentebossen	2023 - 2028	december 2023 (vastgesteld door het college)	2028
Mobiliteitsvisie Nuenen	2018 e.v.	december 2017	onbepaald
Mobiliteitsbeleid (uitgewerkt in modules per vervoerswijze/thema)	2019 e.v.	december 2019	onbepaald
Studie (verkeers)leefbaarheid en bereikbaarheid Bundelroutes Nuenen	2022 e.v.	november 2021	onbepaald
Strategisch Meerjarenplan Blink 2018-2022	2018 - 2022	juni 2018	2024
Afstoffenverordening Nuenen 2016	onbepaald	maart 2016	onbepaald
Nota Duurzaamheid	2019 - 2023	december 2019	2024
Beheerplan Civiele kunstwerken	2020 - 2024	februari 2020	2024

Geactualiseerde Meer Jaren Onderhoud Planning Gebouwen (MJOP)	2022 - 2032	september 2021 (vastgesteld door het college)	onbepaald
Warmteprogramma	nvt	nvt	2026

Wat hebben we ervoor gedaan?

Nuenen behouden en ontwikkelen als leefbare woongemeente waarbij geen afbreuk wordt gedaan of waarbij een bijdrage wordt geleverd aan onze kernkwaliteiten (groen, dorps, rustig en gezellig).

1. Hogere kwaliteit van de (groene) woonomgeving

Omschrijving (toelichting)

In 2023 heeft cluster Openbare Ruimte Binnen een nadrukkelijke bijdrage geleverd aan initiatieven zoals de Bouwgids en de Nota Kaders Openbare ruimte Nuenen Zuid. Daardoor zijn de belangen van een goede, klimaatadaptieve openbare ruimte in een vroegtijdig stadium geborgd.

2. Hogere kwaliteit van onze natuurwaarden

Omschrijving (toelichting)

In 2023 zijn de gesprekken met alle grondeigenaren in het Natuurnetwerk Brabant in het beekdal van de Kleine Dommel en Dommel afgerond. Hierdoor kan er nu meer gebiedsgericht gewerkt gaan worden aan de daadwerkelijke inrichting van de beschikbare percelen. In 2023 is gebleken dat er extra onderzoek moet worden gedaan naar de hydrologische situatie omdat de gewenste natuur alleen kan ontstaan als de waterhuishouding op orde is. De deelname van grondeigenaren buiten het Natuurnetwerk Brabant aan de regelingen voor het aanbrengen van landschapselementen is in 2023 gestagneerd. Dit heeft te maken met de terughoudende reactie van agrarische ondernemers op plannen van de overheid. Veel ondernemers weten nu niet waar ze aan toe zijn. Verder is in een biodiversiteitsplan opgesteld. Dit plan geeft extra handvaten voor de inrichting van de groene openbare ruimte.

3. Minder wateroverlast als gevolg van ernstige regenval op de plekken die daarvoor gevoelig zijn

Omschrijving (toelichting)

In 2023 zijn we gestart met het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW) die de basis moet vormen voor nieuw water- en rioolbeleid. Binnen het SSW worden knelpunten voor wateroverlast verder inzichtelijk gemaakt. het SSW loopt verder door in 2024 en vormt een basis van nieuw op te stellen water- en rioleringsbeleid.

Voor tegengaan bij wateroverlast worden bij projectontwikkelingen voorzieningen zoals infiltratieriolen of wadi's aangelegd. Ook zijn er diverse projecten vanuit de gemeente geprogrammeerd voor komende jaren om knelpunten verder aan te pakken. 2023 kenmerkt zich als een extreem jaar met veel en langdurige neerslag. Zowel in Nuenen als de regio heeft dit verschillende locaties tot wateroverlast geleid. De in het verleden aangebrachte regenwaterstructuren in de gemeente Nuenen hebben onder deze omstandigheden goed gefunctioneerd.

4. Meer regenwater in het gebied bufferen onder meer om grondwaterstand positief te beïnvloeden

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is de subsidieverordening afkoppelen hemelwater aangepast. In de aangepaste verordening is de eerder aangekondigde pilot voor Eeneind 2 niet meegenomen. In plaats daarvan is de afkoppelregeling nu van toepassing voor alle panden met grote dakoppervlakken, met daaraan gekoppeld een hoger maximumbedrag per aanvraag. Verder is subsidie voor groene daken toegevoegd aan de verordening. Ook hebben we in 2023 diverse promotie-acties gehouden. Onder andere in stands bij tuincentra, de wereldmarkt, lezingen en verspreiding van folders. We zijn ook de mogelijkheden aan het bekijken voor bij voorbeeld scholen, VvE's en zorginstellingen om subsidie te krijgen. Zo nodig komen we hiervoor bij u terug voor een aanpassing van de verordening.

De subsidie-aanvragen van particulieren blijven gestaag binnenkomen. Bij bedrijven lukt het nog niet om interesse te kweken voor afkoppelen. Dit ondanks het feit dat we de subsidiemogelijkheden al via diverse kanalen onder de aandacht hebben gebracht.

5. Verkeersveiliger woon- en leefomgeving

Omschrijving (toelichting)

De gemeente blijft aangehaakt op de regionale samenwerking rondom regionaal verkeer en mobiliteit. Ten aanzien van die samenwerking hebben in 2023 ontwikkelingen plaatsgevonden bij de Metropoolregio Eindhoven (MRE), gericht op een programmatische aanpak. Er is invulling gegeven aan het nieuwe samenwerkingsmodel door werkafspraken vast te leggen in een Samenwerkingsovereenkomst; deze SOK is voorgelegd aan de raden. MRE geeft ook invulling van haar organisatie. Inhoudelijke kaders zijn in voorbereiding genomen o.a. door het opstellen van de regionale Mobiliteitsvisie. Ook is in 2023 is verder aandacht besteed aan de vervolgitwerking van de MIRT-studie waarover afspraken zijn gemaakt in het Verstedelijkingsakkoord Stedelijk Gebied Eindhoven.

Conform het vastgestelde gemeentelijke Mobiliteitsbeleid zetten we in op een risicogestuurde aanpak van gemeentebrede knelpunten. Er is meer werk gemaakt van de rapportage over monitoring verkeersongevallen en -aantallen als onderdeel van leefbaarheid in bredere zin. Dit als input voor beleidskeuzes via module 3 (fietsverkeer) en module 6 (verkeersveiligheid, cq Top-16 maatregelen). Op structurele basis heeft afstemming plaatsgevonden met belangengroepen zoals Veilig Verkeer Nederland afdeling Nuenen, de Fietsersbond, alle basisscholen en de Politie. Dit met het oog op de verbetering van schoolomgevingen en -routes, en verkeerseducatie en handhaving als sluitstuk van het verkeer- en vervoersysteem.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Robuuste en biodiverse groenstructuren

6. Meer ruimte voor spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden

Omschrijving (toelichting)

In 2024 leggen we de bovenwijkse beweegvoorziening Lissevoort aan voor de doelgroep kinderen vanaf circa 12 jaar. Hiervoor hebben we in 2023 wensen en tips opgehaald bij de Nuenense jeugd en omwonenden. Via dit participatietraject is een schetsontwerp opgesteld. In de begroting is rekening gehouden met een investering van € 160.000,- en de kapitaallasten daarvan zijn opgenomen in deze begroting.

Ook is verder uitvoering gegeven aan het beleidsplan Spelen en Bewegen in de wijk Keizershof.

7. Betere bescherming van waardevolle groenstructuren

Omschrijving (toelichting)

Op diverse locaties in de gemeente zijn bomen vervangen en opnieuw geplant binnen het daarvoor beschikbaar gestelde investeringsbudget. Deze herbepanting draagt bij aan het behoud van de groenstructuren en voorkomt verdere afname van het aantal bomen in de gemeente.

8. Meer biodiversiteit

Omschrijving (toelichting)

Jaarlijks wordt de biodiversiteit in de bermen gemonitord. Deze monitoring verschaft inzicht in de effectiviteit van het maaieregime en identificeert gebieden waar aanpassingen nodig zijn om de biodiversiteit verder te verhogen in de gemeente. Daarnaast is rekening gehouden met ontwikkelingen die verband houden met klimaatverandering op verschillende locaties in de gemeente. Als gevolg van het veranderende klimaat is het essentieel om veerkrachtigere bomen- en plantensoorten te kiezen die beter bestand zijn tegen deze invloeden. Dit resulteert in een gevarieerdere selectie van soorten en draagt bij aan de ecologie, waarbij inheemse soorten de voorkeur genieten boven uitheemse soorten.

Verder is in het beheerplan Bossen opgenomen dat in de bossen meer variatie wordt opgenomen in plaats van de nu nog veel aanwezige monocultuur.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Borgen van de bereikbaarheid, behouden en waar mogelijk verbeteren van de leefbaarheid en verbeteren van de omgevingskwaliteit

9. Meer middelen en capaciteit beschikbaar stellen om uitvoering te kunnen geven aan de voorkeursvariant van de Bundelroutes

Omschrijving (toelichting)

In de studie 'leefbaarheid en bereikbaarheid Bundelroutes Nuenen' is vastgesteld dat het voorkeursalternatief (VKA) zorgt voor een verbetering van bereikbaarheid en leefbaarheid. Er zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot een gefaseerde, projectmatige uitvoering van (clusters van) projecten. In de bestuursovereenkomst (BOK) met de provincie zijn de afspraken vastgelegd voor realisatie en bijdrage. Er zijn een fasering en realisatiestrategie opgesteld die voorzien in een voortvarende start van de voorbereiding van projecten aan de zuidkant van Nuenen. Er is in 2023 invulling gegeven aan de structuur en invulling van de projectorganisatie, waarbij gebruik gemaakt wordt van externe inhuur.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bevorderen van een gezonde leefomgeving

10. Betere luchtkwaliteit en minder geluidshinder

Omschrijving (toelichting)

Door uitvoering van de deelprojecten voorkeursalternatief (VKA) Bundelroutes verbetert de (verkeers)leefbaarheid kwaliteit ten opzichte van de huidige en de toekomstige situatie. De geluidshinder neemt nog verder af bij het deelproject Geluidscherm langs de A270.

Een fase van intensievere en permanente monitoring (meten van luchtkwaliteit en geluid) is afgerond. Er is een pilot gestart om te bezien of het wenselijk is aan te sluiten bij het Schone Luchtakkoord (SLA). Op grond van een integrale rapportage over leefbaarheid (periode tot 2023) zijn nadere keuzes mogelijk: (geluids)onderzoek, aansluiting bij het Schone Luchtakkoord en/ of het meten met sensoren.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bewustwording van hergebruik van spullen.

11. Meer stimuleren van afvalscheiding en het hergebruik

Omschrijving (toelichting)

In 2023 zijn belangrijke stappen gezet in de omvorming van de Gemeenschappelijke regeling Blink naar een volledig publieke organisatie, die als aanbestedende dienst geheel rechtmatig handelt. Daartoe is eind 2023 een zodanige wijziging van de regeling voor zienswijzen aan de gemeenteraden voorgelegd, dat liquidatie niet meer nodig is als gevolg van de uittreding van de private partij. In het voorjaar van 2024 volgt een tweede wijziging, waarbij de regeling in overeenstemming gebracht wordt met de wensen van de gemeenten en de eisen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Eind 2023 heeft het algemeen bestuur van de MRE een besluit genomen over een langsepende kwestie: de verdeling over de regiogemeenten van de door Attero opgelegde naheffing wegens onderaanbod van te verbranden huishoudelijk afval. Daarbij werd de boete neergelegd bij de gemeenten die veel bereikt hebben op het gebied van afvalreductie.

In 2023 is een deel van het bestaande areaal aan ondergrondse containers vervangen. Met deze vervanging is een aantal langsepende, hardnekkige probleemlocaties opgelost. Met Blink zijn afspraken gemaakt over onderhoud en storingsherstel.

De al ingerichte locatie in Nuenen West is begin 2023 verplaatst. Voor twee nieuwe locaties loopt de procedure om tot plaatsing te komen. Voltooiing is voorzien medio 2024. Als alle drie de locaties gereed zijn, start een proef van een jaar, waarna een evaluatie uitgevoerd wordt.

Het plan om bij het ledigen van ondergrondse containers over te gaan op vulgraad in plaats van op frequentie, heeft nog geen doorgang kunnen vinden door de situatie bij Blink, waarbij alle aandacht uitgaat naar de ontvlechting met de private partij en de rechtmatige aanbesteding van diensten..

De voortgang van het project tot het opzetten van een Circulair ambachtscentrum ("De Dwèrse CirkelFabriek") is gestagneerd. Dit project krijgt in 2024 een nieuwe impuls.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Fijn huishoudelijk restafval*	KG per inwoner	71	71	63

* verplichte indicator op grond van BBV

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

BLINK

De Gemeenschappelijke regeling BLINK speelt een belangrijke rol bij het uitvoeren van de wettelijke taken en het realiseren van de beleidsdoelen op het gebied van:

1. Inzameling, transport en verwerking van het huishoudelijk afval;
2. Beheer van de milieustraat Nuenen;
3. Beheer en onderhoud van ondergrondse containers;
4. Straatreiniging en onkruidbestrijding in de gemeente.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

De ODZOB voerde voor de gemeente alle milieutaken uit op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving (VTH). Er is gewerkt volgens het vastgestelde werkprogramma 2023. Dit programma is niet geheel gerealiseerd op het gebied van controles, vanwege capaciteitsproblemen bij de ODZOB. De omgevingsdienst is ook ingeschakeld voor allerlei sectorale adviestaken, zoals op het gebied van bodem, geluid (metingen), asbest, geur etc.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 6	0	433	473	40
2.1 Verkeer en vervoer	3.752	3.654	3.897	244
2.2 Parkeren	23	23	28	4
2.5 Openbaar vervoer	12	12	7	-5
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.219	2.238	2.779	541
7.2 Riolering	1.143	1.158	1.032	-127
7.3 Afval	2.608	2.608	2.611	3
7.4 Milieubeheer	631	836	1.341	505
Totaal Lasten	10.389	10.962	12.167	1.205
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 6	102	237	226	-10
2.1 Verkeer en vervoer	106	126	276	150
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	7	8	2
7.2 Riolering	2.114	2.114	2.037	-77
7.3 Afval	3.558	3.558	3.514	-44
7.4 Milieubeheer	0	350	571	220
Totaal Baten	5.880	6.392	6.632	240
Saldo (baten -/- lasten)	-4.509	-4.570	-5.535	-965

Analyse

6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer	I/S	Bedrag
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	I	52.000
Door gebrek aan capaciteit en personele wisselingen zijn minder verkeersveiligheidsprojecten uitgevoerd. Hierdoor zijn minder kosten gemaakt.		
Daarnaast zijn door uitzonderlijke slechte weersomstandigheden in het najaar verschillende onderhoudswerkzaamheden aan wegen niet uitgevoerd in 2023.		
De kosten van vegen waren hoger vanwege het zeer natte laatste kwartaal. Deze kosten worden deels toegerekend aan afval en riolering.		
De nutsbedrijven zijn bezig met grootschalige vervanging van kabels en leidingen. Daardoor zijn er meer inkomsten uit leges en vergoeding graafwerkzaamheden.		

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie		S	-
De overschrijding betreft voornamelijk onderhoud openbaar groen (€ 372.000). Uit een analyse van de afgelopen jaren blijkt dat de overschrijding enkele redenen heeft. Zo zijn de jaarlijkse indexeringen niet structureel meegenomen als verhoging van het exploitatiebudget. Over 2023 is een bovengemiddelde indexering opgetreden, voor een deel door stijging van de lonen. Verder zijn al bekende tekorten, zoals stormschade, calamiteiten en indexering, niet opgevoerd bij de turaps. Dit is in voorgaande jaren incidenteel wel gebeurd. Tot slot hebben we geconstateerd, dat de jaarlijkse areaaluitbreidingen niet consequent zijn meegenomen als verhoging van het budget.			
Door het ontbreken van certificaten zijn speeltoestellen verwijderd en is een nieuw speeltoestel geplaatst aan de Hoge Mikkert. Ook is veel budget gegaan naar het onderhouden van zandbakken en valondergronden. Dit heeft geleid tot een kleine overschrijding (€ 26.000).			
Taakveld 7.2 Riolering		I	25.000
Er is een onderbesteding bij diverse exploitatiebudgetten. Bij jaarlijkse inspectie en reinigingsronde zijn minder gebreken gevonden. Budgetten voor voorbereiding en onderzoek riolering zijn deels niet uitgegeven.			
We hebben minder afkoppelsubsidies verstrekt dan begroot. Met name bedrijven blijken zeer moeilijk bereikbaar en hebben weinig tot geen interesse in de afkoppelsubsidie.			
De opbrengst van de rioolheffing voor niet-woningen is lager dan begroot.			
Binnen de gesloten exploitatie riolering zijn er diverse mee- en tegenvallers. Per saldo is een voordeel ontstaan dat in de voorziening is gestort (negatieve onttrekking). Door deze storting blijft het geld beschikbaar voor toekomstige uitgaven voor de rioleringstaken.			
Taakveld 7.3 Afval		I	28.000
De kosten van afvalinzameling en -verwerking waren lager dan begroot. Vooral op de milieustraat zijn minder tonnages ingezameld en afgevoerd dan begroot. Ook is er voor meerdere afvalstromen een gunstiger tarief afgegeven voor 2023. Met name bij de "duurdere" afvalstromen zoals grof huisvuil heeft dit een dubbel effect.			
Ook de opbrengsten waren hoger (vastrecht) doordat er meer aansluitingen waren dan begroot.			
Door de meevallende kosten en opbrengsten is de afvalexploitatie positief en hebben we een storting gedaan in de egalisatievoorziening afval (gesloten exploitatie).			
Taakveld 7.4 Milieubeheer		I	-
De kosten voor sanering grond aan de Collse Hoefdijk vallen waarschijnlijk hoger uit dan waarmee in de voorziening rekening mee is gehouden. De voorziening moet worden verhoogd met € 389.000. Zie ook het onderdeel reserves en voorzieningen in de jaarrekening.			
De plannen voor een lokaal EnergieHuis in Nuenen zijn niet doorggegaan, de locatie was niet ideaal voor het bereiken van de bewoners. Hiervoor was € 40.000 begroot.			
Verder was er een bedrag begroot voor de uitvoering van het beleid rondom SPUK LAI (landelijke aanpak isoleren). Hier wilden we een subsidieregeling voor opstellen en uitrollen voor bewoners en doe-het-zelvers. Door de ontwikkelingen rondom het Soortenmanagementplan ligt dit stil.			
Stortingen en onttrekkingen reserves		I	-50.000
Er is meer gestort in de reserve klimaatmiddelen dan begroot doordat minder is uitgegeven, zie taakveld 7.4.			
Kapitaallasten		I	63.000
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's			
Verdeling salarislasten en overhead (zie onderaan programma 1)		I	-
			412.000
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's			
Overig			-2.000
Totaal programma 6			-
			965.000

Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie

Portefeuillehouder(s)

P. Kok, S. Löwik en B. van Stiphout

Wat wilden we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Toekomstbestendig centrum	1. Levendiger, aantrekkelijker en compacter maken van het centrum
Duurzame bedrijventerreinen	2. Duurzamere bedrijventerreinen en bedrijvigheid
Vrijtijdsbesteding in balans	3. Meer passende toeristische en recreatieve voorzieningen
Natuurlijke en economische kwaliteit in het buitengebied	4. Hogere kwaliteit van het natuurinclusief agrarisch landschap
	5. Betere ondersteuning aan agrarische ondernemers bij omschakeling en/of nevenfuncties bij hun bedrijf

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Masterplan Nationaal Park Van Gogh	2020 e.v.		onbepaald
Regionale detailhandelsvisie Stedelijk Gebied Eindhoven - Van kwantiteit naar kwaliteit	2023 e.v.	oktober 2023	onbepaald
Programmering werklocaties Stedelijk Gebied Eindhoven 2021	2021 e.v.	september 2021	2024
Verordening reclamebelasting 2024	2024	november 2023	november 2025
Structuurvisie ruimtelijke beeldkwaliteit kern Nuenen - De Wereld van Van Gogh	2019 e.v.	februari 2020	onbepaald
Omgevingsvisie Nuenen	2021 e.v.	september 2021	onbepaald
Toekomststrategie "Groots, een hoogstaand en toegankelijk voorzieningen aanbod in het Stedelijk Gebied Eindhoven"	2021 e.v.	juli 2021	onbepaald
Intergemeentelijke structuurvisie Rijk van Dommel en Aa			onbepaald
Erfgoedverordening 2023	2022 e.v.	juni 2022	onbepaald
Beleidsnota Erfgoed 'Bouwstenen voor de toekomst'	2023 e.v.	oktober 2023	onbepaald
Vlekkenplan+ centrum Nuenen 2023	2023 e.v.	september 2023	onbepaald
Beleed grootschalige opwek zonne- en windenergie	2023 e.v.	juli 2023	2026
Nota duurzaamheid	2019 - 2023	december 2019	2024
Transitievise Warmte voor de gemeente Nuenen	2021 e.v.	september 2021	onbepaald
Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Metropoolregio Eindhoven	2022 e.v.	december 2021	onbepaald
Warmteprogramma	nvt	nvt	2026

Wat hebben we ervoor gedaan?

Toekomstbestendig centrum

1. Levendiger, aantrekkelijker en compacter maken van het centrum

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is de eerste stap in de actualisatie van de centrumvisie uit 2010 afgerond met de vaststelling van het Vlekkenplan+ door de gemeenteraad. Het Vlekkenplan+ is tot stand gekomen in samenwerking met vastgoedeigenaren en Stichting Centrummanagement. Op basis van het Vlekkenplan+ kan er uitvoering gegeven worden aan ruimtelijke én economische ontwikkelingen voor een toekomstbestendig centrum.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Duurzame bedrijventerreinen

2. Duurzamere bedrijventerreinen en bedrijvigheid

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is met de ondernemers samengewerkt met betrekking tot de veiligheid van de bedrijventerreinen. Er is voor alle bedrijventerreinen het KVO-B behaald (Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen). In de komende drie jaar zullen de maatregelen die hierin opgenomen zijn verder worden opgepakt. De Stichting Parkmanagement Nuenen heeft laten weten dat zij geen camera's in eigen beheer willen.

In 2023 zijn de voorbereidende stappen genomen om te komen tot een uitvoeringsprogramma voor duurzame bedrijvigheid. In 2024 maken we de stap naar het uitvoeren van de acties uit het uitvoeringsprogramma. Hierop vooruitlopend is in 2023 ook al gestart met het faciliteren van een ondernemersinitiatief tot het delen van zon op bedrijfsdaken.

We hebben de oprichting van een ondernemersfonds in de ijskast gezet tot er vanuit het collectief van de ondernemers blijkt dat hier behoefte aan is.

Het stimuleren van de aanleg van zonnepanelen op daken van bedrijfspanden vraagt door de ontwikkelingen ten aanzien van netcongestie om een andere aanpak. Hiermee is in 2023 een begin gemaakt en dit wordt in 2024 als pilot verder uitgewerkt.

In 2023 heeft in de samenwerking van het SGE en de MRE ten aanzien van bedrijventerreinen in het teken gestaan van het komen tot een actualisatie van de regionale bedrijventerreinenprogrammering. Het borgen van de kwaliteit van (bestaande) bedrijventerreinen is onderdeel van dit proces. Het proces heeft zijn vervolg in 2024.

Er is in 2023 gewerkt aan de vergunningverlening voor Eeneind West; we wachten op een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) Wabo van de provincie Noord-Brabant op basis van de aanvraag van 30 augustus 2022.

We hebben gesprekken met de Ontwikkelcombinatie over de ontwikkeling en realisatie en daarnaast blijven we in gesprek met de provincie en het SGE.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Vrijtijdsbesteding in balans

3. Meer passende toeristische en recreatieve voorzieningen

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is de aanpak van de propositie en positionering van Nuenen aangepast. Dit maakt dat de verdere uitwerking in 2024 plaatsvindt en ook de besluitvorming in 2024 gepland staat.

Definitieve besluitvorming over het toekomstig beheer van Dagstrand Enode heeft in 2023 plaatsgevonden. Vanaf 2024 is het beheer van het dagstrand structureel geborgd in de gemeentelijke organisatie.

De tweede poging voor een Europese subsidieaanvraag voor het Interreg project Toerisme in Balans is in 2023 ook afgewezen. Desalniettemin hebben we samen met Van Gogh Brabant, Van Gogh Village Nuenen en Stichting Centrummanagement vervolg gegeven aan de wens om te komen tot bezoekersmonitoring. De aanvraag voor subsidie bij het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) is toegekend en in 2024 volgt de implementatie van telsensoren voor het centrum.

Het ministerie van LNV heeft door het vallen van het kabinet het opstellen van nieuwe beleidslijnen voor Nationale Parken voor zich uitgeschoven. Hierdoor is er in 2023 geen duidelijkheid gekomen over de status van het Van Gogh Nationaal Park. Eind 2023 is er een concepttekst verschenen van de nieuwe beleidslijn van het ministerie van LNV.

Het project 'groenblauw dooraderd' is in 2023 opgestart in het Van Gogh Nationaal Park. Twee pilotgebieden liggen in het Stedelijk Gebied Eindhoven. De doelstelling is om in deze pilotgebieden 10% van het landelijk gebied in te richten met landschapselementen en wandelpaden.

In 2023 is de ontwikkelvisie voor Landgoed Gulbergen opgesteld. Op 20 september 2023 zijn de raden van Nuenen en Geldrop-Mierlo nader geïnformeerd over de inhoud van deze ontwikkelvisie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Natuurlijke en economische kwaliteit in het buitengebied

4. Hogere kwaliteit van het natuur-inclusief agrarisch landschap

Omschrijving (toelichting)

In 2023 is gewerkt aan het plan van aanpak voor het opstellen van omgevingsprogramma's in het kader van de Omgevingswet. Het behouden en verder ontwikkelen van een natuurinclusief agrarisch landschap is onderdeel van het omgevingsprogramma landelijk Gebied dat in 2024 wordt opgesteld. In 2023 is gebleken dat de animo bij agrarische ondernemers om vrijwillige landschapselementen te plaatsen en te onderhouden is afgenomen. Dit is te verklaren door de onzekere tijden waarin de agrarische ondernemers zich nu begeven.

5. Betere ondersteuning aan agrarische ondernemers bij omschakeling en/of nevenfuncties bij hun bedrijf

Omschrijving (toelichting)

In 2023 zijn met acht agrarische ondernemers gesprekken gevoerd over de omzetting van het bedrijf naar andere activiteiten. Voor een drietal zijn er inmiddels planologische procedures opgestart. De andere zijn deze nog aan het voorbereiden. Ook in deze gesprekken komt de onduidelijkheid van het landelijk beleid aan de orde.

Beleidsindicatoren

Naam	Indicator	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Aantal banen in de recreatie en toerisme sector	aantal banen	25,5	22,5	29,1
Kantoorgebouwen met energielabel C of hoger*	% van totaal aantal kantoorgebouwen met energielabel C of hoger		50	80
Cijfer voor ondernemersklimaat gegeven door ondernemers**	rapportcijfer	niet bekend	7,5	niet bekend
Bezoekersaantallen Van Gogh Village Museum***	aantal	14.264	30.000	34.266
Opbrengst toeristenbelasting	€	29.302	24.150	27.965

* indicator sinds begroting 2023 opgenomen

** in 2023 is er geen ondernemerspeiling uitgevoerd

*** Het Van Gogh Village Museum (voorheen Vincentre) is in 2022 zowel in januari (i.v.m. corona) en vanaf medio oktober (i.v.m. verbouwing) gesloten geweest.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Metropoolregio Eindhoven

In 2023 heeft in het teken gestaan van het komen tot een actualisatie van de regionale bedrijventerreinenprogrammering. Het borgen van de kwaliteit van (bestaande) bedrijventerreinen is onderdeel van dit proces. Het proces heeft zijn vervolg in 2024.

Ten aanzien van de ontwikkeling van Landgoed Gulbergen heeft de Metropoolregio Eindhoven in 2023 de input uit het participatietraject verwerkt in een ontwikkelvisie.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 7	0	850	850	0
3.1 Economische ontwikkeling	263	168	189	20
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	38	38	46	8
3.4 Economische promotie	45	83	61	-22

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	785	683	655	-28
5.4 Musea	53	53	50	-3
5.5 Cultureel erfgoed	24	13	12	0
Totaal Lasten	1.209	1.888	1.863	-26
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 7	24	892	869	-23
3.1 Economische ontwikkeling	9	9	11	1
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	0	0	0	0
3.4 Economische promotie	35	51	51	0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	18	25	42	17
Totaal Baten	85	977	972	-5
Saldo (baten +/- lasten)	-1.124	-912	-891	21

Analyse

7. Economie, Toerisme & Recreatie	I/S	Bedrag
Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie		43.000
Aangezien het Klooster binnenkort verbouwd zal worden is er onderhoud uitgesteld waardoor de budgetten niet geheel gebruikt zijn.		
Stortingen en onttrekkingen reserves		-23.000
Kapitaallasten		7.000
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's		
Verdeling salarislasten en overhead (zie onderaan programma 1)		-18.000
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's		
Overig		12.000
Totaal programma 7		21.000

Programma 8. Financiën & Belastingen

Portefeuillehouder(s)

B. van Stiphout

Wat wilden we bereiken?

Beoogd maatschappelijk effect	Doelstellingen
Goed en degelijk financieel beleid	1. Betere bewaking van de financiële consequenties van besluitvorming en uitvoering op het verloop van de meerjarenbegroting
Lastendruk passend bij voorzieningenniveau	2. Betere afstemming van lasten voor inwoners/bedrijven en de kosten voor het voorzieningenniveau

Relevante beleidsnota's in dit programma

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Financiële verordening 2023	2023 e.v.	december 2023	onbepaald
Nota reserves en voorzieningen	2019 e.v.	februari 2019	onbepaald
Nota risicomangement en weerstandsvermogen	2015 e.v.	februari 2015	onbepaald
Nota activering, waardering en afschrijving	2006 e.v.	januari 2006	onbepaald
Belasting- en legesverordeningen	jaarlijks	november 2022	november 2024

Wat hebben we ervoor gedaan?

Goed en degelijk financieel beleid

1. Betere bewaking van de financiële consequenties van besluitvorming en uitvoering op het verloop van de meerjarenbegroting

Omschrijving (toelichting)

We proberen de financiële informatievoorziening continu te verbeteren. Bij alle raadsvoorstellen brengen we de financiële consequenties van besluitvorming zo goed mogelijk in beeld. Daarbij nemen we ook het effect op het meerjarig begrotingssaldo en/of reserves mee. Hiermee faciliteren we dat de raad beter onderbouwde besluiten kan nemen.

In 2023 heeft het college voor het eerst weer een kadernota opgesteld als opmaat voor de begroting 2024. De jaren ervoor stelde de raad deze op.

Door middel van verbeterd budgetbeheer komen we steeds beter 'in control'. We proberen tegenvallers op de ene plek te compenseren met meevallers elders, zodat we zo veel mogelijk binnen budget blijven in totaliteit. Los van de bouwgrondexploitatie zijn we in 2023 redelijk op de prognose uitgekomen van de 2e tussentijdse rapportage.

De rechtmatigheidsverantwoording en de bijbehorende aanpassingen van de controle- en de financiële verordening zijn in samenwerking met auditcommissie tot stand gekomen. Daarnaast is op hun advies de "begroting in één oogopslag" toegevoegd aan de Programmabegroting 2024.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Lastendruk passend bij voorzieningenniveau

2. Betere afstemming van lasten voor inwoners/bedrijven en de kosten voor het voorzieningenniveau

Omschrijving (toelichting)

Het overgrote deel van de begroting wordt besteed aan wettelijke taken, reguliere werkzaamheden en projecten waarover in het verleden besluiten zijn genomen. We zijn zeer terughoudend geweest met het opvoeren van nieuw beleid en hebben ons beperkt tot de thema's opgenomen in de raadsagenda en het coalitieprogramma. We willen geen voorschot nemen op de toekomst, mede vanwege grote onzekerheden rondom de hoogte van de rijksbijdrage vanaf 2026. Op die manier lukt het ons om de lasten voor de inwoners niet te laten stijgen of te beperken tot het inflatiepercentage.

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Dienst Dommelvallei

Dienst Dommelvallei is de sparringpartner voor onze gemeente op het gebied van de bedrijfsvoeringstaken, waaronder financiën, belastingen en planning & control. Zij volgen hierbij nauwgezet wettelijke en andere in- en externe ontwikkelingen op de genoemde terreinen. Ook onderhouden zij contact met de accountant en met de provincie als financieel toezichthouder. Daarmee monitoren zij onder meer het voldoen aan financiële regelgeving en het structureel sluitend zijn van de meerjarenbegroting.

De overdacht van de belastingtaken van de dienst naar de Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB) is voorbereid en gerealiseerd.

Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo (afwijking budget 2023) wordt weergegeven als positief als het gerealiseerde bedrag hoger is dan de begroting. Bij de lasten is een positief bedrag dus een nadeel, bij de baten een voordeel. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Lasten				
0.10 Mutaties reserves programma 8	313	2.027	2.027	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	125	614	2.200	1.586
0.5 Treasury	44	66	105	39
0.61 OZB woningen	134	134	214	80
0.62 OZB niet-woningen	39	39	56	17
0.64 Belastingen overig	106	106	165	59
0.8 Overige baten en lasten	1.915	43	107	64
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	-172	-228	-56
Totaal Lasten	2.674	2.858	4.647	1.789
Baten				
0.10 Mutaties reserves programma 8	0	1.027	1.027	0
0.5 Treasury	65	65	107	42
0.61 OZB woningen	5.187	5.332	5.365	33
0.62 OZB niet-woningen	1.416	1.496	1.498	2
0.64 Belastingen overig	75	75	85	10
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	36.233	37.922	38.443	521
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0
Totaal Baten	42.976	45.916	46.525	609
Saldo (baten -/- lasten)	40.302	43.059	41.878	-1.180

Analyse

8. Financiën en Belastingen	I/S	Bedrag
Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	I	521.000
In de decembercirculaire gemeentefonds 2023 heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld (zie Raadsinformatiebrief 2024-03). Dit kunnen we niet meer besteden in 2023. Onder resultaatbestemming doen wij daarom het voorstel om een deel van deze middelen (Omgevingswet en opvang Oekraïners) naar 2024 over te hevelen.		
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	I	-64.000
Naar aanleiding van fiscaal onderzoek, mede naar aanleiding van de management letter, is een correctie doorgevoerd voor de btw-aangifte. Dit is afgestemd met accountant en belastingdienst.		
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (vpb)	I	56.000

Bij de 2e tussentijdse rapportage is al een bedrag opgenomen vanwege de terug te ontvangen vpb over de jaren 2016 t/m 2019. Hierover was overeenstemming met de Belastingdienst. Inmiddels zijn ook de vpb-aanslagen 2020 en 2021 definitief geworden waardoor we geld hebben terugontvangen.		
Storting en onttrekkingen reserves		0
Kapitaallasten		0
Verdeling salarislasten en overhead	I	-135.000
Zie algemene toelichting en inleiding bij programma's		
Taakveld 0.11 Resultaat	I	-
		1.586.000
Het begrote resultaat bedroeg afgerond € 614.000 (voor het laatst bijgesteld bij de tussentijdse rapportage najaar 2023). Het gerealiseerde resultaat is € 2.200.000. Verschil is dus € 1.586.000.		
Overig		28.000
Totaal programma 8		-
		1.180.000

Paragrafen

Overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten zijn hieronder de volgende paragrafen opgenomen:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Wet open overheid

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn we onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb) inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoners mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie. Lastenverzwaring voor inwoners blijft achterwege en indien enigszins mogelijk zullen we de tarieven van de gemeentelijke belastingen en/of leges verlagen;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met deze beleidsuitgangspunten zijn de tarieven over 2023 als volgt aangepast:

- Bij de OZB is 2,20% inflatiecorrectie toegepast. Bij de berekening van het tarief is rekening gehouden met de WOZ-waardeontwikkeling;
- Tarieven in de tarieventabel horende bij de legesverordening zijn verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,20%;
- De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn in 2023 gestegen van € 153,60 naar € 174,00 .
- De grondslag voor de rioolheffing is in 2023 niet gewijzigd.

De raad heeft de diverse belastingtarieven definitief (formeel) vastgesteld in de belastingverordeningen in de raadsvergadering van 10 november 2022.

Onroerende-zaakbelastingen

We heffen op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen (OZB):

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De tarieven voor 2023 zijn bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en er is een inflatiecorrectie van 2,2% toegepast. De WOZ-waarden bleken later meer gestegen dan ingeschat, de meeropbrengsten zijn bijgeraamd bij de 2e tussentijdse rapportage.

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer en de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn verdeeld in twee componenten:

1. Een vast deel: Hiertoehoren kosten die niet in de invloedssfeer liggen van de individuele inwoners zoals de kosten van de milieustraat, glas-, papier- en plasticinzameling;
2. Een variabel deel: Het gaat hier om het zogenaamd “de vervuiler betaalt” principe; hoe vaker iemand zijn rest- en gft-afval aanbiedt, hoe hoger de kosten voor deze aanbieder zijn.

Reinigingsrechten worden geheven van niet-woningen (bedrijven) die hebben aangegeven gebruik te maken van de inzameldienst voor huishoudelijke afvalstoffen. Het betreft hier geen bedrijfsafval.

Rioolheffing

Op grond van artikel 228a van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd en/of hemelwater direct of indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering of op watergangen die in beheer zijn bij de gemeente.

De tarieven van de rioolheffing worden zodanig vastgesteld dat de geraamde kosten niet boven de geraamde baten uitkomen. We streven ernaar dat de kosten voor 100% worden gedekt door de opbrengsten uit de heffingen.

Kostendekkendheid rioolheffing en afvalstoffenheffing

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording zijn gemeenten verplicht inzichtelijk te maken hoe bij de berekening van tarieven en heffingen wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. De tarieven mogen dus hoogstens kostendekkend zijn. Daarnaast moeten we de beleidsuitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze berekeningen vermelden en de manier waarop we deze uitgangspunten bij de tariefstellingen hanteren.

Met onderstaande tabel verantwoorden we of de heffingen (afvalstoffenheffing en rioolheffing) inderdaad kostendekkend zijn geweest, ofwel of de werkelijke baten de gerealiseerde lasten niet hebben overschreden. Per heffing worden de totale baten en lasten en het gerealiseerde dekkendheidspercentage weergegeven.

Dekkendheid rioolheffing	2023
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	815.530
Kapitaallasten	332.800
Mutatie voorziening	-116.707
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	1.031.623
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	174.787
Kwijtschelding taakveld 6.3	36.675
Straatreiniging taakveld 2.1	347.742
Watertaken taakveld 5.7	147.186
BTW taakveld 0.11*	299.003
Totaal toerekenbaar	1.005.393
Totaal lasten	2.037.016
Opbrengst rioolheffing**	2.023.866
Overige opbrengsten	13.150
Baten totaal taakveld 7.2	2.037.016
Dekkendheidspercentage riool	100%
* De btw rekenen we conform artikel 229B van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd het gemeentefonds hiervoor verlaagd.	
** De opbrengsten zijn gebaseerd op het aantal bewoners van een pand.	

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2023
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	202.027
Lasten overige afvalstromen	2.067.571
Kapitaallasten	26.470
Mutatie voorziening afval	117.899
Mutatie voorziening Attero	197.380
Totaal lasten afval taakveld 7.3	2.611.347

Toerekenbare lasten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	242.438
Kwijtschelding taakveld 6.3	85.856
Straatreiniging taakveld 2.1	231.062
BTW taakveld 0.11*	342.886
Totaal toerekenbaar	902.242
Totaal lasten	3.513.589
Baten afvalstoffenheffing	3.019.507
Baten milieustraat	207.988
Baten overige afvalstromen	286.093
Totaal baten taakveld 7.3	3.513.588
Dekkendheidspercentage afval	100%

* De btw rekenen we conform artikel 229B van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd het gemeentefonds hiervoor verlaagd.

Leges

Als de gemeente een bepaalde dienst levert kunnen daarvoor leges worden geheven. De raad stelt de tarieven jaarlijks vast in de Tarieventabel bij de Legesverordening. Net als riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met door het Rijk vastgestelde maximumtarieven.

De leges worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie, met uitzondering van de leges/tarieven die zijn vastgesteld door het Rijk en in MRE-verband.

Kostendekkendheid leges

Op grond van het BBV moeten gemeenten inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn.

Per hoofdstuk van de legesverordening 2023 is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de gerealiseerde baten en lasten. Alleen hoofdstukken vanuit de modelverordening die zijn opgenomen in de legesverordening van Nuenen zijn opgenomen. Per titel in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend mag zijn. Tussen afzonderlijke hoofdstukken binnen een titel mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaald hoofdstuk mogen kosten binnen een ander hoofdstuk compenseren.

Onderstaande overzichten geven aan dat de leges hoogstens kostendekkend zijn.

De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.

De salarislasten en overhead in titel 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken. Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor de overhead bepaald.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 1	Algemene Dienstverlening					
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	-42.870	37.422	25.458	308	68%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	-133.548	99.792	67.888	68.065	57%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	-104.034	79.002	53.745	37.638	61%
Hoofdstuk 4	Verstrekkings uit de Basisregistratie personen	-5.821	37.422	25.458	203	9%
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	-59	8.316	5.657	-	0%
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	-47.148	41.580	28.287	28.012	48%
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief	-	8.316	5.657	-	0%

Hoofdstuk 11	Huisvestingswet	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 12	Leegstandwet	-	8.316	5.657	-	0%
Hoofdstuk 16	Kansspelen	-	12.474	8.486	-	0%
Hoofdstuk 17	Telecommunicatie	-75.925	8.316	5.657	28.319	180%
Hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	-3.279	12.474	8.486	-	16%
Hoofdstuk 19	Kinderopvang	-1.154	8.316	5.657	-	8%
Hoofdstuk 20	Diversen	-2.322	24.948	16.972	-	6%
Totaal titel 1		-416.160	386.693	263.067	162.545	51%

De salarislasten en overhead in titel 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen, waaronder de bouwvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasten de overhead bepaald. De baten en lasten binnen titel 2 van de legesverordening hebben voornamelijk betrekking op hoofdstuk 2 en 3, vandaar is vanwege de samenhang besloten alle lasten toe te rekenen aan hoofdstuk 3 binnen titel 2 en is dit niet verder uitgesplitst.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen					
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 2	Principe verzoek / vooroverleg / beoordeling conceptaanvraag	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	-512.855	353.213	240.291	141.639	70%
Hoofdstuk 4	Vermindering	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 5	Teruggaaf	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 6	Intrekking omgevingsvergunning	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 10	In deze titel niet benoemde beschikking	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 11	Gefaseerde bouwvergunning, tweede fase	-	-	-	-	0%
Totaal titel 2		-512.855	353.213	240.291	141.639	70%

De salarislasten en overhead in titel 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn					
Hoofdstuk 1	Horeca	-5.773	8.316	5.657	-	41%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	-481	12.474	8.486	-	2%
Hoofdstuk 3	Seksbedrijven	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 4	Verbod exploiteren bedrijf zonder benodigde vergunning	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 5	Marktstandplaatsen	-	4.158	2.829	-	0%
Hoofdstuk 6	Winkeltijdenwet	-	4.158	2.829	-	0%
Hoofdstuk 7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	-	-	-	-	0%
Totaal titel 3		-6.254	29.106	19.801	-	13%

Overige belastingen

Toeristenbelasting

Op grond van artikel 224 van de Gemeentewet wordt toeristenbelasting geheven van diegene die mensen tegen vergoeding laat overnachten. Het geldt alleen als de persoon die hier verblijft geen inwoner van de gemeente is.

Vermakelijkhedenretributie

Vermakelijkhedenretributie wordt geheven bij de organisatoren van evenementen waarbij entree wordt geheven. Deze retributie wordt pas geheven als er meer dan 2.000 betalende bezoekers het evenement hebben bezocht. Deze retributie wordt geheven omdat er gebruik wordt gemaakt van door of met medewerking van het gemeentebestuur tot stand gebrachte of gehouden voorzieningen.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geheven in het vastgestelde centrumgebied ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds.

Kwijtscheldingsbeleid

Als mensen de verschuldigde belasting niet kunnen betalen (of met buitengewoon bezwaar), komen zij wellicht in aanmerking voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. In het kader van de administratieve lastenverlichting voor de inwoners, toetsen we bij het inlichtingenbureau indien eerder kwijtschelding verleend is of er geen belemmering is voor het verlenen van automatische kwijtschelding. Bij geen belemmering verlenen we automatische kwijtschelding.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- OZB;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Overzicht tarieven

	2021	2022	2023
OZB Eigenaar Woning	0,1284%	0,1231%	0,1061%
OZB Eigenaar Niet-woning	0,2324%	0,2411%	0,2392%
OZB Gebruiker Niet-woning	0,1866%	0,1935%	0,1920%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	153,6	153,6	174,00
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	2,00	2,00	1,25
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval			2,25
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval			3,50
Afvalstoffenheffing 25 liter restafval	2,25	2,25	2,50
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	7,25	7,25	8,25
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	13,00	13,00	14,75
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	21,75	21,75	24,75
Afvalstoffenheffing 60 liter ondergronds	3,25	3,25	3,75
Afvalstoffenheffing 30 liter ondergronds restafval	1,60	1,60	1,85
Afvalstoffenheffing 60 liter ondergronds gft afval	2,75		0,25
Rioolheffing 1-persoonshuishouden		75,00	75,00
Rioolheffing 2-persoonshuishouden		140,00	140,00
Rioolheffing 3-persoonshuishouden		205,00	205,00
Rioolheffing 4-persoonshuishouden		270,00	270,00
Rioolheffing 5- of meerpersoonshuishouden		330,00	330,00
Rioolheffing niet woning 0-200m3			140,00
Rioolheffing niet woning 201-500m3			487,00
Rioolheffing niet woning >500m3			695,00

Vergelijking buurgemeenten

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB eigenaar woning	0,0754%	0,1061%	0,09153%	0,0805%	0,0645%
OZB eigenaar niet-woning	0,1954%	0,2392%	0,29512%	0,2092%	0,1787%
OZB gebruiker niet-woning	0,1610%	0,1920%	0,21170%	0,1681%	0,1452%

Afvalstoffenheffing (*) (meerpers.huishouden)	326	275	241	339	292
Rioolheffing	200	140	187	182	199

*) Diftar-gemeenten worden door het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) berekend op basis van vastrecht plus een gemiddeld aantal ledigingen (18 maal een grijze container van 140 liter en 7 maal een groene container van 140 liter). De aantallen van het COELO zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde. In de meeste diftar-gemeenten is het gemiddelde aantal ledigingen lager. Bij de tabel hieronder, Ontwikkeling lokale lastendruk, gaan we uit van het gemiddelde aantal ledigingen in Nuenen.

Ontwikkeling lokale lastendruk

Jaar	2021	2022	2023
WOZ-waarde	354.000	391.000	459.000
Wijziging WOZ-waarde	6,95%	10,45%	17,39%
OZB	455	481	487
Afvalstoffenheffing *	272	272	308
Rioolheffing #	190	205	205
Totaal	917	958	1.000
Lastenontwikkeling	5,52%	4,47%	4,44%

*) Uitgangspunt hierbij is het gemiddeld aantal ledigingen restafvalcontainers en gft-afvalcontainers in Nuenen, herrekend naar alsof er alléén 140-liter containers zijn.

#) Uitgangspunt hierbij is het gemiddelde waterverbruik per huishouden van 137m³.

In 2022 is de grondslag rioolheffing veranderd, we gaan in 2023 uit van een 3-persoons huishouden.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Nuenen. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2015'. Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2015 wordt het beleidskader voor het weerstandsvermogen beschreven. Dit kader luidt als volgt:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en controldocumenten (begroting en jaarrekening) geïnformeerd over de 15 belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen;
- De 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de 1 uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld, of zullen extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Top 10

Er is een selectie gemaakt van 10 in plaats van 15 risico's die extra aandacht verdienen. De impact van de risico's buiten de top 10 op de benodigde weerstandscapaciteit is beperkt. De risico's buiten de top 10 worden via de verzameling "Overige risico's" wel meegenomen in de berekening van de weerstandsratio.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren werken we met klassengemiddelden. Deze klassengemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

$$\text{Risicowaarde (€)} = \text{Kans (\%)} \times \text{Gevolg (€)}$$

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren rekenen we hierbij met een zekerheidspercentage van 90%.

Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico's in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Zoals eerder genoemd is risicomanagement een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.

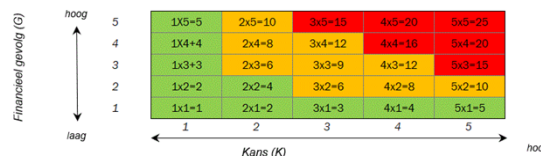
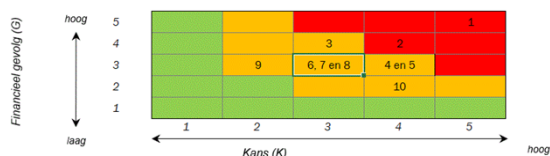
Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico's. Door de risico's te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico's die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.

Er wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico's is een proces van taxeren en inschatten en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

Onderstaande tabellen geven de verdeling weer van de klassen waarop de inschatting wordt gebaseerd. Tabel 1 is de verdeling van klassen naar kans, tabel 2 is de verdeling van klassen in financieel gevolg:

Klasse	Kans (Waarschijnlijkheid)	Klasse gemiddelde (%)	Klasse	Financieel gevolg (€)	Klasse gemiddelde (€)
1	Eén keer per 10 jaar of minder (1-20%)	10%	1	< 50.000	25.000
2	Eén keer per 5 à 10 jaar (21-40%)	30%	2	50.000 – 100.000	75.000
3	Eén keer per 2 à 5 jaar (41-60%)	50%	3	100.000 – 250.000	175.000
4	Eén keer per 1 à 2 jaar (61-80%)	70%	4	250.000 – 500.000	375.000
5	Eén keer per jaar of vaker (81-99%)	90%	5	> 500.000	-

Matrix (kans x gevolg top 10 risico's)

Voor de bepaling van de score in de risicomatrix worden de klassescores bepaald. Hierboven staan twee tabellen. In de eerste tabel is de top 10 opgenomen. Het getal in de matrix correspondeert met het risiconummer uit de top 10. Zo is zichtbaar welk risico in het groen, oranje of rood is opgenomen. In de tweede tabel is de scoreberekening van de kans x gevolg opgenomen.

Top 10 risico's

Risico (bepaling risicowaarde)	Risicowaarde jaarrekening 2023	Risicowaarde begroting 2024	Risicowaarde jaarrekening 2022
1 Exploitatie grond (exact bedrag) Het totale risicobedrag is gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2022 met ca € 9,5 miljoen. Voor een groot deel is dit het gevolg van nieuwe inzichten over de waarde van de gronden en daarnaast de grote vraag naar woningen waardoor het risico van (delen) niet kunnen ontwikkelen enorm is afgenomen.	6.152.844	15.651.638	15.651.638
2 Sociaal domein (70% x € 375.000) Wmo/Jeugd is een open-einde regeling. Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of een andere soort zorginzet bestaat het risico dat het budget wordt overschreden.	262.500	262.500	337.500
3 Cyberrisico's (50% x € 375.000) Het dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (IBD) is hét handvat om informatiebeveiliging up-to-date te houden. Het geeft inzicht in de belangrijkste bedreigingen en ontwikkelingen en adviseert over prioriteiten. In het dreigingsbeeld 2023-2024 concludeert de IBD onder andere dat er: - meer ransomware met destructieve gevolgen voorkomt; - steeds meer en ernstigere kwetsbaarheden in software voorkomen; - gevaren die voorkomen in de keten uit het zicht zijn. Cyberrisico's hebben impact en kunnen leiden tot reputatie- en imagoschade. Ook gemeente Nuenen heeft waardevolle informatie te verliezen of kan schade lijden als informatie niet meer beschikbaar is.	187.500	-	-
4 Continuïteit bedrijfsvoering (70% x € 175.000) Er is een aantal factoren dat een risico vormt voor de continuïteit van de bedrijfsvoering, zoals: moeilijk kunnen invullen van vacatures a.g.v. krapte op de arbeidsmarkt, werkdruk, personele wisselingen, ziekteverzuim, inzet van externen. Deze risico's kunnen leiden tot vertraging in de bedrijfsvoering. Daarnaast kan het leiden tot hogere kosten door externe inhuur.	122.500	-	-
5 Algemene uitkering gemeentefonds (70% x € 175.000)	122.500	122.500	122.500

<p>Via circulaire wordt de gemeente 2 maal per jaar geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. In 2022 is besloten om 2 belangrijke wijzigingen in de indexering van de algemene uitkering door te voeren. Ten eerste zal vanaf 2026 niet langer via de normeringssystematiek ('samen de trap op, samen de trap af') geïndexeerd worden. Daarmee vervalt de koppeling aan de rijksuitgaven. Het accres wordt wel bijgesteld als gevolg van jaarlijkse loon- en prijsontwikkelingen. Ten tweede geldt dat het volumedeel van het accres voor de periode tot en met 2025 is vastgezet op de stand van de meircirculaire 2022. Door het vastzetten van het volumedeel van het accres zijn er bij zowel het Rijk als de gemeenten veel minder budgettaire schommelingen dan voorheen. Dit betekent dat de accresstanden voor deze jaren slechts nog wijzigingen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen.</p> <p>Het verdeelmodel zal nog verder verbeterd worden. Hiertoe is een onderzoekagenda opgesteld. Deze onderzoekagenda bevat onderzoeken naar de maatstaf centrumfunctie (stapelingsproblematiek sociaal domein), naar de Overige Eigen Middelen (OEM) en naar de maatstaf eenpersoonshuishoudens. De eerste twee onderzoeken (centrumfunctie/stapelingsproblematiek sociaal domein en de Overige Eigen Middelen) zijn inmiddels opgestart en de uitkomsten worden in 2024 verwacht. Het onderzoek naar de maatstaf eenpersoonshuishoudens is inmiddels afgerond en dat geeft op dit moment geen aanleiding voor aanpassingen van het verdeelmodel.</p> <p>De schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend.</p>			
6 GR - Dienst Dommelvallei (exact bedrag) De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft, wordt het totaal van de risico's van de dienst via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.	92.475	97.875	97.875
7 GR - GGD (exact bedrag) De Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant Zuidoost heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. Het onafgedekte risico, zijnde € 2.350.000, dient te worden opgenomen in de eigen risicoparagraaf van de deelnemende gemeentes, herrekend naar de risicowaarde per gemeente.	70.786	55.901	55.901
8 GR - Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (exact bedrag) Het onafgedekte risico, zijnde € 2.717.000, dient te worden opgenomen in de eigen risicoparagraaf van de deelnemende gemeentes, herrekend naar de risicowaarde per gemeente.	75.818	-	-
9 Belastingaangifte (30% x € 175.000) De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, Btw aangiften, opgave Btw compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.	52.500	52.500	-
10 Bodemverontreiniging/-sanering (70% x € 75.000) De gemeente loopt voortdurend het risico geconfronteerd te worden met schade aan het milieu door bijvoorbeeld bodemverontreinigingen.	52.500	-	52.500
	<i>Subtotaal top 10</i>	7.191.923	
	<i>Overige risico's + risico onvoorzien</i>	430.000	
	Totaal	7.621.923	
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)	6.859.731		

Wijzigingen

Ten opzichte van de begroting 2024 is de totale risicowaarde fors afgenomen. Dit komt door de forse afname van het risico exploitatie grond. Maar ook door de herwaardering van cyberrisico's (afgenomen), continuïteit bedrijfsvoering, GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en bodemverontreiniging/-sanering zijn nieuwe risico's in de top 10. Het risico "op orde brengen standplaats woonwaggen" is komen te vervallen.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
----------------------	-------------	-------------

Algemene reserve	11.146.436	
Algemene reserve bouwgrond	14.789.442	
Algemene reserve bouwgrond winstnemingen	9.304.031	
Stille reserve	pm	
Raming onvoorziene uitgaven	0	72.225
Onbenutte belastingcapaciteit		
Totale weerstandscapaciteit	35.239.909	72.225

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt als volgt bepaald:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit
 $\text{€ } 35.312.134 / \text{€ } 6.860.297 = 5,15$

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 5,15 goed is.

Ontwikkeling weerstandsvermogen

De onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de weerstandsratio zien, inclusief de prognose voor de komende jaren. Voor de prognose gaan we uit van gelijk blijvende benodigde weerstandscapaciteit. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit gaan we uit van de meerjarenramingen.

Met een weerstandsratio van 5,15 is het weerstandsvermogen van Nuenen goed. Ook voor de komende jaren blijft de ratio op een goed niveau gehandhaafd.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geeft een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.

Een individueel kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie van de gemeente moet worden beoordeeld. De kengetallen moeten in samenhang bekeken worden, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een beeld geven van de financiële positie van de gemeente.

Een kengetal, of de ontwikkeling van een kengetal, is een weerspiegeling van het gevoerde beleid.

Voor de provincie als toezichhouder hebben de kengetallen een signaleringswaarde. Ze kunnen worden betrokken bij het krijgen van een completer inzicht in de financiële situatie en risicopositie van een gemeente.

De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

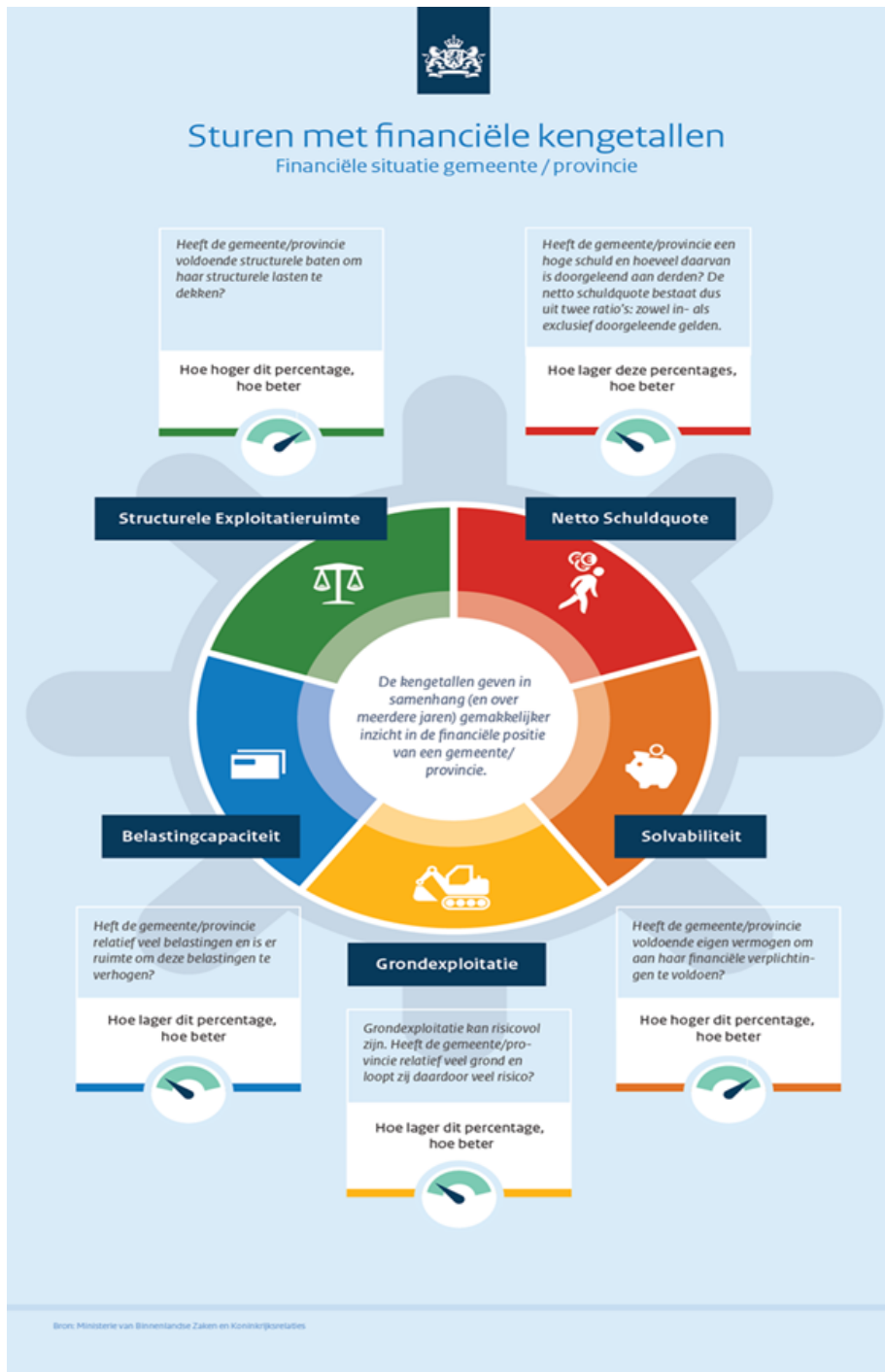

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit

De toezichthouder hanteert geen normering, maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<95	95-105	>105

Zie voor de onderlinge verhouding van de kengetallen bij conclusie.

Uitgangspunten

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2023 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2023-2026. De kengetallen voor 2024-2026 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2024-2027.

Omschrijving	Realisatie			Begroting			
	2021	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	112%	106%	76%	107%	96%	82%	93%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	107%	102%	72%	103%	93%	79%	90%
Solvabiliteitsratio	30%	33%	36%	30%	31%	30%	33%
Grondexploitatie	117%	124%	98%	100%	85%	57%	42%
Structurele exploitatieruimte	3%	9%	4%	1%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	118%	118%	111%	104%	108%	108%	108%

Conclusie

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

De hoogte van dit kengetal wordt voor de gemeente Nuenen beïnvloed door 2 oorzaken:

De gemeente heeft vanaf 2005 veel geïnvesteerd in de grondexploitaties, met name Nuenen West.

Daarnaast is er in 2012 geïnvesteerd in Eeneind West. Om deze investeringen te financieren is het de afgelopen jaren noodzakelijk geweest om kort- dan wel langlopende leningen aan te trekken.

Het kengetal is in 2023 lager dan voorgaande jaren door het lagere saldo van de leningen vanwege reguliere aflossingen. Daarnaast zijn de totale baten hoger (daartegenover worden de schulden afgezet). De baten zijn met name hoger bij de bouwgrondexploitatie, de algemene uitkering en de vele specifieke uitkeringen van het Rijk.

In de huidige meerjarenraming zijn de verkoopbaten geraamd overeenkomstig de bouwgrondexploitaties zoals bij de jaarrekening 2022 vastgesteld. Na vaststelling van de jaarrekening 2023 stellen we de ramingen van de grexen voor de komende jaren weer bij. Het kengetal neemt de komende jaren af door de realisatie van geraamde verkopen in met name Nuenen West en Eeneind West.

De verlaging van dit kengetal in 2023 wordt veroorzaakt door de hogere baten en lagere schulden als gevolg van het achterblijven van met name onderstaande investeringen:

- sporthal De Hongerman (2022-2023);
- renovatie van de woonwagenlocaties (2024 t/m 2026);
- Bundelroutes (2023 t/m 2025).

Solvabiliteitsratio

Deze ratio is verbeterd ten opzichte van 2022 doordat de reserves zijn gegroeid. De (geraamde) reserves en voorzieningen schommelen de komende jaren slechts licht. De lagere begrote ratio in de komende jaren houdt verband met de hoge geraamde investeringen, waardoor het balanstotaal toeneemt.

Grondexploitatie

De gemeente heeft vanaf 2005 veel geïnvesteerd in de grondexploitaties, daarom is dit kengetal nog steeds hoog. Wel is deze in 2023 flink verlaagd door verkoop van gronden.

Structurele exploitatieruimte

De resultaten van de begrotingsjaren zijn positief. Alle structurele lasten, inclusief de kapitaallasten van de geraamde investeringen, worden gedekt door structurele baten.

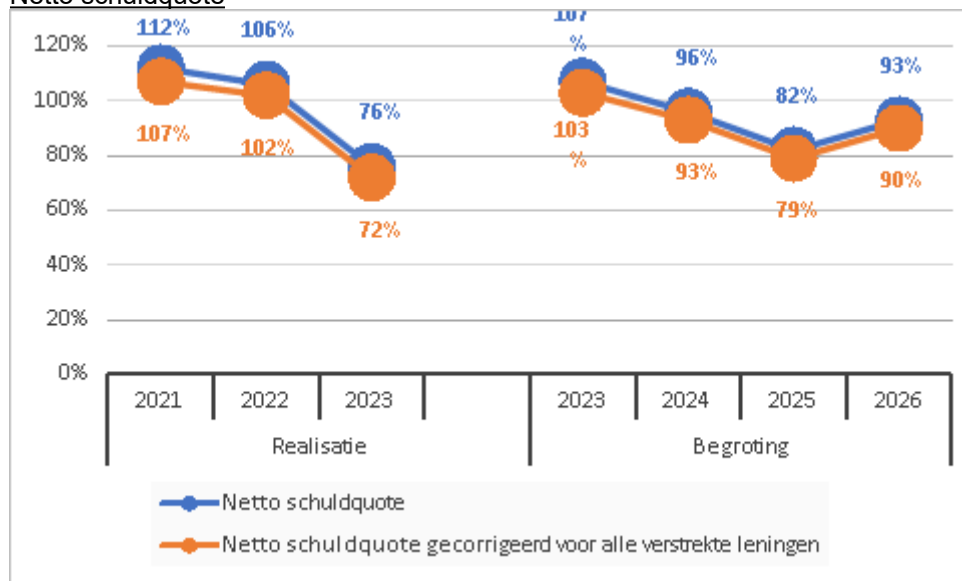
Belastingcapaciteit

Het landelijk gemiddelde van het kengetal voor de belastingcapaciteit wordt jaarlijks op 100% gesteld.

De gemeente Nuenen heeft in het verleden, toen er negatief eigen vermogen was, besloten tot een forse verhoging van de ozb. Het kengetal neemt af omdat de afgelopen jaren ingezet is op verlaging van de belastingdruk, mits dat gezien de financiële situatie verantwoord was.

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

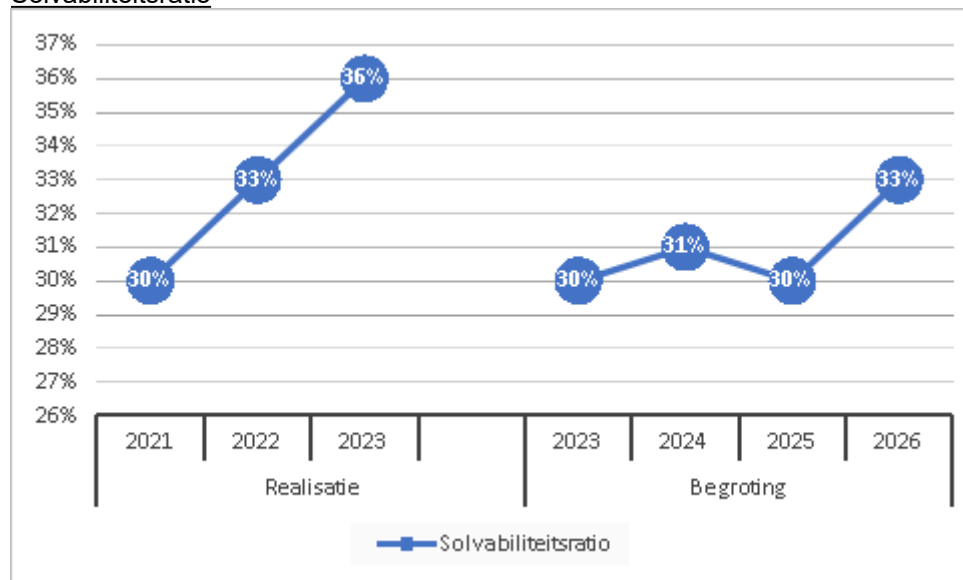
Netto schuldquote

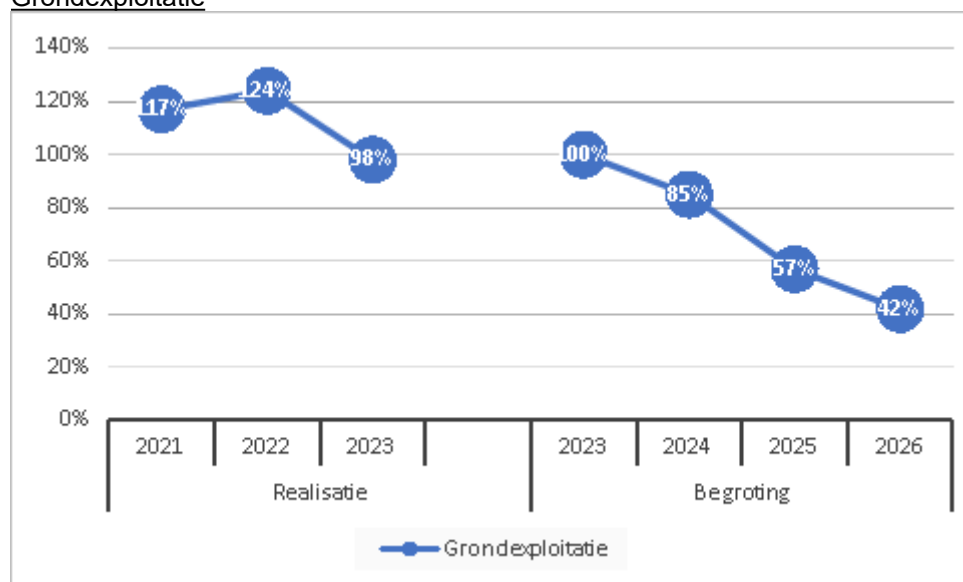
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

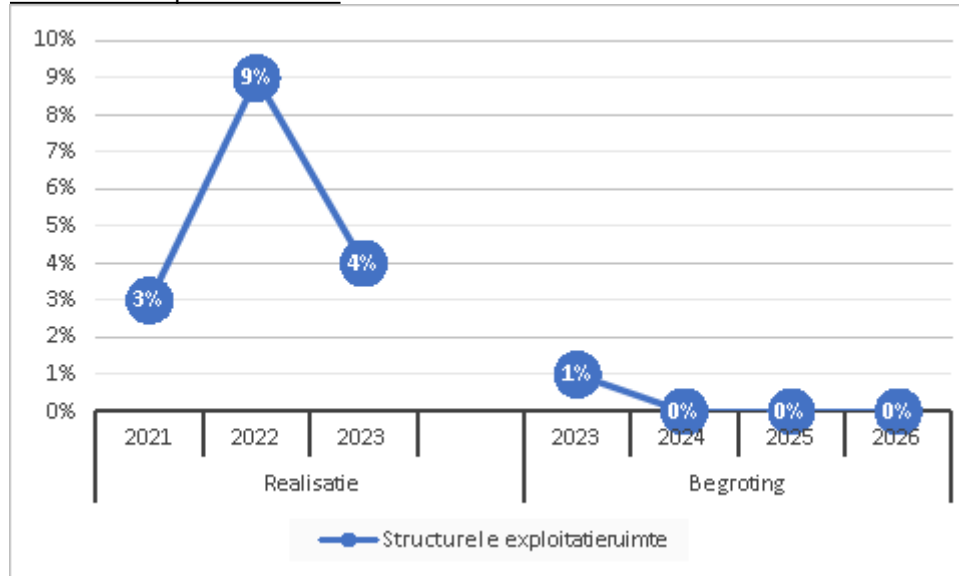
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Grondexploitatie

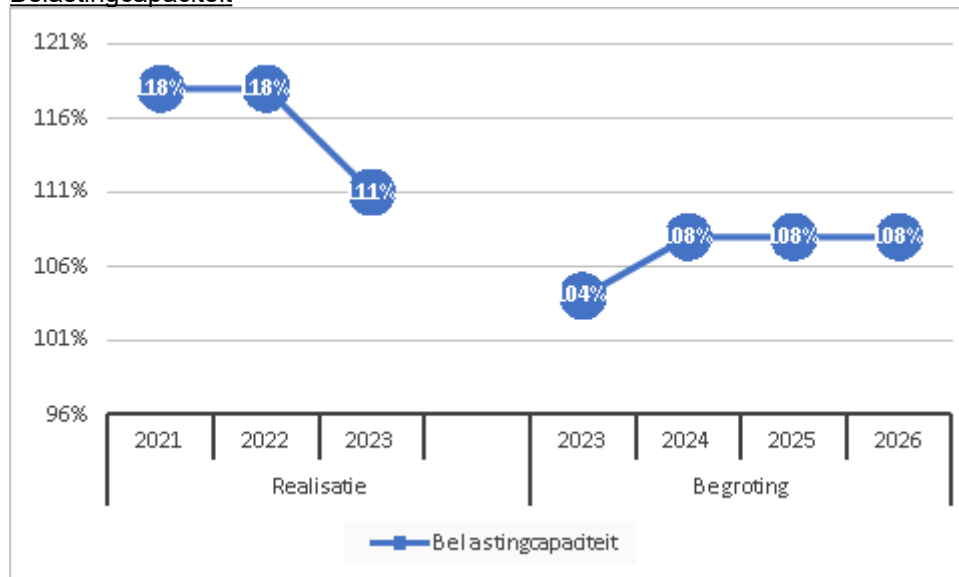
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Nuenen heeft een uitgestrekt buitengebied en een intensief bebouwd binnengebied met een totale oppervlakte van 3.361 ha. De gemeente is verdeeld over vier kernen: Nuenen, Gerwen, Nederwetten en Eeneind. Zowel binnen als buiten de kernen vinden tal van activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Om deze activiteiten in goede banen te leiden zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken, groen, riolering, gebouwen, speeltoestellen, verkeersregelingen en ten slotte beelden en platiëken.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de (jaarlijkse) lasten. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid en de financiële consequenties van het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Wegen

De gemeente beschikt over een uitgebreid wegennet ten behoeve van de verbinding binnen de kernen, tussen de kernen en de aansluiting op het regionale wegennet. Op dit moment bestaat dit wegennet uit ruim 228 kilometer verharde wegen.

Beleid

In het vastgestelde beheerplan heeft de raad gekozen voor cyclisch onderhoud. Bij deze systematiek wordt het onderhoud zodanig gepland dat gedurende de gehele levensduur van de verhardingen periodiek grootschalig onderhoud kan worden uitgevoerd. Financieel gezien betekent dit de eerste 10 jaar een uitgave van gemiddeld € 977.000,-. In het beheerplan 2022-2026 zijn ook enkele beleidskaders opgenomen.

Beleidsplan

Voor het beleidsveld Wegen is geen apart beleidsplan opgesteld. De beleidskaders zijn benoemd in het Beheerplan wegen 2022-2026.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan Wegen 2022-2026	2022-2026	maart 2021	2026

Uitgangspunten

Het benodigde kleinschalig en grootschalig onderhoud wordt bepaald aan de hand van de jaarlijkse wegeninspectie.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Financieel	2023
Raming grootonderhoud wegen	1.109.920
Realisatie grootonderhoud wegen	37.840
Totaal	1.072.080

Jaarlijks wordt volgens het programma uit het beheerplan wegen het benodigd (gemiddeld) bedrag (€ 977.000,-) gestort in deze voorziening. De storting is bestemd voor cyclisch onderhoud. De werkelijke uitgaven fluctueren. Voor reconstructie en rehabilitatie van de wegen zijn geen middelen beschikbaar in de onderhoudsvoorziening. Indien hier middelen voor nodig zijn wordt apart aan de raad om budget gevraagd. Eind 2023 resteert in de voorziening een bedrag van € 2.706.116,-. Daarnaast is in 2023 € 139.153,- uitgegeven aan klein onderhoud (begroot € 173.000,-).

Achterstallig onderhoud

Het achterstallig onderhoud is een indicator van het CROW (uitgedrukt in kosten) en is gedefinieerd als onderhoud op wegvakonderdelen waarbij de richtlijn al is overschreden, met andere woorden waarbij het onderhoud al eerder uitgevoerd had moeten worden.

Er is geen achterstallig onderhoud. Jaarlijks wordt een inspectie uitgevoerd op het gehele areaal. Op basis van deze inspecties vindt kleinschalig en grootschalig onderhoud plaats, met name op wegvakonderdelen waarbij de richtlijn is overschreden. Daarmee houden wij de wegen veilig en heel en voorkomen we achterstallig onderhoud.

Openbare verlichting

De gemeente Nuenen heeft ruim 6.400 lichtmasten en 6.600 armaturen. De kosten voor openbare verlichting bestaan uit de jaarlijkse kosten voor elektriciteit en klein onderhoud en de kosten voor vervangingsinvesteringen.

Beleid

Het beleid is erop gericht om de komende jaren de meest verouderde openbare verlichting te vervangen door energiezuinige (led)verlichting. Ook worden de armaturen met een hoog energieverbruik vervangen.

Beleidsplan

Het beleidsplan Openbare verlichting is vastgesteld op 6 juli 2017.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan OVL 2018-2027	2018-2027	6-7-2017	2027

Uitgangspunten

Bij het streven naar een duurzame, schone en veilige openbare ruimte is het uitgangspunt dat lichtmasten gemiddeld na 40 jaar worden vervangen en armaturen na 20 jaar. In het beleidsplan OVL is opgenomen dat vanaf 2018 de eerste 10 jaar de verouderde armaturen en lichtmasten worden vervangen door energiezuinige (led)verlichting. Ook worden de armaturen met een hoog energieverbruik vervangen. Hiervoor is een investering van circa € 2.420.000,- benodigd. Het energieverbruik en de kosten voor onderhoud dalen hierdoor. Ook heeft de gemeente de intentie om gehoor te geven aan het SER energieakkoord.

In het beleidsplan openbare verlichting wordt voorgesorteerd op het toepassen van Smart Lighting. Armaturen worden daarom uitgerust met communicatie modules. Hiermee kan informatie vanuit het armatuur verkregen worden (bijvoorbeeld energieverbruik) en kan bijvoorbeeld een nieuw dimregime naar het armatuur verzonden worden.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Voor de vervanging van masten en armaturen is in 2023 circa € 533.000,- opgenomen. Hiervan is in 2023 € 234.130,- besteed.

Naast middelen voor de vervangingsinvesteringen is nog een bedrag voor regulier onderhoud, zoals remplace, masten schilderen en het oplossen van storingen uitgegeven van afgerond € 126.000,-.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Civiele kunstwerken

Met civiele kunstwerken worden bruggen, viaducten etc. bedoeld. Voor het groot onderhoud hiervan is een voorziening gevormd.

Beleid

In het vastgestelde beheerplan Civiele kunstwerken heeft de raad gekozen voor het onderhouden van de civiele kunstwerken op C-niveau. Bij dit niveau ligt de nadruk op veilig en heel. Enkele kunstwerken, zoals in het centrumgebied en op diverse gemeentegrenzen, worden op A-niveau onderhouden.

Beleidsplan

Het beheerplan Civiele kunstwerken is vastgesteld op 13 februari 2020.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan Civiele kunstwerken	2020-2024	13 februari 2020	2024

Uitgangspunten

Voor het vervangen van civiele kunstwerken bij einde levensduur zijn geen middelen beschikbaar in het onderhoudsfonds. Indien hier middelen voor nodig zijn wordt hiervoor apart aan de raad om budget gevraagd.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Financieel	2023
Raming groot onderhoud civiele kunstwerken	112.000
Realisatie groot onderhoud civiele kunstwerken	64.406
Totaal	47.594

Jaarlijks wordt volgens het beleidsplan civiele kunstwerken het benodigd (gemiddeld) bedrag van € 115.122,- gestort in deze voorziening. De storting is bestemd voor het planmatig onderhoud. De werkelijke uitgaven fluctueren (jaarlijks gemiddeld tussen de € 60.000,- en € 160.000,-).

Eind 2023 resteert € 406.605,- in de voorziening.

Naast de bedragen voor het groot onderhoud is € 7.239,- besteed aan klein onderhoud.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Soms wordt onderhoud uitgesteld om schaalvoordeel te kunnen behalen. Dit uitstel wordt alleen gedaan wanneer de veiligheid niet in het geding is.

Groen

De groenstructuur van de gemeente Nuenen wordt enerzijds bepaald door de historische en moderne wegenstructuur, anderzijds door de diverse grotere (historische) groen- en parkgebieden en waterstructuren binnen de kern. Om dit optimaal tot zijn recht te laten komen dient het groen goed beheerd te worden. De gemeente Nuenen draagt zorg voor het gemeentelijk groen. Het openbaar groen heeft een grote waarde wat betreft gezondheid, veiligheid, beleving en duurzaamheid. Samen met onze inwoners nemen we maatregelen om verzorgd en gebruiksvriendelijk openbaar groen te realiseren.

Beleid

Gemeentebossen

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van de gemeentebossen. Het bosbezit van de gemeente Nuenen is in totaal circa 65 ha groot en ligt verspreid over vijf grotere gebieden in de gemeente en enkele kleinere bospercelen in en rond het dorp Nuenen. Door middel van een beheerplan zijn het beheer en onderhoud van de gemeentebossen voor de periode 2023 - 2028 vastgelegd.

Bomen

De gemeente Nuenen is een groene gemeente en zal dat ook blijven. Bomen dragen in belangrijke mate bij aan een prettig leefklimaat. Het is daarom belangrijk te zorgen en blijven zorgen voor een gezond bomenbestand.

Uit bijdragen van inwoners aan het Bomencafé is duidelijk geworden dat de inwoners graag bomen in de eigen omgeving hebben, maar er ook iets over te zeggen willen hebben.

Zoals met ieder plan zijn ook met het uitvoeren van dit beleidsplan kosten gemoeid.

Openbaar groen

Het Groenstructuurplan en het Groenbeheerplan is de basis voor verder beleid, beheer en planvorming.

Bermen en Watergangen

Bermen: binnen de gemeente Nuenen hebben we ruim 78 ha aan bermgras. Bermen bestaan uit een vegetatie van gras en kruiden. Ze worden duidelijk minder intensief beheerd dan de gazons en bevinden zich hoofdzakelijk aan de randen van de bebouwde omgeving en langs de wegen in het buitengebied. Bermen met bermgras vervullen meerdere functies zoals:

- verhoging van de stabiliteit van de weg;
- opvang van regenwater;
- bieden van ruimte voor bomen, kabels, leidingen, lichtmasten, bebakening, verkeersborden, uitwijkmanoeuvres en parkeren;
- ecologische functie voor planten, insecten en kleine zoogdieren;
- ontsluitingsmogelijkheden bieden aan naastliggende percelen;
- verfraaiing dorpsaangezicht/verbetering woon- en leefklimaat.

Watergangen: het voornaamste doel is het bergen en/of afvoeren van water. Daarom is het beheer erop gericht dit mogelijk te maken. Afhankelijk van de watergang in het waterafvoerend systeem wordt regelmatig onderhoud zelfs verplicht door het Waterschap dat eenmaal per jaar een schouwronde uitvoert op het uitgevoerde werk. Het beheer van de A-watergangen valt onder de verantwoordelijkheid van de waterschappen De Dommel en Aa en Maas. Het beheer van de B- en C-watergangen wordt uitgevoerd door de aangelanden, waaronder de gemeente Nuenen.

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan gemeentebossen	2023-2028	19-12-2023 (vastgesteld door college)	2028
Bomenbeleidsplan	2017-2031	9-2-2017	2031
Groenstructuurplan	2011-2020	25-11-2010	2024
Groenbeheerplan	2020-2026	12-12-2019	2026

Uitgangspunten

Bermen

In het kader van ecologisch bermbeheer en de biodiversiteit is de maaifrequentie aangepast naar maximaal 1x tot 2x per jaar. Bij het maaien wordt het maaisel afgevoerd. Bij iedere maaibeurt blijft 20% overstaan. Om verruiging te voorkomen wordt het overstaande deel bij de volgende maaibeurt mee gemaaid, en blijft op andere delen 20% overstaan. De toetsing van goed maaibeheer van bermen en watergangen is vastgelegd in Kleurkeur van de Vlinderstichting. Door deze nieuwe standaard kunnen opdrachtgevers en aannemers zich beter voorbereiden op een insectenvriendelijk bermbeheer. In het maaibestek van bermen en watergangen zijn de richtlijnen van Kleurkeur opgenomen en geeft het een garantie dat het maaibeheer gericht is op het verhogen van de ecologische kwaliteit.

Watergangen

Beheer en onderhoud van watergangen (sloten) met een afvoerende en een bergende functie van het oppervlaktewater binnen het stroomgebied van de waterschappen De Dommel en Aa en Maas. Overeenkomstig de Keur oppervlaktewateren betreft dit sloten met een beperkt belang, niet zijnde in onderhoud bij de bovengenoemde waterschappen.

Bossen

Op sobere wijze in stand houden van de kwaliteit en functionaliteit van de bossen ten behoeve van de openluchtrecreatie en het milieu.

Landschappelijke beplanting

Op sobere wijze in stand houden van lintvormige en kleinschalige landschapselementen (wegbeplantingen, houtsingels, poelen etc.), ten behoeve van:

- beeld, milieu;
- verbindingen tussen landschapselementen;
- coulissenwerking.

Openbaar groen

Op sobere wijze in stand houden van de kwaliteit en functionaliteit van de groenvoorziening voor een groene uitstraling van de gemeente voor haar eigen inwoners en gebruikers (inwoners van buiten de gemeente en toerisme). Het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau is B. De 'Parels' die als visitekaartje dienen worden op kwaliteitsniveau A onderhouden.

Bomen

Nuenen is een bolwerk van bomen. De gemeente Nuenen staat ervoor om dat bolwerk te laten bestaan uit gezonde bomen waar zowel inwoners als de gemeente trots op zijn. Gezonde bomen waar de gemeente haar groene karakter mee behoudt, een prettig leefklimaat heeft en ook in de toekomst zal behouden. Het boombeheer gaat over nu en over later.

Financieel	Begroot 2023	Realisatie	verschil
Bossen	46.708	28.573	18.135
Watergangen	66.165	92.560	-26.395
Landschappelijke beplanting	8.430	18.854	-10.424
Openbaar groen	1.340.342	1.756.905	-416.563
Totaal	1.461.645	1.896.891	-435.246

Naast bovenstaande exploitatiebedragen is nog € 60.937,- besteed aan groenreconstructies.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

De gemeentelijke riolering bestaat uit ca. 150 km vrij vervalriolering (binnen de bebouwde kommen) en ca. 60 km drukriolering (in het buitengebied). Daarnaast zijn er nog voorzieningen zoals bergbezinkbassins en gemalen.

Beleid

De gemeente heeft zorgplichten op het gebied van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Hoe de gemeente omgaat met deze zorgplichten is vastgelegd in het beleidsplan.

Beleidsplan

Het vigerende Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) heeft een looptijd tot en met 2023. In het vGRP staan de beleidsdoelen, geplande projecten, onderzoeken en nieuwe ontwikkelingen. Verder maakt de rioolheffingsberekening deel uit van het vGRP.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2019 – 2023 (vGRP)	2019-2023	13-12-2018	2025

Uitgangspunten

De doelen vastgelegd in het vGRP zijn:

- Een goede inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- Inzameling, transport en / of verwerking van afvloeiend hemelwater, voor zover dit redelijkerwijs niet kan door particulieren;
- Voorkomen van structureel nadelige gevolgen van te hoge of te lage grondwaterstanden, voor zover dit onder de gemeentelijke zorgplicht valt;
- Klimaatbestendig ontwerpen.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

De jaarlijks benodigde budgetten voor groot onderhoud zijn vastgesteld in het vGRP. Wanneer in een jaar meer geld ontvangen is dan uitgegeven wordt dit bedrag gestort in de voorziening riolering. Dit geld blijft daardoor beschikbaar voor de doelen uit het GRP.

Financieel	2023
Raming groot onderhoud riolering	482.014
Realisatie groot onderhoud riolering	419.189
Totaal	62.825

Daarnaast resteert eind 2023 nog een bedrag van € 4.505.526,- in de voorziening riolering.

Achterstallig onderhoud

Er is geen achterstallig onderhoud. Soms wordt onderhoud wel uitgesteld om schaalvoordeel te kunnen behalen. Dit uitstel wordt enkel gedaan als de veiligheid niet in het geding is.

Gebouwen

De gemeente heeft de nodige gebouwen in beheer. Deze zijn onder te verdelen in gebouwen voor eigen gebruik, algemene gebouwen, sociaal-culturele accommodaties en sportaccommodaties.

Beleidsplan

De gemeenteraad heeft in de vergadering van 9 november 2017 het beheerplan gebouwen 2018-2032 vastgesteld. Vervolgens wordt dit plan elke 4 jaar geactualiseerd. De laatste actualisatie heeft in 2021 plaatsgevonden en is verwerkt in de begroting 2022-2025. De volgende staat gepland in 2025.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan gebouwen	2018-2032		9-11-2017 2025

Uitgangspunten

Voor de gebouwen die economisch eigendom zijn van de gemeente Nuenen en waarvoor de gemeente verantwoordelijk is voor het groot onderhoud, is een voorziening gevormd. Uitgangspunt voor deze voorziening is wat minimaal nodig is om de gebouwen veilig, heel en functioneel te houden op basis van sober en doelmatig onderhoud. Het uitgangspunt is conditieniveau 3. Tevens zal bij regulier onderhoud een verduurzamingsslag gemaakt worden door de materialen te vervangen voor een duurzamere variant, daar waar budget het toelaat.

Jaarlijks onderhoudsbudget en investeringsmiddelen op basis van het MJOP

Financieel	2023
Dotatie voorziening	425.000
Besteding uit voorziening	132.726
Mutatie voorziening	292.274

Achterstallig onderhoud

De gemeentelijke vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel met grote financiële en maatschappelijke waarde. Structureel onderhoud is daarom van essentieel belang. Daarom inventariseert de gemeente elke 4 jaar al de gemeentelijke gebouwen en stelt een MJOP op. Het MJOP (2018-2032) is in 2021 geactualiseerd en vervangen door het MJOP 2022-2031. Het college heeft ingestemd met het MJOP 2022-2031, gebaseerd op de Nederlandse norm NEN 2767.

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Bij het Klooster en de Hongerman is gelet op de renovatieplannen alleen noodzakelijk onderhoud uitgevoerd.

Gelijktijdig met het actualiseren van het MJOP zijn er in 2021 voor de gemeentelijke panden ook duurzaamheidsrapportages opgesteld.

In 2023 is bij diverse gebouwen het MJOP geactualiseerd. Verder is de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed Nuenen door de raad vastgesteld.

Speeltoestellen

De gemeente heeft verschillende speeltoestellen in de openbare ruimte staan. Deze worden beheerd volgens het warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen.

Beleid

Spelen en bewegen in de openbare ruimte 'Speelruimtebeleidsplan 2017-2020'

Beheerplan speelvoorzieningen 2011 – 2020

Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen

Beleidsplan

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Spelen en bewegen in de openbare ruimte	2017-2020	6-7-2017	onbepaald

Uitgangspunten

Het speelruimtebeleid is via co-creatie tot stand gekomen waarbij is samengewerkt met inwoners, verenigingen en andere belanghebbenden als gelijke partners. De belangrijkste uitgangspunten van het nieuwe beleid zijn:

- Spelen voor alle leeftijden (jong en oud);
- Risicovol spelen in een natuurlijke omgeving;
- Gebruik maken van (aanwezige elementen in) de gehele openbare ruimte;
- Ontmoeten als belangrijk onderdeel van de "Centrale speelgelegenheid Nuenen";
- Aansluiten bij de behoeftes van de omgeving en trends.

Jaarlijks groot onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

In 2023 is een bedrag van € 43.000,- besteed aan vervanging bij einde levensduur en nieuw beleid.

Naast deze middelen is nog een bedrag aan regulier onderhoud besteed van € 98.000,-.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Verkeersregelingen

Beleid

Voor het vervangen van verkeersborden, verkeerstekens, wegmarkeringen, etc. is budget in de exploitatie beschikbaar.

Uitgangspunten

Verkeersborden worden vervangen wanneer ze beschadigd of verdwenen zijn. Ook worden ze één maal per jaar schoongemaakt. Voor het onderhoud aan wegmarkeringen en verkeersregelininstallaties zijn onderhoudscontracten afgesloten.

Jaarlijks onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Financieel	2023
Raming onderhoud verkeersregelingen	87.250
Realisatie onderhoud verkeersregelingen	86.477
Verschil	773

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Beelden en platieken

Beleid

Het beleid- en beheerplan beelden en platieken inclusief de noodzakelijke financiële middelen is nog niet voorgelegd aan de raad.

Jaarlijks onderhoudsbudget en investeringsmiddelen

Financieel	2023
Raming onderhoud beelden en platieken	6.000
Realisatie onderhoud beelden en platieken	0
Totaal	6.000

Achterstallig onderhoud

De inspectie medio 2019 heeft aangetoond dat er een achterstallig onderhoud was van € 75.769,-, daarvoor is in 2019 een voorziening gevormd. In 2020 en 2021 is de restauratie uitgevoerd van diverse kunstwerken (uitgegeven is € 36.253,- en € 32.680,-). Het restant bedroeg € 6.836,- en is in 2023 toegevoegd aan de exploitatie. De voorziening komt daardoor eind 2023 op € 0 uit.

Financiering

Inleiding

Financiering is de manier waarop wij de benodigde geldmiddelen aantrekken en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen beleggen. Dit gebeurt binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving geldt voor de gemeente een Treasurystatuut. Dit statuut bevat regels om de financieringsfunctie te sturen, beheersen en controleren. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Conform BBV moet deze paragraaf inzicht geven in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. Toerekening aan de taakvelden is gedaan met de rentepercentages die hieronder zijn genoemd.

Interne- en externe ontwikkelingen

De ECB heeft in 2023 een strak monetair beleid gevoerd en de rentetarieven vijf keer verhoogd.

De EMU-tekortruimte voor gemeenten in 2023 is vastgesteld op -0,27% BBP.

De individuele EMU-referentiewaarde voor Nuenen is voor 2023 vastgesteld op € 2.253.000,-. Dit betreft geen norm maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

	Omschrijving	2023
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	5.367
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-1.080
3	Mutatie voorzieningen	1.324
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	3.521
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0
	EMU-saldo	9.132

De renteberekening voor activa mag conform BBV 25% afwijken van de begroting. Daarom is het rentepercentage aangepast. Rente aan de bouwgrondexploitaties wordt bij de jaarrekening op werkelijke basis toegerekend.

Renteschema	Begroting	Realisatie
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%	2,00%
Rente grondexploitatie	0,50%	0,19%
Rente activa	0,50%	0,15%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend volgens BBV:

Renteschema	2023	Totaal 2023
De externe rentelasten over de lange financiering	552	
De externe rentelasten over de korte financiering	-335	
De externe rentebaten	-48	
Saldo rentelasten en rentebaten		169
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-145	
De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-27	
De rentelast van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	27	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-145
Rente over eigen vermogen		0
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		51
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)		75
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-73
Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)		2

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Beleidsvoornemen financiering

Het beleid van 2023 is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende financiering om flexibel te blijven in de invulling van de financieringsbehoefte. We houden daarbij rekening met de kasgeldlimiet, die bepaalt dat de gemiddelde netto vlottende schuld, over een kwartaal gezien, in beginsel niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen.

Liquiditeit

In 2023 had de gemeente Nuenen voldoende liquide middelen, waardoor het niet nodig was om extern te financieren.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten voor het toetsen van het renterisico: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt moet een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld. Ook moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet				
	Omvang begrotingstotaal	63.338	63.338	63.338	63.338
	Percentage regeling	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
1	Toegestane kasgeldlimiet	5.384	5.384	5.384	5.384
	Vlottende korte schuld				
	Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
	Schuld in rekening courant	0	0	0	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	6	6	6	6
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
2	Totaal vlottende korte schuld	6	6	6	6
	Vlottende middelen				
	Contante gelden in kas	26	16	12	16
	Tegoeden in rekening courant	7.937	9.506	11.827	15.021
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
3	Totaal vlottende middelen	7.962	9.521	11.839	15.037
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-7.956	-9.515	-11.833	-15.030
	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-) (1-4)	13.340	14.899	17.216	20.414

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	
1	Renteherzieningen	0
2	Aflossingen	5.756
3 (1+2)	Renterisico	5.756
4	Begrotingstotaal	63.338
5	Percentage regeling	20%
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	12.668

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet er als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen							
Leningverstrekker	Looptijd		rente	oorspronkelijk	1-1-2023	31-12-2023	
	Van	t/m					
BNG	2019	2024	-0,32%	30.000	30.000	30.000	
NWB	2015	2027	1,21%	220	96	77	
Prov. NB	2017	2027	0,00%	2.321	2.113	2.093	
BNG	2022	2027	1,28%	18.000	18.000	14.400	
BNG	2022	2037	1,86%	25.000	25.000	23.333	
Totaal				75.541	75.208	69.903	

Opgenomen langlopende leningen tbv woningbouw							
Omschrijving	Looptijd		rente	oorspronkelijk	1-1-2023	31-12-2023	
	Van	t/m					
NWB	2004	2024	4,59%	5.800	840	430	
BNG	1991	2041	0,43%	1.180	785	745	
				6.980	1.625	1.175	

Bedrijfsvoering

Inleiding

Het doel van de bedrijfsvoering is het zo goed mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de inwoners en het gemeentebestuur door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Personeel en organisatie

Organisatieontwikkeling

Aan de hand van opgedane ervaringen en daarnaast de uitkomsten van het medewerkersonderzoek is de in 2021 vastgestelde organisatie inrichting geëvalueerd. Dit heeft niet geleid tot een herziening van de aangebrachte knip tussen beleid en realisatie en de daarbij gehanteerde uitgangpunten. Op onderdelen was het wel wenselijk om een verfijning door te voeren. Deze fijnstructurering in de organisatie-inrichting is eind 2023 vastgesteld en doorgevoerd. De vervolgcacties op het gebied van cultuur zijn verder geborgd binnen het ontwikkelprogramma Nuenen Ontwikkelt Door (NOD 2.0).

Strategisch HRM-beleid

In het (strategisch) HRM-plan 2022 - 2025 zijn de onderdelen HRM-visie en -beleid uitgewerkt voor de vier Dommelvallei-organisaties. Daarnaast is een matrix opgesteld die als basis dient voor de verdere afstemming en invulling op organisatieniveau. In 2023 is de nieuwe gesprekscyclus vastgesteld waarbij de focus meer is verlegd naar principes als persoonlijke ontwikkeling, ontwikkeling van het werk (optimaal inzetten van talenten) en eigenaarschap.

Hybride werken

Vanuit de wens en noodzaak om met elkaar in verbinding te blijven is na een evaluatie de afspraak voortgezet dat iedereen tenminste 50% van zijn of haar werktijd op kantoor aanwezig is. Daarnaast is het proces rondom het in beeld brengen van de huisvestingssituatie opgestart.

e-HRM

De verdere doorontwikkeling van de digitale HR-service is een permanent proces. In het afgelopen jaar zijn verdere stappen gezet in de optimalisering van het e-HRM systeem waardoor HR-gerelateerde managementinformatie op elk moment geautomatiseerd beschikbaar is (Management Self Service).

Informatievoorziening

Informatiebeleid en informatieplan

Belangrijke randvoorwaarden om het informatieplan succesvol uit te voeren en af te ronden zijn niet ingevuld. Projectmatig werken staat binnen de 4 Dommelvallei-organisaties nog in de kinderschoenen, terwijl bij de start van de dienst is afgesproken dat projectleiders en projectdeelnemers uit de 4 organisaties geleverd worden. Dit hindert het realiseren van goede resultaten binnen de complexe projecten. Capaciteitsissues door krapte op de arbeidsmarkt bij zowel gemeenten als Dienst Dommelvallei maakten het probleem groter, bijvoorbeeld bij de uitvoering van het project telefonie. Daarnaast is een aantal projecten geannuleerd door o.a. de reorganisatie belastingen. De krapte op de arbeidsmarkt maakte dat vacatures later werden ingevuld. Hierdoor ontstond financiële ruimte en werden de budgetten voor de tijdelijke capaciteitsuitbreiding niet aangesproken. Belangrijk is dat in het Informatieplan 2024-2027 en op management niveau in het algemeen meer aandacht komt voor het invullen van deze randvoorwaarden en voor een goede prioriteitstelling om tot een haalbaar plan te komen. Bovenstaande maakt dat de dienst gezamenlijk met de gemeentes een nieuwe manier van werken moeten vinden bij het opstellen en uitvoeren van het nieuwe informatieplan 2024-2027. Dit vraagt zorgvuldigheid en leidt tot een afwijkende planning. De planning stemmen we af op de planning van de 1e bestuursrapportage Dienst Dommelvallei 2024. Om die reden heeft de gezamenlijke raadsinformatieavond aan het einde van het jaar niet plaatsgevonden.

Ontwikkelplan professionaliseren functioneel beheer

Medio 2023 is een coördinator functioneel beheer bij Dienst Dommelvallei gestart die als verbinder binnen de decentrale functioneel beheer organisatie fungeert en werkt aan de kwaliteit van de beheerorganisatie. Het doel is kwetsbaarheid verminderen door de beheersorganisatie persoonsonafhankelijk in te richten en de potentie van digitalisering beter uit te nutten door systemen beter in te richten. Verbeterpunten uit (zelf) auditing, maar ook het (gebrek aan) gebruiksgemak van het applicatielandschap als geheel zijn belangrijke triggers. Grote verbeterpunten nemen we mee in het Informatieplan 2024-2027.

Outsourcingsstrategie en regie op leveranciers

Een externe partij onderzocht welke (technisch) beheertaken voor outsourcing geschikt zijn. Op basis van het rapport bepaalt Dienst Dommelvallei de strategie voor de middellange en lange termijn (informatieplan 2024-2027) en zijn er voor de kortere termijn acties uitgezet. De transitie naar een IT-regie organisatie is daarmee ingezet.

Werken onder architectuur

Met werken onder architectuur zorgen we ervoor dat onze informatievoorziening zich ontwikkelt volgens een vooropgezet ontwerp. In 2023 bracht Dienst Dommelvallei het huidige applicatielandschap inclusief gegevens- en informatiestromen nagenoeg volledig in beeld. Het geheel is complex en sluit onvoldoende aan op de procesarchitectuur. Het gevolg hiervan is dat gebruiksgemak ernstig te wensen overlaat omdat processen door meerdere systemen lopen en "naadloze" integratie tussen de systemen onderling ontbreekt. Om dit te verbeteren is een algeheel nieuw perspectief nodig op het applicatielandschap met de procesarchitectuur als uitgangspunt. Het toepassen van de landelijke referentie architectuur voor processen (Gemma, VNG) is daarvoor essentieel. Dit betekent dat uiteindelijk maatwerk van de individuele Dommelvallei-organisaties zal moeten verminderen om het veilig en beheersbaar te houden.

Common Ground

Op basis van Common Ground had Dienst Dommelvallei dit jaar de eerste koppelingen willen realiseren. Bij de voorbereidingen is de conclusie getrokken dat er beter gewacht kan worden op de beschikbaarheid van de cloudversie van het systeem dat centraal voor uitwisselen van gegevens zorgt. Dit levert namelijk meer functionaliteiten, een betere schaalbaarheid en een verminderde kwetsbaarheid op.

Informatiebeveiliging en Privacy

Basis op orde

De wereld om ons heen blijft in verandering. Zeker op het gebied van informatie en digitalisering. In de voorbereiding voor het actualiseren van het strategische informatiebeveiligingsbeleid 2024 -2028 en het actualiseren van de BIO top 10 zijn in verschillende lagen van de organisatie risicoworkshops gehouden. Hierbij zijn het ambitieniveau voor informatiebeveiliging en privacy, de top 3 van informatiebeveiligings- en privacyrisico's en de kritische processen bepaald.

Verder is het landelijk aangestuurd verantwoordingstraject van informatiebeveiliging (ENSIA) dit jaar voor het eerst centraal door Dienst Dommelvallei gecoördineerd in samenwerking met de gemeenten. De aanpak helpt ons om aantoonbaar te kunnen maken wat de stand van zaken van de implementatie van informatiebeveiliging is en om hiermee te kunnen blijven voldoen aan wet- en regelgeving. Hiermee is een eerste basis gelegd voor het management en bestuur om prioriteitstelling en sturing op informatiebeveiliging en privacy mogelijk te maken.

Bedrijfscontinuïteit

Dienst Dommelvallei heeft een externe partij de opdracht gegeven om een onderzoek uit te voeren en hierbij te onderzoeken of er kwetsbaarheden aanwezig zijn waardoor een onbevoegde van buiten de werkomgeving op de werkomgeving kan binnen dringen. Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat voldoende technische waarborgen zijn getroffen waardoor het niet mogelijk was om van buitenaf toegang te verkrijgen tot onze interne omgeving.

Daarnaast is een cybersessie georganiseerd waarbij twee colleges, waaronder Nuenen, de leden van het Cyber Calamiteitenteam en systeembeheerders van het incident responseteam met elkaar in gesprek over onder andere de impact van een cybercrisis.

Tabel datalekkenoverzicht

	2023
Aantal datalekken	5
Gemeld bij de AP	2
Betrokkenen geïnformeerd	3

Een melding bij de AP betekent niet ook automatisch een melding bij de betrokkenen en andersom. Of we een datalek melden bij de AP en/of betrokkenen is altijd een afweging en afhankelijk van het privacyrisico voor de betrokkenen.

De bovengenoemde datalekken zijn vrijwel in alle gevallen het gevolg van een incidentele menselijke fout. Meestal gaat het om een brief en/of mail die per abuis is verstuurd naar een verkeerder ontvanger. Vanuit het bewustwordingsprogramma worden medewerkers meegenomen om datalekken te melden en op welke wijze datalekken kunnen worden tegengegaan, bijvoorbeeld door gebruik te maken van veilig mailen via Zivver.

Beveiligingsincidenten overzicht

	2023
Incidenten	2
Aantal meldingen	18

Bovengenoemde incidenten hebben betrekking op een incidentmelding bij een leverancier. De leverancier heeft de gemeente hiervan in kennis gesteld.

Het totaal aantal meldingen in 2023 is hoger dan het totaal aantal meldingen van vorig jaar. Deze meldingen zijn gedaan door alerte medewerkers en hebben niet geleid tot een daadwerkelijk incident.

Bewustwording

Versnelling van technologie stelt andere eisen aan competenties van medewerkers en bestuurders. Hiervoor is het essentieel om kennis, houding en gedrag van collega's op het gebied van digitalisering te verhogen. Er zijn diverse activiteiten georganiseerd, zoals een phishingtest en een cyberquiz op social intranet. Uit de toename van het aantal meldingen blijkt dat het bewustwordingsprogramma effectief is. Medewerkers zijn zich beter bewust, dat melden van mogelijke incidenten van belang is om de impact voor de Dommelvallei-organisaties te verkleinen.

Rechtmatigheidsverantwoording

2023 is het eerste jaar waarin het college van B&W een rechtmatigheidsverantwoording opneemt in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels die relevant zijn voor de financiële gang van zaken in de organisatie.

Gedurende het hele jaar is er landelijk nog discussie geweest hoe om te gaan met begrotingsrechtmatigheid. Om de rechtmatigheidsverantwoording mogelijk te maken zijn de volgende documenten vastgesteld:

- Financiële verordening;
- Controleverordening;
- Controleprotocol;
- Werkwijze begrotingsrechtmatigheid jaarrekening 2023.

De spelregels voor het afleggen van verantwoording inzake de rechtmatigheid zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3 van de financiële verordening. Hierin is onder andere de verantwoordingsgrens van 1% opgenomen. De totale lasten (inclusief stortingen in reserves) over het boekjaar zijn € 73.326.000,-. Met een verantwoordingsgrens van 1% over de totale lasten komt dit neer op € 733.000,-. De rapporteringsgrens voor afwijkingen is vastgesteld op € 50.000,-.

Om vast te stellen dat de financiële handelingen hebben plaatsgevonden binnen de kaders van wet- en regelgeving is binnen de gemeente, naast op de Financiële verordening, getoetst op een drietal criteria. De grondslag en uitwerking daarvoor ligt vast in:

- Controleverordening;
- Controleprotocol;
- Internal control framework (ICF).

De rechtmatigheidsverantwoording van het college is opgenomen in de jaarrekening. De bevinding van het college is gebaseerd op de volgende 3 criteria. Hieronder wordt per criterium toegelicht welke maatregelen daarvoor genomen zijn.

Begrotingscriterium

Om onrechtmatigheden binnen het begrotingscriterium te voorkomen heeft de gemeente binnen haar eigen P&C cyclus meetmomenten gedurende het boekjaar gecreëerd. De gemeenteraad ontvangt tweemaal per jaar een tussentijdse rapportage over de realisatie waarbij afwijkingen groter dan € 25.000,- worden toegelicht.

De analyse op de begrotingsrechtmatigheid is opgenomen in de jaarrekening onder Begrotingsrechtmatigheid bij de Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft voor de gemeente vooral betrekking op de naleving van de aanbestedingswetgeving en uitgaande subsidies. De interne controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen zijn primair gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Enkel constatering op het gebied van Europese aanbestedingswetgeving hebben een effect op het rechtmatigheidsoordeel.

Driemaal per jaar wordt een spendanalyse opgesteld over de inkooplasten van het jaar. De focus ligt hierbij op crediteuren met meerjarige lasten boven de Europese drempels waarbij geen Europese aanbesteding is doorlopen en op nieuwe crediteuren in 2023. De totale inkooplasten in 2023 die daarvoor beoordeeld zijn, bedragen circa € 8 miljoen. Dit is exclusief het sociaal domein, de analyse hiervan vindt separaat plaats.

Misbruik en oneigenlijk-gebruik criterium

Op basis van de risicoanalyse uit het ICF zijn op dit criterium de risico's ingeschat binnen de processen burgerzaken, leerlingenvervoer, uitgaande subsidies en het sociaal domein. Er zijn binnen de Interne controle werkzaamheden gepland om de werking van de beheersmaatregelen van deze risico's te testen.

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. In de onderstaande tabel zijn de onrechtmatigheden opgenomen, voor zover deze de door de raad vastgestelde rapportagegrens van € 50.000,- overstijgen.

Begrotingscriterium		
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden		417.000
Uit de tabel in het onderdeel Begrotingsrechtmatigheid bij de Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening blijkt het totaal aan overschrijdingen ten opzichte van de begroting na wijziging.		
Voorwaardencriterium		
Uit de interne controles is naar voren gekomen dat in een geval niet aan het voorwaardencriterium is voldaan. Dit is hieronder opgenomen.		103.000
Lasten uit inkoopcontracten die niet in lijn met de Europese aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen.		103.000
Onrechtmatigheid		103.000
De opdracht inhuur van planeconomische ondersteuning, voortbordurend op een reeds lopende opdracht uit het verleden.		
Argument voor afwijking		
Er is sprake van projectspecifieke kennis en ervaring die voor de gemeente behouden dient te blijven. Door verlening van een bestaand contract is de drempel voor Europese aanbesteding overschreden.		
Tussentijdse communicatie met de gemeenteraad		
Via de reacties van het college op de accountantsverslagen bij de vorige jaarrekeningen is de gemeenteraad geïnformeerd over deze onrechtmatigheid.		
Actie		
Inmiddels is er een vaste medewerker in dienst voor deze werkzaamheden. In de loop van 2024 wordt de externe ondersteuning beëindigd.		
Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium		
Uit de interne controles zijn geen bevindingen naar voren gekomen dat het M&O beleid niet is nageleefd.		0
Totaal onrechtmatigheden		520.000
Verantwoordingsgrens		
Op grond van artikel 8, lid 2 van de Financiële verordening gemeente Nuenen 2023 is de verantwoordingsgrens:		733.000
Omdat het totaal aan onrechtmatigheden onder de verantwoordingsgrens blijft, kan geconcludeerd worden dat deze jaarrekening rechtmatig tot stand is gekomen.		

Wet financiering decentrale overheden

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Gids proportionaliteit

Tijdens de controle is geconstateerd dat de gids proportionaliteit niet altijd wordt nageleefd bij inkooptrajecten. Deze bevindingen worden teruggekoppeld om dit in de toekomst te voorkomen.

Huisvesting

De huisvesting van de ambtelijke organisatie en het bestuur is momenteel als volgt:

- Jan van Schijneveldlaan/Papenvoort (hoofdvesting)
- Pastoorsmast (buitenwerf)
- Berg en Aardappeleterssteegje (Centrum Maatschappelijke Deelname)

Naast de eigen organisatie zijn in het gemeentehuis ook de bibliotheek en de politie gehuisvest.

Kengetallen

Formatie	Factor	31-12-2023
Directie en Staf	fte	5,23
Afd. Ontwikkeling	fte	40,93
Afd. Realisatie	fte	58,95
Totale formatie	fte	105,11

Ziekteverzuim (1 januari tot 1 juli)	2023	2022
Verzuimpercentage	5,21	5,65
Verzuimfrequentie	1,02	1,01
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2023: nog niet bekend		

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen moet inzicht geven in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren. Het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Conform artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven;
- Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond;
- Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo;
- Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening de Dommel (WSD) te Boxtel;
- Gemeenschappelijke Regeling Reiniging Blink te Helmond.

Vennootschappen en coöperaties:

- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag;
- Naamloze Vennootschap Brabant Water te Den Bosch.

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond;
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot.

In deze paragraaf wordt in tabelvorm elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indelingen:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij;
- Algemene visie op en beleidsvoornemens over inschakelen van de verbonden partij: uitgangspunten waarom en wanneer we gebruik maken van de verbonden partij;
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij;
- Risico's: welke andere risico's zijn er bij deelname;
- Afbreukrisico van geen deelname;
- Alternatieven voor geen deelname;
- Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging: wie zijn er betrokken bij de samenwerking;
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad;
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking;
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij.

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

DB: Dagelijks bestuur.

GR: Gemeenschappelijke regeling.

NV: Naamloze Vennootschap.

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

Per 1 januari 2015 is de Metropoolregio Eindhoven (MRE) actief. Het doel van deze strategische, bestuurlijke samenwerking is het behouden en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie van de regio en spitste zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's ruimte en wonen, landelijke gebied, economie, mobiliteit en energietransitie. Daarbij geeft MRE uitvoering aan het Stimuleringsfonds en dient het als betaalautoriteit Brainport Development NV.

Per 1 januari 2015 maakt het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven. RHCE heeft taken op het gebied van toezicht, behoud en openbaar maken van de cultuurhistorische informatie en is archiefbewaarplaats van de door onze gemeente en andere overheden in Zuidoost Brabant overgebrachte archieven.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Er zijn maatschappelijke opgaven die niet begrensd worden door gemeentegrenzen, maar juist veel verder strekken. Het is goed om deze opgaven dan ook samen met anderen op regionale schaal op te pakken, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de Nationale Brainport Agenda. Hierdoor worden (ontwikkelings)mogelijkheden beter benut.

Daarnaast zijn wij via MRE vertegenwoordigd in de stichting Brainport en de triple helix. Deze stichting bepaalt de strategie van de ontwikkelingsorganisatie Brainport Development. Deze ontwikkelingsmaatschappij werkt samen met vele partners aan het versterken van Brainport Eindhoven door onder meer het ontwikkelen van de regionale economische strategie.

De gemeente brengt haar archief na verloop van tijd onder bij RHCE, voor zover deze documenten niet vernietigd (moeten) worden.

Veranderingen en ontwikkelingen

Metropoolregio Eindhoven

In 2023 is het Samenwerkingsakkoord 2023 - 2026 Metropoolregio Eindhoven gesloten. Hierin staan de gezamenlijke ambities, opgaven, doelen en afspraken waar de 21 gemeenten in Zuidoost Brabant de komende jaren aan willen werken. Gezamenlijk streven we naar het behouden van de economische kracht in de regio en dit in goede banen te leiden met oog voor een fijne woon- en leefomgeving. De regio kent een grote economische groei en als gevolg daarvan zal de regio naar verwachting een schaa sprong ondergaan. Dit brengt positieve en negatieve effecten met zich mee. Er is een groeiende behoefte aan mensen, ruimte voor wonen, nieuwe bedrijfslocaties, een slimme bereikbaarheid en ook een passende sociaal-maatschappelijke infrastructuur. Tegelijkertijd biedt dit ook kansen om welvaart en het welzijn van de inwoners van de regio te verbeteren. De uitdaging is om al deze opgaven gezamenlijk ter hand te nemen, zodat uiteindelijk iedereen kan profiteren van de economische voorspoed die de regio nu kent.

Op basis van het nieuwe samenwerkingsakkoord is voor 2023 en 2024 een werkprogramma vastgesteld. Ook blijkt dat voor uitvoering van de samenwerkingsagenda en het werkprogramma formatie-uitbreiding nodig is binnen de MRE-organisatie. Inmiddels zijn enkele vacatures ingevuld. Met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet op de gemeenschappelijke regelingen is het noodzakelijk om de huidige Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven te wijzigen. In 2023 heeft het gemeentebestuur kunnen reageren op de ontwerp-regeling. Deze reacties zijn aanleiding geweest om aanpassingen te doen. De definitieve regeling wordt in het voorjaar 2024 ter instemming voorgelegd aan alle gemeentebesturen, zodat per 1 juli 2024 de gewijzigde regeling in werking kan treden.

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)

In 2016 is geadviseerd om het RHCE te ontvlechten uit de MRE-samenwerking, want dit is geen kerntaak binnen de samenwerking. In 2023 is besloten om het RHCE niet te ontvlechten. Huidige governance wordt in tand gehouden.

Gulbergen

De voorziening Gulbergen is nog niet afgewikkeld, omdat de voormalige stortplaats officieel nog niet gesloten is en de nazorg nog niet is overgedragen aan de Provincie Noord-Brabant. Het ziet er naar uit dat de nazorg van de stortplaats Gulbergen voorlopig niet aan de provincie wordt overgedragen in afwachting van onderzoek naar mogelijkheden om de toekomstige nazorgkosten te beperken.

In 2020 is de erfpacht afgekocht, waardoor MRE weer volledige zeggenschap heeft over de gronden in het gebied. Met de Belastingdienst zijn afspraken gemaakt over de btw-positie en dit heeft geleid tot een naheffing over de periode 2013-2022. Na een participatietraject in 2022 is er ontwikkelvisie opgesteld.

Afwikkeling geschil met Attero

De cassatieprocedure tussen de Brabantse gewesten en Attero over de minderlevering van restafval 2015 - 2017 is afgerond. Op 17 maart 2023 heeft de Hoge Raad in een definitief eindoordeel bepaald dat Brabantse gemeenten alsnog een boete moeten betalen aan afvalverbrander Attero. Deze boete is inmiddels betaald. Na discussie over de grondslag van de onderlinge verdeling van deze boete, heeft het Algemeen Bestuur besloten tot een verdeling op basis van tonnage. Alle gemeenten hebben vervolgens een factuur ontvangen, daarmee dit dossier is afgesloten.

Risico's

Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld door Algemeen Bestuur in juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de MRE-organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserve bij MRE is voldoende om deze risico's af te dekken.

Afbreukrisico van geen deelname

Het risico is dat de gemeente Nuenen zich buiten sluit als zij niet deelneemt aan MRE. MRE is een belangenbehartiger van de regio en weet ook middelen bij anderen (veelal via cofinanciering) los te krijgen.

Alternatieven voor geen deelname

Naast MRE zijn er allerlei andere vormen van (gemeentelijke) samenwerking mogelijk. Zo werken de gemeenten Eindhoven, Helmond, Son en Breugel, Geldrop-Mierlo, Waalre, Veldhoven, Best, Oirschot en Nuenen op subregionaal vlak samen binnen Stedelijke Gebied Eindhoven. De agenda's van de beide samenwerkingsverbanden worden op elkaar afgestemd, zodat er geen sprake is van een overlap.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost Brabant, zijnde de gemeenten: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Algemeen bestuur: M. van Toorenburg (burgemeester), plv. lid: J. Tesser (raadslid)

Raadstafel: H. Bonnier en M. Spijkerman (beide raadsleden)

Portefeuillehoudersoverleg Ruimte en Wonen: P. Kok (wethouder)

Portefeuillehoudersoverleg Economie: B. van Stiphout (wethouder)

Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit: S. Löwik (wethouder)

Portefeuillehoudersoverleg Transitie landelijk gebied: S. Löwik (wethouder)

Portefeuillehoudersoverleg Energietransitie: S. Löwik (wethouder)

Commissie van Advies voor Financiën: B. van Stiphout (wethouder)

Adviescommissie Gulbergen: B. van Stiphout (wethouder)

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks bij begroting (zienswijzeprocedure) en jaarrekening (ter kennisneming). Daarnaast ontvangt de raad twee keer per jaar een tussentijdse rapportage en wordt de raad tussentijds geïnformeerd over voor hem actuele ontwikkelingen.

Financieel belang

Opsplitsing bijdrage MRE

- RHCe (regionaal streekarchief) € 99.198
- MRE: Regionale opgaven € 94.448
- MRE: Brainport development € 61.648
- MRE: Stimuleringsfonds € 84.681

Totaal € 339.975

Het voorlopig resultaat 2023 voor accountantscontrole bedraagt in totaal € 833.753, waarvan € 392.903 voor onderdeel MRE en € 440.850 voor onderdeel RHCe.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

De omgevingsdienst is ingesteld om voor de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de gemeente aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door: bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken over de fysieke leefomgeving. Wettelijk moeten zogenaamde basismilieutaken waarvoor de gemeente het gevoegd gezag is uitgevoerd worden door de omgevingsdienst. Nuenen heeft ervoor gekozen alle milieutaken (basis- en verzoektaken) door de Omgevingsdienst uit te laten voeren.

Veranderingen en ontwikkelingen

ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede Wabo- of omgevingstaken te gaan uitvoeren. Nuenen beschouwd de ODZOB op dit moment als uitvoeringsdienst voor de milieu- en omgevingstaken en ziet voorsnog geen meerwaarde voor volledige uitvoering van de "brede" Wabo- of omgevingstaken door de ODZOB. Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en de Wabo vervallen. De omgevingsdienst ontwikkelt regionaal uitvoeringsbeleid voor diverse (basis)milieutaken. Het regionaal operationeel kader (ROK) handhaving en toezicht en vergunningverlening is in 2019 vastgesteld. Dit is doorontwikkeld. De opzet en uitvoering daarvan regiobreed uitgerold en in 2021 operationeel geworden. Regionaal en provinciaal worden daarmee dezelfde kaders en uitgangspunten gehanteerd voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Gezamenlijk uitvoeringsbeleid voor bodemtoezicht is voorbereid maar nog niet geïmplementeerd. Met de Omgevingswet gaat een deel van de bodembevoegdheden van de provincie over naar de gemeente. Deze overdracht van taken is in 2022 deels opgezet en wordt in 2023 naar verwachting afgerond. Bij het behandelen van de begroting 2023 van de ODZOB is de verwachting uitgesproken dat de overdracht van de bodemtaken geen financiële gevolgen voor de gemeente zal hebben.

Risico's

In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk.

Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma van de ODZOB betreft is de gemeentelijke invloed op de omzet van de ODZOB slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname

Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.

Alternatieven voor geen deelname

Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basistakenpakket wettelijk verplicht. Andere vormen van samenwerking worden soms gezocht voor specifieke taken die bij de ODZOB niet aanwezig zijn. Hiervoor wordt een beroep gedaan op andere regiegemeenten of adviesbureaus.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.
Algemeen bestuur: lid: P. Kok (wethouder), plv. B. van Stiphout (wethouder)

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks driemaal (kadernota, begroting, jaarrekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang

Werkprogramma basistaken € 271.591,-

Werkprogramma verzoektaken € 82.515,-

Totaalbedrag werkprogramma € 354.106,-

Opdrachten buiten werkprogramma € 113.085,-

Eindafrekening werkprogramma -/- € 5.976,-

Verrekening stijging loonkosten binnen WP € 10.801,-

Verrekening stijging loonkosten buiten WP € 3.273,-

Collectieve taken € 40.441,-

De financiële realisatie op het werkprogramma is 98%.

Grootste afwijkingen:

- Minder besteed bij vergunningverlening (ca. € 5.500,-), milieuonderzoek en advies (ca € 15.000,-), bestuurlijk en ambtelijke ondersteuning (gerelateerde taken) (ca € 7.500,-).
- Meer inzet op juridische ondersteuning (ca. € 19.000,-).

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaats te reageren op spoedeisende hulpvragen van burgers, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt, inclusief de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Omdat veiligheidsrisico's zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, professionele hulp verlenen als het nodig is, waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen

Oorlog in Oekraïne: gedurende het hele jaar 2023 had de veiligheidsregio een coördinerende rol in de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Vanuit een zogenaamde hublocatie in Eindhoven plaatsen Makelaars de vluchtelingen op de diverse opvanglocaties in de regio; gemeenten zijn verantwoordelijk voor de exploitatie.

Regionaal Crisisplan: in 2023 is het geactualiseerde Regionaal Crisisplan 2024-2028 vastgesteld. Leerpunten uit de evaluaties van de coronacrisis, de opvangcrisis én de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's zijn hierin meegenomen. Door intensieve samenwerking is het crisisplan volledig afgestemd met en gelijk aan het plan van Veiligheidsregio Brabant Noord.

Ook is een Zorgrisicoprofiel Brabant-Zuidoost vastgesteld waarin wordt aangegeven welke incidenttypen relevant zijn voor de (niet)acute en publieke geneeskundige zorg. Per incidenttype worden de risico's die de continuïteit binnen de zorgketen onder druk kunnen zetten of ernstig kunnen begrenzen beschreven.

Het zorgrisicoprofiel biedt de GHOR en de zorginstellingen de kans om samen gerichte plannen te maken voor de belangrijkste risico's, zodat de kans dat de genoemde incidenttypes zich voordoen zo klein mogelijk is. En, mocht er toch iets gebeuren, de impact zo veel mogelijk beperkt wordt.

Voor de optimalisering van het aandeel Bevolkingszorg (gemeentelijke kolom) binnen de crisisbeheersing zijn de samenwerkingsafspraken tussen de 21 gemeenten geactualiseerd in vorm gegeven in een convenant. Aan het convenant is een uniform kwaliteitsniveau toegevoegd, met onder andere kaders voor bereikbaarheid en vakbekwaamheid.

Ten slotte is in 2023 is de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling VRBZO in procedure gebracht. De vaststelling van regeling is nagenoeg afgerond.

Risico's

Eind 2019 is de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2020 - 2023 vastgesteld. De risico's van de organisatie zijn in de beleidsnota gebundeld tot drie onderwerpen waaraan een risicobedrag voor het weerstandsvermogen is gekoppeld:

- risico's in algemene bedrijfsvoering € 500.000 - € 1.000.000
- risico's model brandweezorg € 500.000 - € 1.000.000
- risico grootschalige ramp/crisis € 500.000 - € 1.000.000
- totaal benodigd weerstandsvermogen € 1.500.000 - € 3.000.000

Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens is de impact van een ernstig incident en de majeure wijzigingen in model brandweezorg (nog) lastig te kwantificeren.

Daarom houdt VRBZO rekening met een totaal risicobedrag van € 2,0 miljoen.

Het weerstandsvermogen bedraagt € 2,0 miljoen en hoeft derhalve niet te worden aangepast.

Afbreukrisico van geen deelname

Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).

Alternatieven voor geen deelname

Geen alternatieven.

Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: M.J. Houben (burgemeester).

Dagelijks bestuur: lid: M.J. Houben (burgemeester).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en halfjaarlijks (1e en 2e samenvatting van de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de geldleningen die de Veiligheidsregio heeft gesloten, onder goedkeuring van gedeputeerde staten en volgens regels die het algemeen bestuur heeft vastgesteld. De waarborg geldt naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het betreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten die de wet aan borgen toelaat.

Financieel belang

Algemene bijdrage € 1.127.000,-.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang

De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).

De kerntaken zijn:

Infectieziektebestrijding (incl. TBC bestrijding, SOA-bestrijding/seksuele gezondheid, reizigerszorg en hygiënezorg)

Medische milieukunde

Bijzondere zorg

Forensische Geneeskunde

Toezichthoudende taken (kinderopvang, tattooshops)

Jeugdgezondheidszorg 0 –18 jaar/Rijksvaccinatieprogramma

Onderzoek en beleidsadvisering

Gezondheidsbevordering

Ambulancezorg

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten.

Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.

Naast de uitvoering van de wettelijke taken maken we als gemeente dankbaar gebruik van de diensten van het lokaal team gezondheidsondersteuning. Medewerkers uit dit team ondersteunen de gemeente onder meer bij projecten op het gebied van alcohol- en drugspreventie en het activiteitenprogramma van de werkgroep mantelzorg en Nuenen dementievriendelijke gemeente. Tot slot levert de GGD ook waardevolle lokale onderzoeksgegevens (onder meer uit de gezondheidsmonitoren). Deze onderzoeksresultaten zetten wij in als beleidsindicatoren.

Veranderingen en ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft gekregen in 2023 zijn:

- Covid-19 bestrijding (testen, vaccineren, informeren).
- HPV vaccinatiecampagne voor 18-26 jarigen.
- Voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet.
- Ondersteuning van onze gemeenten bij de regionale en lokale planvorming in het kader van GALA en IZA.
- Uitbreiding van contracttaken zoals Wvggz-taken en de Wijk GGD'er.
- Vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg (gestart met het vernieuwings-programma Generatie Gezond).
- Opstellen van een nieuw regionaal spreidingsplan voor de ambulanceposten.
- Implementatie van intelligente software voor planning en spreiding van ambulances.
- Verbetering van de informatieveiligheid en de informatiehuishouding (archiefbeheer).
- Intensivering van de samenwerking met GGD Hart voor Brabant bij Forensische Geneeskunde (invulling van de centrumfunctie die de GGD BZO heeft voor de regio Oost-Brabant).
- Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen i.c.m. een personeelsverloop van 10% (extra inzet op werving en aantrekkelijk werkgeverschap).
- Implementatie van het Lean gedachtengoed (continu verbeteren).
- Implementeren van zelforganisatie.
- Evaluatie en afronding van de bestuursopdracht.

Risico's

Als belangrijkste risico's worden gezien:

- stijging van de kosten:
 - dat de loon- en materiële kosten sneller stijgen dan de in de begroting opgenomen indexering van de gemeentelijke bijdrage voor het gezamenlijke takenpakket en/of het NZA-budget voor ambulancezorg, en dat deze niet in de daaropvolgende jaren wordt rechtgetrokken;
 - dat door fusie, reorganisatie, conflicten etc. wachtgelden/frictiekosten dienen te worden uitbetaald die niet door gemeenten, derden of de lopende exploitatie worden gedekt;
 - dat als gevolg van (belasting)wet- en regelgeving de kosten meer dan gemiddeld stijgen en/of tot een naheffing leiden;
 - door toenemende arbeidsmarktkrapte.
- Onvoldoende budget: dat om de paraatheid van de Ambulancezorg te handhaven er, bv vanwege een hoog ziekteverzuim of een groot personeelsverloop, te weinig budget is om de vervangingskosten te dekken. Daarnaast bestaat m.b.t. ambulancezorg een algemeen exploitatierisico op de omvangrijke materiële kosten;
- uitvoering van noodzakelijke activiteiten zonder financiering:
 - dat door een ramp bij PG veel extra inzet nodig is en/of waardoor het reguliere werk in gevaar komt.;
 - dat verplichte landelijke wet- en regelgeving bij PG leidt tot activiteiten waarvan de kosten nog niet zijn opgenomen in de begroting;
- Extra kosten door organisatieverandering: dat, wanneer de aanwijzing voor ambulancevervoer niet meer aan de GGD wordt toegekend, een deel van centrale overhead niet meer wordt gedekt;

- Extra kosten door verandering taakuitvoering: dat er (door externe ontwikkelingen) een wijziging in de taakinhoud optreedt waardoor er tijdelijk meerkosten ontstaan;
- Extra kosten door afname van markttaken: het risico dat door marktomstandigheden er tijdelijk ongedekte kosten blijven bij de contracttaken voor het rijk en derden;
- Beveiliging en (onder-)verzekering: dat toegewezen schadeclaims niet volledig worden afgedekt door de afgesloten verzekeringen;
- Het risico dat zich ICT-beveiligingsproblemen voordoen;
- Verbonden Partijen: dat bij liquidatie van een der verbonden partijen er claims aan de GGD zullen zijn;
- dat er zich nog overige (personele) tegenvallers zullen voordoen waarmee nog geen rekening is gehouden.

Afbreukrisico van geen deelname

Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Alternatieven voor geen deelname

Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m.de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

De volgende gemeenten behoren tot het werkgebied van de GGD Brabant Zuidoost: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

In dit gebied wonen ca. 790.000 mensen.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: N. Wouters (wethouder).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Er vindt in ieder geval terugkoppeling plaats bij de vaststelling van de begroting en wijzigingen daarvan en verder incidenteel als onze vertegenwoordiger bij de GGD dit wenselijk acht.

Financieel belang

€ 989.028,-

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang

Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen c.a. en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning & control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen c.a. de taken met betrekking tot werk en inkomen (sociale zaken en Participatiewet) en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht. Daarnaast voert de dienst ondersteunende activiteiten (administratie en applicaties) uit met betrekking tot zorg en welzijn (Wmo) en jeugd. Tot slot voert de dienst gemeentelijke taken uit voor de Wet inburgering die per 1 januari 2022 in werking is getreden en heeft de dienst leefgeldten aan Oekraïense vluchtelingen verstrekt.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.

Veranderingen en ontwikkelingen

De start begin 2023 van de nieuwe directeur van de dienst is aangegrepen om een nieuw bedrijfsplan op te stellen dat medio 2024 gereed zal zijn. De overdracht van de belastingtaken van de dienst naar de Belasting Samenwerking Oost-Brabant is voorbereid en gerealiseerd. Naast uitbesteding van de belastingtaken is een traject in gang gezet om de bestuurlijke drukte en aansturing van de dienst te streamlijnen. Daartoe volgt in 2024 een voorstel voor het algemeen bestuur van de dienst.

Risico's

Eventuele overschotten/tekorten worden teruggestort naar of bijbetaald door de deelnemende gemeenten.

Afbreukrisico van geen deelname

Indien de gemeente niet langer meer de uitvoering van bepaalde taken neerlegt bij de dienst, dient de gemeente deze taken zelf uit te voeren dan wel onder te brengen in een ander samenwerkingsverband.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door: de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen c.a. en Son en Breugel

Algemeen bestuur: M.M. van Toorenborg (burgemeester), B. van Stiphout en N. Wouters

Dagelijks bestuur: M.M. van Toorenborg (burgemeester) en M. Arents (gemeentesecretaris)

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks bij begroting (zienswijzeprocedure) en jaarrekening en bestuursrapportages (ter kennisneming). Daarnaast worden van relevante zaken voor de raad mededelingen gedaan door het college in commissievergaderingen of hierover wordt een raadsinformatiebrief verstuurd aan de raad.

Financieel belang

Gemeentelijke bijdrage 2023 € 7.252.936,- (inclusief begrotingswijzigingen).

De bijdrage is met kostprijsverhogende btw verhoogd, Dienst Dommelvallei is verplicht om inclusief btw te factureren.

Gemeenschappelijke regeling (WSD) te Boxtel

Doel en openbaar belang

WSD is het sociaal werkbedrijf voor negen gemeenten en voert de werkgeversverplichtingen uit van de voormalige Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Ook ondersteunen zij, in het kader van de Participatiewet, inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden en behouden van (aangepast) werk. In 2023 voerde WSD voor inburgeraars met een lage leerbaarheid de Zelfredzaamheidsroute uit. De expertise, het netwerk en de infrastructuur van WSD vormt voor de uitvoering van deze taken een passende basis.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Op basis van het vastgestelde koersdocument "Gezamenlijke doorontwikkelen" is in nauwe samenwerking met WSD een Lokaal Plan opgesteld voor de periode van 2022 t/m 2025. Het Lokaal Plan van de Gemeente Nuenen omvat deelprojecten waaronder de werkdiagnose AanZet en de aanpak voor langdurig bijstandsontvangers. De deelprojecten leveren een bijdrage aan de doelstelling dat elke inwoner kan participeren. In het koersdocument is een collectieve ambitie van een bezetting van 2.100 personen uit de doelgroep (Wsw en PW) eind 2025 vastgelegd, het zogenaamde break even scenario. In 2023 lagen we op koers in de groei naar deze collectieve ambitie.

Veranderingen en ontwikkelingen

De omvang van de doelgroep uit de Participatiewet die bij WSD werkt, groeit gestaag. De krappe arbeidsmarkt leidt tot verhoogde uitstroom van doelgroepmedewerkers naar reguliere banen. Daarbij is de inzetbaarheid van de doelgroep uit de Participatiewet lager dan de inzetbaarheid van de Wsw populatie. In 2023 heeft WSD zich daarom door lokale werving en zichtbaarheid in de gemeente, gericht op het werven van de brede doelgroep. WSD beoogt hiermee een groter bereik van inwoners met begeleidingsbehoefte naar werk te realiseren.

Risico's

WSD heeft een sluitende meerjarenbegroting waarin uitgegaan wordt van het volume van 2100 medewerkers vanuit de deelnemende gemeenten. Met het Stimulusprogramma voorzag WSD ook in 2023 in een compensatie van begeleidingskosten aan gemeenten, voor zover het rijksbudget daarvoor ontoereikend was. Dit stimuleerde gemeenten maximaal in te zetten op het realiseren van werken met loonkostensubsidie weg.

Mogelijk vraagt WSD de deelnemende gemeenten een aanvullende bijdrage wanneer de collectieve ambitie niet gerealiseerd wordt. In 2023 is aanvullende financiering van de gemeenten niet nodig gebleken.

Afbreukrisico van geen deelname

Hoog (bestuurlijk maar ook financieel als je zou besluiten om niet meer deel te nemen aan de gemeenschappelijke regeling).

Alternatieven voor geen deelname

Aansluiten bij andere gemeenschappelijke regeling of inkoop van diensten.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname aan de GR WSD door de gemeenten Best, Boxtel, Haaren, Nuenen, Oirschot, Oisterwijk, Meierijstad (alleen het verzorgingsgebied van de voormalige gemeenten Schijndel en Sint-Oedenrode), Son en Breugel, Sint Michielsgestel en Vught.

De heer N. Wouters (Wethouder en DB en AB WSD) en de heer T. van der Linden (raadslid en AB WSD).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks bij begroting en jaarrekening (zienswijzeprocedure); daarnaast zo nodig incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang

Het SW-budget dat de gemeente ontvangt van het Rijk wordt volledig beschikbaar gesteld aan WSD voor uitvoering van de Wsw. De financiering van de trajecten voor de doelgroep van de Participatiewet vindt plaats in de vorm van loonkostensubsidie via het zogenoemde BUIG budget, waar ook de bijstandsuitkeringen uit worden bekostigd. De begeleidingsvergoeding LKS als bedoeld in plaatsing en begeleiding, wordt bekostigd vanuit het re-integratiebudget van de gemeente. Aanvullend worden op basis van maatwerk individuele re-integratiediensten afgenomen.

Bestuurskosten	€ 9.189,-
Rijksbijdrage Wsw	€ 1.337.484,-
Begeleidingsvergoeding werken met LKS en re-integratiediensten	€ 339.737,-
Totale kosten	€ 1.686.410,-

GR Reiniging Blink te Helmond

Doel en openbaar belang

Het doelmatig uitvoeren van de afvalinzameling en de reinigingstaken die bij wet, in het bijzonder de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer, aan de gemeente zijn opgedragen en/of voortvloeien uit de aan de gemeente op grond van de Gemeentewet toevertrouwde zorg voor de eigen huishouding, binnen de kaders van het publiekrecht.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Actieve bijdrage aan de lokale vertolking van het landelijk beleid inzake preventie van huishoudelijk afval conform het vigerende Landelijk Afvalbeheerplan (LAP), met inachtneming van lokale accenten. Verzekeren van de openbare dienstverlening wat betreft hoogwaardige inzameling en verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen, met inbegrip van de uitvoering van reinigingstaken, dit alles binnen de grenzen van haar werkgebied.

Zorgdragen voor alle aanverwante activiteiten, zoals sortering, hergebruik en/of nuttige toepassing dan wel recycling van de huishoudelijke afval-/reststromen.

Belangrijk is dat binnen de samenwerking zonder winstoogmerk de kernactiviteiten met betrekking tot huishoudelijke afvalstoffen efficiënt en effectief worden uitgevoerd, zoals eerder omschreven, te weten preventie en projectbeheer, inzameling, reiniging, sortering en overslag, afzet en commercialisatie alsmede implementatie beheers- en controlesystemen in naam en voor rekening van de bij Blink aangesloten gemeenten en eventueel later aangesloten publieke partijen.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2023 heeft BDO met het uitbrengen van een rapport verslag uitgebracht van een doorlopen strategisch onderzoek naar de toekomst van Blink en de positie van de private partner. Kort voor het uitbrengen van dit rapport gaf de private partner schriftelijk te kennen de deelname in de regeling te willen beëindigen. Vervolgens werden onderhandelingen met de private partij opgestart en werden twee werkgroep in het leven geroepen om de ontvlechting vorm te geven. Een raadsvoorstel om de regeling zodanig te wijzigen dat het uittreden van de private partij niet automatisch leidt tot liquidatie van de regeling, is in december voor zienswijzen in procedure gebracht.

Risico's

Financieel risico voor deelnemers vanwege het ontbreken van eigen vermogen: bij budgetoverschrijdingen dragen de gemeenten de kosten.

Het risico van beëindiging van deelname in Blink door een of meerdere deelnemers wordt ondervangen door de plicht voor de uittredende gemeente om de achterblijvers schadeloos te stellen.

Afbreukrisico van geen deelname

Zelfstandige uittreding betekent schadeloos stellen van andere deelnemers. Aanbesteding en samenwerking met een andere afvalinzamelaar leidt tot veel minder flexibiliteit en minder invloed op de dagelijkse bedrijfsvoering en mogelijk tot hogere kosten (winstopslag private partij, meerwerk).

Alternatieven voor geen deelname

Aanbesteding van de taken die betrekking hebben op huishoudelijke afvalstoffen en reiniging van verhardingen. Deelname in een andere GR-constructie zoals Cure (de Gemeenschappelijke regeling van gemeenten Eindhoven, Valkenswaard en Geldrop-Mierlo).

Naast onze gemeente nemen nog acht andere gemeenten in de regio deel in de gemeenschappelijke regeling Blink.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Algemeen bestuur: lid: S. Löwik (wethouder)

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

- Bij het vaststellen van de Begroting Blink;
- Bij wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling;
- Bij toetreding van nieuwe gemeenten;
- Periodieke evaluatie van Blink. In de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling waaraan gewerkt wordt, zal mogelijk een andere frequentie van evalueren gekozen worden dan de 3-jaarlijkse evaluatie.

Financieel belang

Conform de jaarrekening 2023 van Blink bedraagt onze bijdrage over 2023 € 2.270.000,-.

De GR Blink beschikt niet over een eigen vermogen en de risico's worden opgevangen door de deelnemende partijen. De resultaten voor de deelnemers worden jaarlijks afzonderlijk afgewikkeld.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeenten te Den Haag

Doel en openbaar belang

De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen

Over het verslagjaar 2023 heeft de BNG een nettowinst gerealiseerd van € 254 miljoen. Dat is € 46 miljoen minder dan de nettowinst die een jaar eerder werd geboekt (in 2022 € 300 miljoen). Er wordt voorgesteld om € 120 miljoen aan dividend uit te keren (€ 2,16 per aandeel).

Risico's

De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuld papier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Door deze top ratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

Afbreukrisico van geen deelname

n.v.t.

Alternatieven voor geen deelname

n.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.
Als aandeelhouder: J. Pernot (wethouder).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang

In principe wordt het dividend jaarlijks uitgekeerd en heeft het dividend betrekking op het voorafgaande boekjaar. De dividenuitkering is afhankelijk van de resultaten. De BNG streeft niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen.

De Staat is houder van de helft van de aandelen van de BNG. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Gemeente Nuenen bezit 1.755 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 4.387,50.

Over het verslagjaar 2022 heeft de BNG een nettowinst gerealiseerd van € 300 miljoen. Er is voor € 139 miljoen aan dividend uitgekeerd. Er is per aandeel € 2,50 (in totaal € 4.387,50) ontvangen.

NV Brabant Water te Den Bosch

Doel en openbaar belang

Brabant Water is het drinkwaterbedrijf dat aan 2,5 miljoen inwoners en bedrijven in Noord-Brabant drinkwater levert en ervoor zorgt dat de klanten altijd en overal in Brabant kunnen rekenen op zuiver en veilig drinkwater. Een verantwoordelijke taak, waarnaar gehandeld wordt. Brabant Water streeft niet naar winst, maar wel naar de beste kwaliteit en dienstverlening. Brabant Water biedt naast drinkwater ook water op maat en gespecialiseerde diensten en advies aan.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Brabant Water is als drinkwaterbedrijf primair verantwoordelijk voor het waarborgen van de continuïteit van de waterlevering in haar voorzieningsgebied en de kwaliteit en druk van het geleverde drinkwater.

Veranderingen en ontwikkelingen

De watervraag neemt de komende jaren fors toe, terwijl we ook te maken hebben met klimaatverandering, drogere zomers, bodemverontreiniging, versnelde waterafvoer en concurrerende activiteiten in de ondergrond. Dit vraagt nog nadrukkelijker de aandacht voor de lange termijn.

Om de levering van voldoende en betrouwbaar drinkwater voor de toekomst veilig te stellen, heeft Brabant Water haar koers bijgesteld. Zij zetten stappen op pad naar een robuust drinkwatersysteem en doen dit aan de hand van vier sporen:

1. Duurzame bronnen

De belangrijkste bron voor drinkwater is grondwater. Daarom wordt actief ingezet op bronbescherming en wordt gezocht naar manieren om winningen beter in te passen in de omgeving.

2. Aanvullende bronnen

Om aan de groeiende drinkwatervraag te voldoen, is de inzet van aanvullende bronnen naast grondwater noodzakelijk. Mogelijkheden om drinkwater te maken van brak grondwater (dieper dan de huidige bronnen) en zeewater wordt onderzocht.

3. Duurzaam watergebruik

Voortdurend wordt aandacht gevraagd voor duurzaam watergebruik. Er wordt gecommuniceerd hoe waterbesparende technieken en innovaties toegepast kunnen worden.

4. Optimale inzet van eigendommen

Het is noodzakelijk om meer te investeren in productielocaties en leidingnet.

Risico's

n.v.t.

Afbreukrisico van geen deelname

n.v.t.

Alternatieven voor geen deelname

n.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door de aandeelhouders. Dat zijn de provincie Noord-Brabant en 60 gemeenten.

Als aandeelhouder: M.J. Houben (burgemeester).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang

De gemeente heeft een belang in Brabant Water N.V. van 22.246 aandelen à € 0,10 (dit geeft een totaal van € 2.224,60).

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het zorg- en veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het zorg- en veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het zorg- en veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het zorg- en veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De kracht van het zorg- en veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden.

Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat en de Persoonsgerichte Aanpak.

Daarnaast stimuleert en ondersteunt het zorg- en veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen.

In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen.

In 2016 is in het zorg- en veiligheidshuis de Expertisetafel Radicalisering ingericht. Dit overleg is beschikbaar voor ondersteuning, advies en COM-zaken voor de schaalgrootte Oost Brabant voor wat betreft signalen/cases met betrekking tot radicalisering.

Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

Risico's

Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname

Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het zorg- en veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname

De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.

Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur.

Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden weer – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur. In 2018 werden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester P. Verhoeven (Heeze-Leende) en wethouder P.J. Looijmans (Geldrop-Mierlo) namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang

Gemeentelijke bijdrage € 6.004,-

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang

Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar burgers, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen

Sinds 2013 hebben gemeenten te maken met de Aanbestedingswet 2012. Op 1 juli 2016 zijn de wijzigingen op de Aanbestedingswet 2012 in werking getreden. Hiermee zijn de nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijnen opgenomen in de Nederlandse wetgeving. Door de wijzigingen in de Aanbestedingswet hebben we te maken gekregen met wijzigingen in de dagelijkse inkooppraktijk.

Risico's

Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.

Afbreukrisico van geen deelname

De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname

In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Het verzorgingsgebied van BIZOB is ingedeeld in vier clusters, te weten: 1. BOV en De Kempen regio; 2. Dommelvallei+ en Pealgemeenten; 3. Noordoost Brabant; 5. A2 regio en overig publiek. BIZOB is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten en aangesloten organisaties. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. De zittingsduur voor bestuurders is vier jaar. De voorzitter van het bestuur is een burgemeester en heeft een zittingsduur van zes jaar. Daarnaast worden twee secretarissen toegevoegd aan het bestuur. Tevens neemt vanuit elke aangesloten gemeente één bestuurder deel in de Vergadering van Aangeslotenen.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang

De bijdrage aan BIZOB bedraagt in 2023 € 241.612,-. Daarvoor zijn 354 dagen inzet geleverd.

Tabel verbonden partijen

Verbonden Partijen	Eigen vermogen 2022	Vreemd vermogen 2022	Resultaat 2022	Eigen vermogen 2023	Vreemd vermogen 2023	Resultaat 2023
Gemeenschappelijke regeling						
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	14.294.416	20.545.740	469.458	13.902.613	21.146.523	833.753
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	1.012.315	6.636.669	0	2.526.722	7.759.906	577.924
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	2.251.206	37.894.467	474.023	4.049.062	28.271.925	1.797.857
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	5.465.000	29.778.000	412.000	6.980.000	34.315.000	1.290.000
Dienst Dommelvallei	549.884	5.277.000	216.000	689.000	2.956.000	139.465
Werkvoorziening de Dommel (WSD)	29.395	7.883.000	2.918.000	onbekend	onbekend	onbekend
Reiniging Blink	nvt	3.694.030	nvt	nvt	4.211.300	nvt

Vennootschappen en coöperaties						
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	4.615.000.000	107.459.000.000	300.000.000	onbekend	onbekend	onbekend
Brabant Water	690.022.000	575.801	9.896.000	onbekend	onbekend	onbekend
Stichtingen en verenigingen						
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	976.745	1.209.552	613.915	1.302.202	1.973.315	943.507

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid en de grondexploitatie hebben een belangrijke invloed op -en samenhang met- de realisatie van de andere beleidsprogramma's van een gemeente. Daarnaast hebben het grondbeleid en de grondexploitatie een grote financiële impact op de algehele financiële huishouding van de gemeente. De eventuele financiële kansen en risico's zijn van belang voor de algemene financiële en reservepositie van de gemeente.

In dit hoofdstuk komen de achtergronden en algemene randvoorwaarden, aandachtspunten, uitgangspunten, kanttekeningen en risico's van het grondbeleid en de grondexploitaties van de gemeente Nuenen c.a. aan de orde.

Raadsbesluiten

De basis voor het huidige gemeentelijke grondbeleid en de grondexploitaties zijn de Nota Grondbeleid 2005-2012, de Nota Grondbeleid 2012-2018 en de Nota Grondbeleid 2019-2023. Daarnaast zijn de raadsbesluiten van "Ruimtebalans naar Masterplan" en "Prioritering projecten en grondexploitatie" uit 2005 relevant geweest voor (een groot deel van) de huidige grondexploitaties. Ook zijn vanaf 2006 tot en met heden diverse raadsbesluiten genomen (herijkingen grondexploitaties, jaarrekeningen, begrotingen, risicoanalyses, etc.), die van invloed zijn op de huidige actuele stand van het grondbeleid en de grondexploitaties.

In de Kadernota 2012 is vastgelegd om jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening de grondexploitaties te herzien. Ingeval sprake is van grote tussentijdse wijzigingen wordt de raad hierover separaat geïnformeerd c.q. wordt een voorstel met begrotingswijziging voorgelegd. Sinds 2017 rapporteren we op een andere wijze over de projecten. Ten opzichte van de bij de jaarrekening herziene en vastgestelde exploitaties rapporteren we meerdere keren per jaar aan de raad op hoofdlijnen over de voortgang, de afwijkingen van grondexploitaties en de ontwikkelingen ten aanzien van de risico's.

De meest recente raadsbesluiten zijn:

- Raadsbesluit juli 2019: "vaststelling Nota Grondbeleid 2019-2023"
- Raadsbesluit oktober 2019: "vaststelling Subsidieverordening Sociale Volkshuisvesting 2019";
- Raadsbesluit juli 2023: "vaststelling Programmarekening 2022";
- Raadsbesluit juli 2023: "vaststelling Jaarrapportages grondexploitaties 2022";
- Raadsbesluit november 2023: "vaststelling Programmbegroting 2024-2027";
- Raadsbesluit december 2023: "vaststelling Kader grondprijzen en exploitatiebijdragen 2024".

Bestemmingsreserves

De bestedingsplannen voor de bestemmingsreserves bovenwijkse voorzieningen, sociale volkshuisvesting, parkmanagement en groen voor rood zijn gereed en worden periodiek (parallel met de begroting en jaarrekening) geactualiseerd.

Voor de stand en prognose van deze bestemmingsreserves wordt verwezen naar de betreffende toelichting op de bestemmingsreserves in deze jaarrekening.

Bovenwijkse voorzieningen

Met de stortingen (vanuit de diverse projecten) groeit de reserve in de komende jaren. De bestedingen van deze bestemmingsreserve zijn de investeringen om de bovenwijkse voorzieningen, welke volgen en "veroorzaakt" worden door de uitvoering van de (woningbouw)projecten, te kunnen realiseren. De belangrijkste investering, die in de afgelopen jaren in dit kader is gerealiseerd, is de aanpassing en realisatie van de HOV2 - Europalaan. De komende jaren wordt vooral geïnvesteerd in waterverbindingen en verkeersplannen/mobiliteit.

Sociale volkshuisvesting

De reserve wordt gevoed door de stortingen vanuit de diverse projecten. De bestedingen van deze bestemmingsreserve zijn ten gunste van projecten waarin sociale woningbouw(huur) wordt gerealiseerd en die een (financiële) bijdrage nodig hebben voor de haalbaarheid van de ontwikkeling. Deze reserve stimuleert de realisatie van sociale huurwoningen. In 2019 is de 'Subsidieverordening sociale volkshuisvesting 2019' door de raad vastgesteld. Private partijen die een sociale huurwoning toevoegen aan de voorraad kunnen een aanvraag indienen voor een subsidie (afdracht uit de bestemmingsreserve). Uit de aanvraag moet onder andere blijken dat de bijdrage nodig is om het project financieel haalbaar te maken.

Parkmanagement

Met de stortingen vanuit de ontwikkelingsprojecten van bedrijventerreinen groeit ook deze reserve in de komende jaren. De bestedingen van deze bestemmingsreserve betreft als voorbeeld het parkmanagement op Eeneind II Zuid. Deze reserve heeft het doel om de kwaliteit en leefbaarheid van de Nuenense bedrijventerreinen in stand te houden en te verbeteren.

Groen voor rood

Met de bijdragen vanuit het project Nuenen West blijft deze reserve in de komende jaren groeien. De bestedingen van deze bestemmingsreserve zijn gericht op het verbeteren van het Dommeldal, dat als gevolg van de woningbouwontwikkeling Nuenen West een kwaliteitsimpuls moet verkrijgen.

Financiële uitgangspunten: Besluit Begroting en Verantwoording

Conform de verslagleggingsvoorschriften van het BBV worden, op de balansdatum, voorzieningen gevormd voor bestaande risico's van te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten (art. 44, lid 1b). Deze voorschriften zijn van toepassing op de Bouwgronden in Exploitatie.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Er is regelgeving voor de verslaglegging over de jaarcijfers van het grondbedrijf. In 2019 is de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarverslaggeving juli 2019' uitgebracht door de commissie BBV. Deze notitie dient als basis voor de opgestelde en nu geactualiseerde grondexploitaties en deze toelichting op het grondbeleid.

De grondexploitaties zijn ingedeeld conform het BBV. Er is een onderscheid gemaakt in Bouwgrond In Exploitatie (BIE) en projecten die onder de rubriek Materieel Vast Actief op de balans worden verantwoord.

Bouwgronden In Exploitatie (BIE)

Bouwgrond in exploitatie heeft in alle gevallen betrekking op grondexploitaties in de uitvoeringsfase. In het verleden is in de praktijk een veelheid aan grondontwikkeling gerelateerde projecten geschaard onder het begrip grondexploitaties. Vanuit het belang van eenduidigheid is in bovenstaande notitie van de Commissie BBV voor afbakening van het begrip bouwgrond in exploitatie en de hieraan toe te rekenen kosten gezorgd om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande regels zoals vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening.

Op basis daarvan is gekomen tot de definitie die binnen het BBV voor bouwgronden in exploitatie: gronden in eigendom van een gemeente, waarvoor de raad een grondexploitatiecomplex met een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld. Het startpunt van Bouwgrond in Exploitatie is zodoende het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief de grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans.

Het begrip is van belang voor de wijze waarop het gemeentelijk eigendom wordt beoordeeld en opgenomen in de financiële administratie. Vervaardigingskosten van bouwrijp en woonrijp maken van de locatie worden geactiveerd ofwel bijgeschreven op het balansactief. Activering van de gemaakte kosten is acceptabel, omdat een grondexploitatie geen éénjarig proces is.

Is er sprake van een voorzienbaar negatief resultaat van de grondexploitatie, dan wordt dat verlies onmiddellijk genomen in de vorm van een voorziening. Is er echter sprake van een verwacht positief resultaat van de grondexploitatie, dan wordt het resultaat gewoonlijk genomen voor zover dat met voldoende zekerheid gerealiseerd is (tussentijdse winstneming) of bij voortdurende onzekerheid pas geheel aan het einde van het proces en bij afsluiting van de grondexploitatie (winstneming).

Materieel vast actief

Onder Materieel vast actief zijn gronden opgenomen die (meestal) in het verleden anticiperend of strategisch zijn aangekocht. Deze gronden hebben een vaste bestemming en zitten niet in een transformatieproces. Bij grond als materiële vaste activa gaat het veelal om ondergrond van gebouwen, wegen, parken, pleinen of van land-/bosbouwgronden. Deze gronden zijn geactiveerd tegen (historische) verkrijgingsprijs en bijkomende kosten. Op grond wordt niet afgeschreven. Grond wordt wel afgewaardeerd tot de marktwaarde indien sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde. Deze marktwaardetoets is met name relevant op het moment dat de bestemming van de gronden wijzigt.

Er zijn twee projecten die onder materieel vast actief op de balans staan, Kloostertuin en Boschhoeve, beide projecten zijn gewaardeerd op basis van de huidige bestemming.

Verwachte resultaat grondexploitatie/project

Een grondexploitatie is geen statische, maar vooral een dynamische berekening van verwachte kosten en opbrengsten in combinatie met gerealiseerde kosten en opbrengsten. Het berekenen van een resultaat van een grondexploitatie is geen "exacte wetenschap" en betreft een modellering van de verwachte toekomstige situatie in het project.

Voor grondexploitaties met een verwacht negatief resultaat zijn en worden voorzieningen gevormd. Ieder jaar wordt, bij de jaarrekening, de vereiste omvang van de voorzieningen en het benodigde weerstandsvermogen bepaald. De voorziening voor een grondexploitatie met een verwacht negatief resultaat wordt gevormd op basis van het resultaat op de dan geldende datum van contante waarde. Uiteraard zijn ook de grondexploitaties en projecten met verwachte positieve resultaten "onder voorbehoud" en kunnen deze resultaten, voordat het project is afgerond, nog niet worden besteed. Deze positieve resultaten, en eventuele tussentijdse winstnemingen, zijn onder andere afhankelijk van de te realiseren verkopen van (bouwrijpe) grond.

Uit het oogpunt van doelmatigheid zal het college er naar streven om uitgaven, bedrijfseconomisch verantwoord, niet in een te vroeg stadium te doen en opbrengsten uit verkoop van bouwrijpe grond op het juiste tijdstip te realiseren.

Tenslotte worden bij de grondexploitaties ten behoeve van de jaarrekening jaarlijks risicoanalyses uitgevoerd. Door het kwantificeren van de belangrijkste kansen en risico's bij de projecten worden de benodigde weerstandscapaciteit en het gewenste weerstandsvermogen in beeld gebracht.

Tussentijdse winstnemingen

Conform de richtlijnen van het Besluit Begroten en Verantwoorden moet tussentijds winst genomen worden bij positieve grondexploitaties en grondverkoop heeft plaatsgevonden. Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het BBV zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit voortvloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Voor het bepalen van de tussentijdse winst is aansluiting gezocht bij een algemeen aanvaardbare methodiek (bedrijfsleven, fiscaal), waarbij rekening is gehouden met de bijzondere kenmerken van gemeentelijke grondexploitaties. De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is immers niet primair gericht op het behalen van financieel rendement, maar op het bereiken van het gewenste voorzieningenniveau voor inwoners en bedrijven. De 'Percentage of Completion' methode voor de tussentijdse winstneming houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten, verkeert.

Naar rato van de voortgang van het project wordt tussentijds winst verantwoord. Hierbij wordt voor wat betreft de berekeningsmethodiek en de planinhoudelijke uitgangspunten niet afgeweken van de grondexploitatie of herziening zoals deze tot en met het verslagjaar door de raad is vastgesteld. Dit wordt berekend naar de mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd per individuele grondexploitatie. Hiermee wordt de totale winst over de individuele grondexploitatie opgedeeld/toegerekend aan de reeds verkochte kavels. Indien nog geen gronden zijn verkocht, is er dus nog geen sprake van gerealiseerde winst.

Daarnaast wordt bij de bepaling van de tussentijdse winst rekening gehouden met de risico's die specifiek samenhangen met de nog te realiseren kosten en opbrengsten van de individuele grondexploitaties. Voorbeelden hiervan zijn onzekerheden/risico's over de aanbesteding van een (of meer) infrastructurele voorziening(en), die in een grondexploitatie zijn opgenomen, (bouw- en woonrijp maken) of onzekerheden/risico's over de in de betreffende begrotingen van individuele grondexploitatie(s) opgenomen verwachtingen over afzetmogelijkheid of prijs van grond voor te bouwen vastgoed in een dynamisch marktsegment.

Parameters en uitgangspunten grondexploitaties

Rentelasten en –baten in een grondexploitatie

Op grond van de gewijzigde voorschriften vanuit het Besluit Begroting Verantwoording provincies en gemeenten (hierna BBV) is de rente voor de grondexploitaties herberekend, waarbij rekening is gehouden met de verhouding eigen vermogen en vreemd vermogen. Voor 2023 is hierdoor uitgegaan van een gemiddeld rentepercentage over de boekwaarde van die grondexploitaties van 0,19% en voor 2024 en verder van 0,7%.

Grondprijsbeleid

De Nota Grondbeleid 2019-2023, die in juli 2019 door de raad is vastgesteld, bevatte geen wijzigingen in het grondprijsbeleid ten opzichte van de Nota Grondbeleid 2012-2018. Deze grondprijzen worden toegepast als kaders en voorwaarden voor de gemeentelijke uitgifte van (bouwrijpe) grond in (nieuwe) grondexploitaties en projecten. Deze grondprijzen worden jaarlijks bezien en indien nodig geactualiseerd (door een nieuw vast te stellen Kader Grondprijzen en Exploitatiebijdragen). In december 2023 zijn de grondprijzen geactualiseerd en herzien en vastgesteld door de gemeenteraad.

Woningbouwprogrammering

Bij de jaarrekening 2023 is een geactualiseerde woningbouwplanning in de grondexploitaties opgenomen.

De gemeente houdt vast aan deze woningbouwplanning en nieuwe projecten zijn alleen mogelijk wanneer aangetoond kan worden dat deze projecten van volkshuisvestelijk belang zijn voor de gemeente. Daarnaast wordt de bestaande woningvoorraad steeds belangrijker. Oude wijken worden aangepakt en verbeterd. Verduurzaming van deze bestaande woningen wordt steeds belangrijker.

Prognoses

Bij raadsbesluit van de vaststelling van de jaarrekening 2022 zijn de prognoses per grondexploitatie / project voor laatst vastgesteld. Zoals is afgesproken wordt eenmaal per jaar, bij het jaarverslag, nagegaan of de vastgestelde prognoses inclusief de daaraan ten grondslag liggende calculaties nog actueel zijn of moeten worden bijgesteld.

In onderstaande tabel zijn de resultaten van winstgevende en verlieslatende projecten getoond. De winstgevende projecten en de geprognosticeerde winstneming is uiteraard onder voorbehoud van bijvoorbeeld de daadwerkelijke realisatie van grondverkoop in de projecten.

prjct nr		Exploitatieopzet vast te stellen in jaarrekening 2023				Laatst vastgestelde exploitatieopzet vastgesteld bij jaarrekening 2022			Actuele realisatie t/m 2023		
		Exploitatie-kosten excl. winstneming	Exploitatie-opbrengsten	Gerealiseerde (tussentijdse) winstneming t/m 2022	Nog te nemen resultaat eindwaarde voor winstneming 2023	Exploitatie-kosten incl. winstneming	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie-resultaat	Exploitatie-kosten incl. winstneming t/m 2023	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie-resultaat
	Bouwgrond In Exploitatie (BIE)										
804	Luistruik	19.843.457	-27.999.447	-8.088.545	-67.446	19.788.296	-27.999.447	-102.319	27.999.448	-27.999.447	0
806	Emmastraat	692.247	-806.260	0	-114.013	722.173	-806.260	-84.086	600.614	0	600.614
807	Wederikdreef	859.468	-1.237.249	0	-377.781	627.874	-912.249	-284.375	388.947	-1.237.249	-848.302
819	De Mijpaal	1.668.179	-1.793.805	0	-125.626	1.601.798	-1.795.539	-193.740	732.421	-298.025	434.396
834	Kapperdoes	1.731.032	-3.540.235	-1.283.858	-525.345	1.802.937	-3.539.558	-479.073	3.111.853	-3.211.094	-99.241
847	Eeneind West	25.169.914	-27.507.058	0	-2.337.144	25.160.675	-27.504.671	-2.343.996	21.745.186	-4.022.964	17.722.222
864	Eeneind Oost	2.235.171	-5.158.982	-2.372.547	-551.264	2.301.892	-5.164.722	-566.219	5.158.982	-5.158.982	0
Resultaat winstgevende projecten		52.199.468	-68.043.036	-11.744.950	-4.098.619	52.005.645	-67.722.446	-4.053.808	59.737.450	-41.927.761	17.809.689

		Exploitatieopzet vast te stellen in jaarrekening 2023				Laatst vastgestelde exploitatieopzet vastgesteld bij jaarrekening 2022			Actuele realisatie t/m 2023		
		Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie resultaat eindwaarde	CW verlies	Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie-resultaat	Exploitatie-kosten	Exploitatie-opbrengsten	Exploitatie-resultaat
Verlieslatende projecten binnen BIE											
832/3	Nuenen West	83.253.796	-79.968.198	3.285.598	2.642.485	82.844.917	-79.593.198	3.251.718	77.989.036	-22.935.877	55.053.159
Resultaat verlieslatende projecten		83.253.796	-79.968.198	3.285.598	2.642.485	82.844.917	-79.593.198	3.251.718	77.989.036	-22.935.877	55.053.159

Toelichting projecten

De projecten en grondexploitaties die als onderdeel van de jaarrekening 2023 zijn opgenomen, worden met een apart raadsvoorstel en - besluit behandeld, besproken en vastgesteld. Dit voorstel wordt voor dezelfde raadsvergadering geagendeerd als het jaarverslag en jaarrekening 2023. Per project wordt een rapportage opgesteld en bij het raadsvoorstel gevoegd. In deze projectrapportage wordt ingegaan op de kwalitatieve (stand van zaken, voortgang, plangebied) en de kwantitatieve (programma, planning, grondexploitatie, kansen, risico's) aspecten.

Wet open overheid

In 2023 heeft de gemeente Nuenen wat betreft de implementatie van de Wet open overheid verschillende stappen gezet. De wet bestaat uit drie onderdelen. We bespreken per onderdeel wat er in 2023 is ondernomen.

1. Actieve openbaarmaking

In het kader van de implementatie van de actieve openbaarmaking op grond van de Wet open overheid hebben we ons het afgelopen jaar beziggehouden met een uitgebreide inventarisatie voor een eigen publicatieplatform. Eind 2022 berichtte het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninklijke relaties namelijk dat het landelijk platform dat hiervoor gerealiseerd zou worden niet doorgaat. Dat maakt dat bestuursorganen zelf een oplossing moeten realiseren voor het actief publiceren van hun Woo-informatie. Samen met de projectgroep en daarbij horende werkgroepen hebben we het afgelopen jaar gekeken naar mogelijke oplossingen voor zowel korte als lange termijn. Daarnaast zijn we ten behoeve van de actieve openbaarmaking bezig geweest met een impactanalyse van de informatiecategorieën uit de eerste fase. Deze analyse geeft ons een beeld van welke documenten er nu onder deze categorie vallen, en waar en in welke hoeveelheid deze zich binnen onze organisatie bevinden. Met die informatie zijn we ook aan de slag gegaan met de vraagstukken over de aanpassing van de sjablonen, processen en systemen voor de actieve openbaarmaking. In 2024 gaan we hiermee verder. Ook voor fase 2.

2. Passieve openbaarmaking (Woo-verzoeken)

In het kader van de passieve openbaarmaking hebben we ons het afgelopen jaar beziggehouden met het heroverwegen van de inrichting van het proces van de afhandeling van Woo-verzoeken. Er is een stroomschema opgesteld om de stappen en verantwoordelijkheden duidelijk weer te geven. Dit moet gaan helpen meer duidelijkheid te creëren over waar welke verantwoordelijkheden precies liggen en daarmee bijdragen aan het eigenaarschap wat betreft het proces. Daarnaast is er in 2023 een belangrijke stap gezet in de aanschaf van anonimiseringssoftware om de afhandeling van Woo-verzoeken aanzienlijk te vergemakkelijken.

3. Het op orde brengen van de informatiehuishouding

De informatiehuishouding wordt dagelijks verbeterd en daarvoor wordt het verbeterplan dat hiervoor door het college is vastgesteld ten uitvoering gebracht. Het college wordt daar separaat over ingelicht. Tot slot brengt de Wet open overheid intern een verandertraject met zich mee. Er moet namelijk een bewustzijn gecreëerd worden onder medewerkers dat alle informatie waarmee zij werken die verband houdt met hun publieke taak, in beginsel openbaar is. Bovendien moeten zij bekend zijn met de doelen en werking van de wet om hier een juiste invulling aan te geven. Daarom is afgelopen jaar ook aandacht besteed aan de interne communicatiecampagne.

Jaarrekening

Inleiding

De jaarrekening bestaat uit de balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting en de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen. Alle bedragen in de tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,- behalve als anders is vermeld. Door afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan.

Balans

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	452	528
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	58	61
Totaal Immateriële vaste activa	510	589
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	30.835	29.837
Investerings met een economisch nut, dekking door heffing	13.442	13.623
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	5.255	4.912
Totaal Materiële vaste activa	49.532	48.373
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekingen aan: deelnemingen	7	7
Leningen aan: woningbouwcorporaties	1.175	1.625
Overige langlopende leningen	1.572	930
Totaal Financiële vaste activa	2.753	2.562
Totaal Vaste activa	52.795	51.524
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	70.220	73.741
Gereed product en handelsgoederen	191	191
Totaal Voorraden	70.411	73.932
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	4.394	3.953
Rekening-courantverhouding met het rijk	16.102	10.112
Overige vorderingen	4.250	6.529
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	24.746	20.594
Liquide middelen		
Kassaldi	20	23
Banksaldi	8	14
Totaal Liquide middelen	27	37
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	497	846
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	5.679	4.472
Totaal Overlopende activa	6.176	5.318
Totaal Vlottende activa	101.360	99.882
Totaal Activa	154.156	151.406

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	35.240	31.108
Bestemmingsreserve	18.035	12.766
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	2.200	6.234
Totaal Eigen vermogen	55.475	50.108
Voorzieningen		
Voorziening	13.487	12.163
Totaal Voorzieningen	13.487	12.163
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	68.985	74.721

Balans	2023	2022
Vaste schuld: Onderhandse leningen van openbare lichamen	2.093	2.113
Waarborgsommen	194	161
Totaal Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	71.271	76.994
Totaal Vaste passiva	140.233	139.265
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Banksaldi	521	1.597
Overige schulden	6.327	3.027
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	6.848	4.623
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	4.096	3.635
Vooruitontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	2.568	1.924
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	410	1.958
Totaal Overlopende passiva	7.075	7.517
Totaal Vlottende passiva	13.923	12.141
Totaal Passiva	154.156	151.406

Omschrijving	2023	2022
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	64.725	63.480

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Het stelsel van baten en lasten wordt toegepast, baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De gemeenteraad heeft de verordening ex artikel 212 Gemeentewet vastgesteld.

Eigen bijdragen van het Centraal Administratiekantoor (CAK)

De wetgever heeft gekozen voor de systematiek dat het CAK de eigen bijdragen vaststelt. Daarmee heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid en het naleven van het voorwaarden criterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdragen steunt op de informatie van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren.

(Bron: Kadernota rechtmatigheid 2023 BBV)

Investeringen algemeen

De volgende algemene afspraken zijn vastgelegd voor waardering van investeringen:

- Er wordt geen rente toegeschreven aan een te activeren investering;
- De resultaten als gevolg van de verkoop van investeringen worden verantwoord op het programma waar ook de kapitaallasten van de investering worden verantwoord;
- Bij het bepalen van de afschrijvingen wordt de restwaarde van de investering op nihil gesteld;
- Er wordt gestart met afschrijven het jaar na gereedkomen van het actief;
- Bij lopende investeringen vindt toerekening van rente voor 100% plaats over de boekwaarde op 1 januari.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- de bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa wordt in het BBV onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven en die met een maatschappelijk nut.

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bijdragen van derden zijn op de investering in mindering gebracht. Over het dan resterende bedrag wordt afgeschreven.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, wanneer deze naar verwachting duurzaam is.

Afschrijvingstabel

In deze tabel zijn de afschrijvingstermijnen opgenomen naar soort van investering:

Afschrijvingstabel investeringen		
Omschrijving	Afschrijvingstermijn in jaren	Toelichting
Gronden en terreinen		0 (wordt niet op afgeschreven)
Woonruimten	40	
Bedrijfsgebouwen	40	
Riolering	60	
Vervoermiddelen	5-10	
Machines, apparaten en installaties	10-15	
Overige materiële vaste activa, waaronder inventarissen	5-10	
Begraafplaatsen	60	

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Flottende activa

Voorraad

Overige grond- en hulpstoffen

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Incourante voorraden worden niet opgenomen.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

Deze gronden zijn gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Voor gronden waarvan de in de administratie voorkomende vervaardigingsprijs hoger is dan de actuele waarde is een voorziening gevormd voor het nadelig verschil.

Conform BBV moet tussentijds winst genomen worden bij positieve grondexploitaties. Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het BBV zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Gereed product en handelsgoederen

De voorraad eigen verklaringen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De reserves zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De voorziening verliesgevende complexen en de voorziening pensioen voormalige wethouders zijn gebaseerd op basis van de contante waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	452	528
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	58	61
Totaal Immateriële vaste activa	510	589
Totaal Activa	510	589

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Balanswaarde 31-12-2023
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0	0	0	0	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	528	67	7	136	0	0	452
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	61	0	0	3	0	0	58
Totaal	589	67	7	140	0	0	510

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

Er is in 2023 geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):

- Aanvulling meetsystemen leefbaarheid/mobiliteit
- Opstellen gebiedsvisie Nuenen-zuid

Materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa wordt in het BBV onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut en die met een maatschappelijk nut. Investerings met een economisch nut zijn investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en / of die verhandelbaar zijn. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	30.835	29.837
Investerings met een economisch nut, dekking door heffing	13.442	13.623
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	5.255	4.912
Totaal Materiële vaste activa	49.532	48.373
Totaal Activa	49.532	48.373

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa weer:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Balanswaarde 31-12-2023
Investerings met economisch nut							
Gronden en terreinen	9.855	76	0	0	0	0	9.931
Woonruimten	9	0	0	1	0	0	8

Bedrijfsgebouwen	14.010	841	41	709	0	0	14.101
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	90	161	61	7	0	0	183
Vervoermiddelen	356	400	0	53	0	0	704
Machines, apparaten en installaties	241	37	0	28	0	0	250
Overige materiele vaste activa	3.474	751	70	299	0	0	3.856
Activa in erfpacht	1.803	0	0	0	0	0	1.803
Totaal Investerings met economisch nut	29.837	2.266	173	1.096	0	0	30.835
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven							
Gronden en terreinen	491	0	0	0	0	0	491
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.101	166	0	342	0	0	12.924
Overige materiele vaste activa	32	0	0	4	0	0	28
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	13.623	166	0	347	0	0	13.442
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.907	666	0	297	110	1	5.165
Overige materiele vaste activa	6	86	0	0	0	0	91
Totaal investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.912	752	1	297	110	1	5.255
Totaal	48.373	3.184	174	1.739	110	1	49.532

Investerings met economisch nut

Gronden en terreinen

Er is in 2023 geïnvesteerd in het volgende project (> € 5.000,-):

-Vorbereidingskrediet uitwerking plan Kloostertuin

Woonruimten

Geen investeringen in 2023.

Bedrijfsgebouwen

Er is in 2023 geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):

-Uitbreiding school Het Mooiste Blauw

-Renovatie sporthal de Hongerman

-Renovatie Klooster

-MFA Gerwen

-Ondergrondse containers voor inzameling huishoudelijk afval

- Sanitaire voorziening op begraafplaats Oude Landen

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Er is in 2023 geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):

-Asbestsanering Ontginningsweg

-Vervanging ondergrondse afvalcontainers

-Herontwikkeling Kremersbos

Vervoermiddelen

Er is in 2023 geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):

- Vrachtwagen werf (MAN vrachtwagen + kraan)
- Auto's werf piket/toezicht (civiel toezicht)
- Auto's werf piket/toezicht (groen toezicht)
- Containers werf

Machines, apparaten en installaties

Er is in 2023 geïnvesteerd in het volgende project (> € 5.000,-):

- Legionellabestrijding RKSv Nuenen

Overige materiele vaste activa

Er is in 2023 geïnvesteerd in het volgende project (> € 5.000,-):

- Vervanging toegangspoort gemeentewerf
- EMK hybrideveld en doelen vervangen
- Vervanging veld C van HC Nuenen (waterveld i.p.v. zand)
- Speelvoorzieningen

Activa in erfpacht

Geen investeringen in 2023.

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Gronden en terreinen

Geen investeringen in 2023.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Er is in 2023 geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):

- Vervanging electro-mechanische pompgemalen
- Levensduur verlengende reliningen
- Kerkkokers riolering
- Aanbrenging pompput nieuwbouwplan Kerkkokers
- Riolering Vallestep

Overige materiele vaste activa

Geen investeringen in 2023.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Er is in 2023 geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):

- Aansluiten Nuenen Z-W op A 270
- Tijdelijke maatregelen Berg
- Herinrichting Papenvoort-Houtrijk-Van Goghkerk-wegen
- Vervangen openbare verlichting masten en armaturen
- Uitwerking Nuenense deel snelfietsroute
- EMK hekwerk terreinafstering
- Verlichting sportvelden EMK: masten en armaturen
- Groenreconstructie
- Herinrichting park en vijver gemeentehuis
- Vervanging/herplant van bomen

Overige materiele vaste activa

Er is in 2023 geïnvesteerd in de volgende projecten (> € 5.000,-):

- Sportpark Wettenseind diverse vervangingen
- Kwaliteitsslag gemeentelijke begraafplaats Oude Landen

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	7	7
Leningen aan: woningbouwcorporaties	1.175	1.625
Overige langlopende leningen	1.572	930
Totaal Financiële vaste activa	2.753	2.562
Totaal Activa	2.753	2.562

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Aflossing	Bijdragen van derden	Afwaardering	Balanswaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:								
- Deelnemingen	7	0	0	0	0	0	0	7
Leningen aan:								
- Woningbouwcorporaties	1.625	0	0	0	451	0	0	1.175
Overige langlopende leningen	930	725	0	0	83	0	0	1.572
Totaal	2.562	725	0	0	534	0	0	2.753

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Betreft gelden waar een aandelenbezit tegenover staat.

Leningen aan woningbouwcorporaties

Dit zijn leningen die verstrekt zijn aan woningbouwcorporatie Helpt Elkander.

Overige langlopende leningen

In 2023 zijn er starters-, stimulerings-, en verzilverleningen verstrekt via SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) aan inwoners.

Flottende activa

Voorraad

Van de voorraad kan het volgende overzicht worden gegeven:

Omschrijving	Balanswaarde 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Balanswaarde 31-12-2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	76.305		3.442	72.862
Gereed product en handelsgoederen	191			191
Totaal	76.496	0	3.442	73.053
Voorziening verlies grex	2.564	78		2.642
Saldo (totaal minus voorziening)	73.932	-78	3.442	70.411

Het gereed product en handelsgoederen bestaan uit de gronden Nederwetten Esrand.

Voor het totaal van de bouwgronden in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2023 het volgende overzicht worden weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening dekking verliessaldi	Balanswaarde 31-12-2023
Luistruik	-369	302	1	68	0		0
Emmastraat	550	51			601		601
Wederikdreef	210	33	1.207	116	-848		-848
De Mijlpaal	556	124	252	6	434		434
Nuenen West	59.016	518	4.481		55.053	2.642	52.411
Kapperdoes	-250	33	76	194	-99		-99
Eeneind West	17.414	321	13		17.722		17.722
Eeneind Oost	-822	273	2	551	0		0
Totaal onderhanden werk, gronden in exploitatie	76.305	1.655	6.032	935	72.862	2.642	70.220

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van eind 2023 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden. De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In afwijking van de notitie grondbeleid 2019 van de commissie BBV is de looptijd van de grondexploitatie Nuenen West langer dan 10 jaar.

Hieronder een overzicht van de bouwgronden in exploitatie met de verwachte resultaten. Een negatief bedrag geeft een positief verwacht eindresultaat (bate) weer.

Omschrijving complex	Boekwaarde 31-12-2023	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
Luistruik	0	0	0	0	0
Emmastraat	600.614	91.633	806.260	-114.013	-107.437
Wederikdreef	-848.302	596.317	9.600	-377.781	-363.112
De Mijlpaal	434.396	943.859	1.497.344	-125.626	-118.380
Nuenen West	55.053.159	5.264.760	57.032.321	3.285.598	2.642.485
Kapperdoes	-99.241	102.104	334.713	-525.345	-495.044
Eeneind West	17.722.222	3.259.120	23.484.094	-2.502.752	-2.312.156
Eeneind Oost	0	0	0	0	0
Totaal	72.862.848	10.257.793	83.164.332	-359.919	-753.644

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 1-1-2023
Vorderingen op openbare lichamen	4.394	0	4.394	3.953
Rekening-courantverhouding met het Rijk	15.138	0	15.138	8.542
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	964	0	964	1.570
Overige vorderingen	4.815	564	4.250	6.529
Overige uitzettingen	0	0	0	0
Totaal	25.311	564	24.746	20.594

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren						
Verslagjaar						
(1)	Drempelbedrag		1.267			
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		92	161	148	112
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag		1.175	1.106	1.119	1.154
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag		0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag						
Verslagjaar						
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar		63.338			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen		63.338			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat		0			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag		1.267			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	8.284	14.657	13.571	10.345
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	92	161	148	112

Liquide middelen

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Liquide middelen		
Kassaldi	20	23
Banksaldi	8	14
Totaal Liquide middelen	27	37
Totaal Activa	27	37

Overlopende activa

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Activa		
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	497	846
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	5.679	4.472
Totaal Overlopende activa	6.176	5.318
Totaal Activa	6.176	5.318

De specificatie van het verloop van nog te ontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Stand 31-12-2023
Algemene uitkering (het Rijk)	362	19	362	19
Suppletie BTW (het Rijk)	391	360	391	360
BVL subsidie mensgericht (overige overheden)		19		19
Onderwijshuisvesting ontheemden (het Rijk)	10		10	0
NPO middelen (het Rijk)	16		16	0
Opvang Oekraïners (het Rijk)	67			67
POO (particuliere opvang Oekraïners) uitvoeringskosten (het Rijk)		11		11
Verkeersonderzoek Eeneind West (overige overheden)		12	0	12
WMO/PGB/HH (het Rijk)		1		1
WMO/PGB/BG (overige overheden)		8		8
Totaal	846	430	779	497

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente faciliteert bij een bouwkaavel van een private partij. De gemeente heeft zelf geen grond in haar bezit en dus is veelal sprake van een vordering of schuld op/aan een derde partij. Hieronder worden in het kort de vorderingen weergegeven die de gemeente Nuenen heeft op derden in het kader van het faciliterend grondbeleid. Nog te verhalen kosten geven kosten weer die de gemeente heeft gemaakt, waarvoor zij op basis van een anterieure overeenkomst nog een vergoeding ontvangt. Nog te factureren geven kosten weer die de gemeente heeft gemaakt, waarvoor zij op basis van een in de toekomst te tekenen anterieure overeenkomst naar alle waarschijnlijkheid een vergoeding ontvangt.

Omschrijving	2023	2022
Nog te verhalen kosten facilitair grondbedrijf	212	180
Nog te factureren facilitair grondbedrijf	328	206
Totaal	540	386

Het gaat hierbij om nog te verhalen kosten van de anterieure overeenkomst van de ontwikkeling van Vrouwkensakker, Parkstraat-Voirt, Pastoor Aldernhuijsenstraat, Gerwenseweg, Eikelkampen, Soeterbeekseweg, Refeling, Berg, Oranjebuurt, Kavelaars, Kerkhoef, Vrouwkensakker en Lyndakkers. Daarnaast om nog te factureren kosten voor mogelijk toekomstige anterieure overeenkomsten voor onder andere de Vinkenhofjes, ontwikkelingen De Vank, Hoekstraat-Eikelkampen, Parallelweg, Lieshoutseweg, Hool, Berg, Molekeslaan, Beekstraat, Wettenseind, Stad van Gerwen, Mauritsgaarde, Opwettenseweg, Wagendonken-Soeterbeek, Vinkenhofjes, Papenvoortse Heide.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Een gedetailleerd overzicht is te vinden in paragraaf 'Reserves en voorzieningen' en de daarbij behorende toelichting, die verderop in dit boekwerk zijn opgenomen. Het eigen vermogen bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	35.240	31.108
Bestemmingsreserve	18.035	12.766
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	2.200	6.234
Totaal Eigen vermogen	55.475	50.108
Totaal Passiva	55.475	50.108

Voorzieningen

Een uitgebreide toelichting over het verloop van de voorzieningen is terug te vinden in paragraaf 'Reserves en voorzieningen'.

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Voorzieningen		
Voorziening	13.487	12.163
Totaal Voorzieningen	13.487	12.163
Totaal Passiva	13.487	12.163

Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar is als volgt:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	68.985	74.721
Vaste schuld: Onderhandse leningen van openbare lichamen	2.093	2.113
Waarborgsommen	194	161
Totaal Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	71.271	76.994
Totaal Passiva	71.271	76.994

De rentelast van de langlopende schulden bedraagt € 579.320,-.

Onderhandse leningen

De samenstelling van deze schulden blijkt uit de leningenportefeuille die opgenomen is in de paragraaf financiering.

Vlottende passiva**Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar**

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Banksaldi	521	1.597
Overige schulden	6.327	3.027
Totaal Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	6.848	4.623
Totaal Passiva	6.848	4.623

Overlopende passiva

Bedragen x €1.000

Balans	2023	2022
Passiva		
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	4.096	3.635
Vooruitontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	2.568	1.924
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	410	1.958
Totaal Overlopende passiva	7.075	7.517
Totaal Passiva	7.075	7.517

Nog te betalen bedragen: officiële term voor BBV is Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze term is te lang voor in de balans en hebben wij daarom hernoemd naar Nog te betalen bedragen.

De specificatie van het verloop van vooruitontvangen bedragen per subsidie:

Omschrijving	Stand 1-1-2023	Vooruit-ontvangsten	Lasten	Stand 31-12-2023
Versterkingsgelden radicalisering/jihadisme (het Rijk)	146	144	146	144
Rijkssubsidie uitkoopregeling woningen (het Rijk)	28	23	28	23
Subsidie MEOZ (het Rijk)		276		276
Tijdelijke huisvesting ontheemden (het Rijk)		40		40
Energietoeslag (het Rijk)		166		166
Subsidie Circulair Ambachtscentrum (het Rijk)	48		48	0
Subsidie Big Data monitor leefbaarheid (het Rijk)	34		34	0
Brede spuk (het Rijk)		31		31
Spuk onderwijsroute (het Rijk)	20		20	0
Spuk restant inburgering 2022 (het Rijk)	132		132	0
Spuk restant clientondersteuning (het Rijk)	50	50	50	50
Spuk verkeersveiligheidsmaatregelen 2023 (het Rijk)	138	61	138	61
Spuk energiearmoede (het Rijk)	284	129	284	129
Spuk lokale aanpak isolatie (het Rijk)		472		472
Spuk CDOKE (het Rijk)		143		143
Bijdrage provincie snelfietsroute (F270) Helmond-Eindhoven (overige Nederlandse overheidslichamen)	1.044	932	1.044	932
Bijdrage provincie versnelling woningbouw (overige Nederlandse overheidslichamen)		75		75
Bijdrage provincie Big Data (overige Nederlandse overheidslichamen)		27		27
Totaal	1.924	2.569	1.924	2.568

Dit maakt deel uit van het totaal van overlopende passiva.

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente faciliteert bij een bouwkaavel van een private partij. De gemeente heeft zelf geen grond in haar bezit en dus is veelal sprake van een vordering of schuld op/aan een derde partij. Hieronder worden in het kort de vooruitontvangen bedragen weergegeven die de gemeente Nuenen heeft ontvangen in het kader van het faciliterend grondbeleid. De kosten hiervoor moet de gemeente nog maken in 2024.

Omschrijving	2023	2022
Vooruitontvangen facilitair grondbedrijf	85	144
Totaal	85	144

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Overeenkomsten

Op grond van artikel 53 BBV nemen wij in de toelichting bij de balans de belangrijke financiële verplichtingen op die niet in de balans zelf zijn opgenomen, maar waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden. Het gaat dan bijvoorbeeld om (langlopende) huurcontracten en leaseovereenkomsten. Nadrukkelijk worden hier dus geen toekomstige rechten genoemd. De bedoeling van dit artikel is om aan te geven, naast de bedragen die al volgens de balans bekend zijn, welke toekomstige uitgaven we verwachten. Als een gemeente veel langlopende verplichtingen is aangegaan geeft de balans een te rooskleurig beeld.

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen:

De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Aard	Dekkings- percentage	Oorspronkelijk bedrag	Restant 1- 1-2023	Restant 31- 12-2023	Betalingen gedurende 2023
Indirecte garantstellingen						
Vaste geldlening U/G	Woonbedrijf	50%	150.802	1.173	0	1.173
Vaste geldlening U/G	Woonzorg Nederland	50%	363.673	2.463	2.364	99
Vaste geldlening U/G	Wooninc	50%	121.428	48	3.339	-3.291
Vaste geldlening U/G	Woningbouwvereniging Helpt Elkander	50%	69.886	59.796	59.022	774
Totaal garantstellingen			705.789	63.480	64.725	-1.245

Nagenoeg alle overeenkomsten die de gemeente Nuenen heeft afgesloten zijn kortlopend van aard, maximaal 1 jaar. Wel kennen de meeste overeenkomsten een clause dat als niet uiterlijk voor een bepaalde datum – bijvoorbeeld 2 maanden voor het einde van het jaar – de overeenkomst wordt opgezegd deze automatisch doorloopt.

De belangrijke langdurige contracten en verplichtingen van materiële aard zijn hieronder opgenomen:

Omschrijving	Verbonden t/m	Bedrag in €
Yacht Inhouse Services B.V. (inhuur personeel)	2027	2.183.000
Greenchoice Zakelijk N.V. (levering energie)	2029	432.000
VGZ Zorgverzekeraar N.V. (premie zorgverzekering)	2027	388.000
Taxibedrijf van der Zanden B.V. (leerlingenvervoer)	2030	339.000
REMONDIS Smart Infra Eindhoven B.V. (onderhoud pompen en gemalen)	2026	137.000
(Gladheidsbestrijdingsmaterieel)	2026	
ATTERO B.V. (verwerken van afval en huishoudelijk restafval)	2028	137.000
Aon Nederland C.V. (verzekeringspremie)		94.000
Personenvervoer Zuid-Nederland B.V. (vervoer taxibus)	2029	90.000
De Schoonmaak Coöperatie U.A. (schoonmaak)	2028	87.000
Hekkelman Advocaten N.V. (juridische dienstverlening)	2028	72.000
Loon-, Maai- en Grondwerken J. Bouw B.V. (maaaien bermen en watergangen)		

Verlofverplichtingen

Op basis van de verslaggevingsregels is het spaarverlof gewaardeerd onder de voorzieningen. Voor openstaand verlof is een beleidslijn vastgesteld om te sturen op het niet laten ontstaan van verlofstuwmeren, waardoor een voorziening voor bovenmatig verlof niet nodig is. Het totaal uitstaande urensaldo boven het wettelijk basisverlof bedraagt 12.098 uren.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan bijv. (spaar)verlofaanspraken.

Niet in de balans opgenomen rechten

De gemeente heeft een niet uit de balans blijkend recht inzake de niet verzonden rentenota's 2020 t/m 2023 aan de Ontwikkelcombinatie voor Eeneind West, ter waarde van € 6.743.748, -.

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Programma's

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening	2.593	341	-2.252	2.947	311	-2.637	3.086	605	-2.481
Programma 2. Veiligheid & Handhaving	2.363	55	-2.308	3.086	719	-2.367	3.175	720	-2.455
Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd	23.161	5.728	-17.432	26.258	9.032	-17.226	25.943	8.824	-17.120
Programma 4. Verenigingen & Accommodaties	2.923	270	-2.653	3.411	941	-2.470	3.455	962	-2.493
Programma 5. Wonen & Leefomgeving	10.067	7.972	-2.094	10.370	7.733	-2.637	8.665	8.177	-488
Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer	10.389	5.778	-4.611	10.529	6.155	-4.374	11.694	6.406	-5.289
Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie	1.209	62	-1.148	1.038	85	-953	1.013	103	-910
Totaal programma's	52.704	20.206	-32.498	57.641	24.976	-32.664	57.032	25.796	-31.236

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering	0	36.233	36.233	0	37.922	37.922	0	38.443	38.443
Lokale heffingen	279	6.678	6.399	279	6.903	6.624	435	6.948	6.513
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.772	0	-1.772	0	0	0	0	0	0
Treasury	44	65	21	66	65	-1	105	107	2
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.094	42.976	40.882	344	44.889	44.545	540	45.498	44.958

Onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien	143	0	-143	43	0	-43	107	0	-107
Overhead	7.909	21	-7.888	9.241	21	-9.220	8.673	196	-8.477
Vennootschapsbelasting	0	0	0	-172	0	172	-228	0	228
Totaal onvoorzien, overhead en Vennootschapsbelasting	8.052	21	-8.031	9.113	21	-9.092	8.552	196	-8.356

Totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	62.851	63.203	352	67.098	69.887	2.789	66.123	71.490	5.367
Totaal saldo van baten en lasten	62.851	63.203	352	67.098	69.887	2.789	66.123	71.490	5.367

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties programma 1	0	20	20	0	20	20	0	20	20
Mutaties programma 3	0	0	0	1.951	707	-1.244	1.814	707	-1.107
Mutaties programma 4	0	14	14	1	20	18	1	16	14
Mutaties programma 5	175	100	-75	1.381	1.568	187	2.037	1.172	-865
Mutaties programma 6	0	102	102	433	237	-196	473	226	-246
Mutaties programma 7	0	24	24	850	892	42	850	869	19
Mutaties programma 8	313	0	-313	2.027	1.027	-1.001	2.027	1.027	-1.001
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	488	260	-228	6.644	4.469	-2.175	7.202	4.036	-3.166

Het geraamde versus het gerealiseerde resultaat

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat	63.338	63.463	125	73.742	74.356	614	73.326	75.526	2.200
Het geraamde versus het gerealiseerde resultaat	63.338	63.463	125	73.742	74.356	614	73.326	75.526	2.200

Het overzicht van baten en lasten per taakveld

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening									
0.10 Mutaties reserves programma 1	0	20	20	0	20	20	0	20	20
0.1 Bestuur	1.750	1	-1.749	1.959	1	-1.958	1.889	264	-1.625
0.2 Burgerzaken	843	340	-503	988	310	-678	1.197	341	-856
0.4 Overhead	7.909	21	-7.888	9.241	21	-9.220	8.673	196	-8.477
Totaal Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening	10.502	381	-10.121	12.189	351	-11.837	11.759	820	-10.938
Programma 2. Veiligheid & Handhaving									
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	1.249	36	-1.213	1.310	36	-1.274	1.312	43	-1.270
1.2 Openbare orde en Veiligheid	1.114	19	-1.095	1.776	683	-1.094	1.863	677	-1.185
Totaal Programma 2. Veiligheid & Handhaving	2.363	55	-2.308	3.086	719	-2.367	3.175	720	-2.455
Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd									
0.10 Mutaties reserves programma 3	0	0	0	1.951	707	-1.244	1.814	707	-1.107
4.1 Openbaar basisonderwijs	97	0	-97	97	0	-97	93	0	-93
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	814	76	-739	935	145	-791	1.012	147	-865
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.352	365	-2.987	5.420	3.489	-1.931	5.192	3.373	-1.820
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	542	110	-432	381	110	-271	354	69	-285
6.3 Inkomensregelingen	6.254	5.028	-1.226	7.009	5.011	-1.998	6.884	5.013	-1.871
6.4 WSW en beschut werk	1.428	0	-1.428	1.431	0	-1.431	1.402	0	-1.402
6.5 Arbeidsparticipatie	713	0	-713	756	0	-756	844	0	-844
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	988	0	-988	1.104	0	-1.104	1.188	3	-1.186
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	1.855	0	-1.855	1.755	0	-1.755	1.672	0	-1.672
6.71B Begeleiding (WMO)	970	0	-970	786	0	-786	820	0	-820
6.71C Dagbesteding (WMO)	345	0	-345	365	0	-365	407	0	-407
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	335	150	-185	330	150	-180	301	142	-160
6.72A Jeugdhulp begeleiding	875	0	-875	1.245	0	-1.245	1.251	0	-1.251
6.72B Jeugdhulp behandeling	1.915	0	-1.915	2.180	0	-2.180	2.143	0	-2.143
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	255	0	-255	104	0	-104	124	0	-124
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	202	0	-202	222	0	-222	243	0	-243
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	765	0	-765	565	0	-565	475	0	-475

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	15	0	-15	15	0	-15	19	0	-19
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	42	0	-42	77	0	-77	101	0	-101
6.74C Gesloten plaatsing	20	0	-20	29	0	-29	36	0	-36
6.81A Beschermd wonen (WMO)	3	0	-3	3	0	-3	26	0	-26
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	18	0	-18	18	0	-18	17	0	-17
6.82A Jeugdbescherming	383	0	-383	285	0	-285	275	0	-275
6.82B Jeugdreclassering	58	0	-58	25	0	-25	21	0	-21
7.1 Volksgezondheid	918	0	-918	1.121	127	-994	1.044	78	-966
Totaal Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd	23.161	5.728	-17.432	28.209	9.739	-18.470	27.758	9.531	-18.227
Programma 4. Verenigingen & Accommodaties									
0.10 Mutaties reserves programma 4	0	14	14	1	20	18	1	16	14
4.2 Onderwijshuisvesting	1.197	75	-1.122	1.262	182	-1.081	1.233	170	-1.063
5.1 Sportbeleid en activering	243	0	-243	623	516	-107	626	457	-169
5.2 Sportaccommodaties	1.024	195	-828	1.020	220	-799	1.083	312	-771
5.6 Media	460	0	-460	506	23	-483	513	23	-490
Totaal Programma 4. Verenigingen & Accommodaties	2.923	284	-2.639	3.413	961	-2.452	3.456	978	-2.479
Programma 5. Wonen & Leefomgeving									
0.10 Mutaties reserves programma 5	175	100	-75	1.381	1.568	187	2.037	1.172	-865
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	170	257	86	170	102	-69	206	81	-125
7.5 Begraafplaatsen	244	280	36	193	280	87	209	272	63
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.125	0	-1.125	1.174	0	-1.174	1.505	182	-1.323
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.000	6.533	-467	6.999	6.533	-466	5.234	6.900	1.666
8.3 Wonen en bouwen	1.526	903	-624	1.833	818	-1.015	1.512	742	-770
Totaal Programma 5. Wonen & Leefomgeving	10.242	8.072	-2.169	11.751	9.301	-2.450	10.702	9.349	-1.353
Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer									
0.10 Mutaties reserves programma 6	0	102	102	433	237	-196	473	226	-246
2.1 Verkeer en vervoer	3.752	106	-3.646	3.654	126	-3.528	3.897	276	-3.621
2.2 Parkeren	23	0	-23	23	0	-23	28	0	-28
2.5 Openbaar vervoer	12	0	-12	12	0	-12	7	0	-7
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.219	0	-2.219	2.238	7	-2.231	2.779	8	-2.771
7.2 Riolering	1.143	2.114	971	1.158	2.114	956	1.032	2.037	1.005
7.3 Afval	2.608	3.558	950	2.608	3.558	950	2.611	3.514	902
7.4 Milieubeheer	631	0	-631	836	350	-486	1.341	571	-770
Totaal Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer	10.389	5.880	-4.509	10.962	6.392	-4.570	12.167	6.632	-5.535
Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie									

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Realisatie 2023		
0.10 Mutaties reserves programma 7	0	24	24	850	892	42	850	869	19
3.1 Economische ontwikkeling	263	9	-254	168	9	-159	189	11	-178
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	38	0	-38	38	0	-38	46	0	-46
3.4 Economische promotie	45	35	-10	83	51	-32	61	51	-10
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	785	18	-768	683	25	-658	655	42	-613
5.4 Musea	53	0	-53	53	0	-53	50	0	-50
5.5 Cultureel erfgoed	24	0	-24	13	0	-13	12	0	-12
Totaal Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie	1.209	85	-1.124	1.888	977	-912	1.863	972	-891
Programma 8. Financiën & Belastingen									
0.10 Mutaties reserves programma 8	313	0	-313	2.027	1.027	-1.001	2.027	1.027	-1.001
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	125	0	-125	614	0	-614	2.200	0	-2.200
0.5 Treasury	44	65	21	66	65	-1	105	107	2
0.61 OZB woningen	134	5.187	5.052	134	5.332	5.197	214	5.365	5.150
0.62 OZB niet-woningen	39	1.416	1.377	39	1.496	1.457	56	1.498	1.442
0.64 Belastingen overig	106	75	-30	106	75	-30	165	85	-80
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	36.233	36.233	0	37.922	37.922	0	38.443	38.443
0.8 Overige baten en lasten	1.915	0	-1.915	43	0	-43	107	0	-107
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	-172	0	172	-228	0	228
Totaal Programma 8. Financiën & Belastingen	2.674	42.976	40.302	2.858	45.916	43.059	4.647	46.525	41.878
Totaal	63.463	63.463	0	74.356	74.356	0	75.526	75.526	0

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen ingegaan. In 2023 zijn de aanslagen 2016 tot en met 2021 definitief verwerkt op basis van het akkoord met de belastingdienst over de definitieve uitgangspunten voor de grondexploitatie Nuenen-West. Dit betekende een vermindering (terugbetaling) van € 266.000. De aangiften 2022 tot en met 2023 zijn nog voorlopig opgelegd en de definitieve aangifte moet nog ingediend worden.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). Uitgangspunt is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de juiste investering, het toereikend zijn van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde bedragen dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid) aangezien deze lasten buiten het budgetrecht van de raad tot stand zijn gekomen.

In deze jaarrekening neemt het college voor het eerst de rechtmatigheidsverantwoording op zoals o.a. toegelicht in het raadsvoorstel bij het actualiseren van de Financiële verordening. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

In hoofdstuk 3 van de gewijzigde Financiële verordening zijn daarvoor artikelen opgenomen. Deze artikelen zijn overgenomen uit de Modelverordening van de VNG van november 2022. Die Modelverordening is op zijn beurt weer gebaseerd op de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. Op 20 november 2023 heeft de commissie BBV een Q&A rechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd. De daarin gegeven antwoorden leiden tot verschillende interpretaties van hoe om te gaan met de begrotingsrechtmatigheid. Om duidelijkheid te krijgen over hoe we in deze jaarrekening invulling geven aan de begrotingsrechtmatigheid, hebben we deze werkwijze samen met het controleprotocol in februari 2024 aan uw raad voorgelegd.

De toets op rechtmatigheid richt zich op de beschikbare uitgavenbudgetten en de in werkelijkheid gedane uitgaven. Uit het overzicht baten en lasten op de voorgaande pagina's, en hieronder gecompriimeerd weergegeven, blijkt dat er bij 4 programma's een overschrijding op de lasten is.

Bedragen x €1.000

Programma	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Afwijking budget 2023
Programma 1. Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening	12.189	11.759	-430
Programma 2. Veiligheid & Handhaving	3.086	3.175	88
Programma 3. Werk (participatie), Zorg & Jeugd	28.209	27.758	-452
Programma 4. Verenigingen & Accommodaties	3.413	3.456	44
Programma 5. Wonen & Leefomgeving	11.751	10.702	-1.048
Programma 6. Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer	10.962	12.167	1.205
Programma 7. Economie, Toerisme & Recreatie	1.888	1.863	-26
Programma 8. Financiën & Belastingen	2.243	2.446	203
Resultaat	73.742	73.326	-416

Op grond van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023, de Financiële verordening gemeente Nuenen 2023 en de vastgestelde werkwijze begrotingsrechtmatigheid jaarrekening 2023 gemeente Nuenen is in onderstaande tabel het resterende saldo van de begrotingsonrechtmatigheden bepaald.

Begrotingscriterium	Overschrijding	Waarvan acceptabel
Overschrijding lasten programma's:		
Programma 2. Veiligheid & handhaving	88	88
Programma 4. Verenigingen & accommodaties	44	44
Programma 6. Ruimtelijk beheer, milieu & verkeer	1.205	788
Programma 8. Financiën en belastingen	203	203
Subtotaal programma's	1.540	1.123
Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0	0
Totaal overschrijding	1.540	
Totaal overschrijdingen die passen binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee acceptabel zijn.		1.123
Resterend saldo begrotingsonrechtmatigheden		417

Toelichting overschrijdingen per programma

Programma 2. Veiligheid & handhaving

De lastenoverschrijding betreft voornamelijk de overhead binnen dit programma. Alle over- en onderschrijdingen in de individuele programma's geven per saldo geen overschrijding (zie Algemene toelichting en inleiding bij de programma's).

Omdat de kostenoverschrijding op dit programma past binnen het bestaand beleid, maar niet in de tussentijdse rapportage verwerkt kon worden, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Programma 4 Verenigingen & accommodaties

De kosten van sportaccommodaties (taakveld 5.2) zijn overschreden. Omdat deze kosten worden gecompenseerd door daaraan gerelateerde inkomsten, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Programma 6. Ruimtelijk beheer, milieu & verkeer

De overschrijding heeft diverse oorzaken. Een groot deel daarvan is acceptabel op grond van de financiële verordening. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Daarnaast zijn de kosten openbaar groen overschreden als gevolg van indexering en areaaluitbreiding, die vanuit de stelpost loon- en prijsontwikkeling (programma 8) zou moeten zijn overgeheveld. Omdat deze overschrijding niet via een tussentijdse rapportage is geautoriseerd, is deze overschrijding begrotingsonrechtmatigheid (€ 417.000).

Programma 8. Financiën & Belastingen

De lastenoverschrijding betreft voornamelijk de overhead binnen dit programma. Alle over- en onderschrijdingen in de individuele programma's geven per saldo geen overschrijding (zie Algemene toelichting en inleiding bij de programma's).

Omdat de kostenoverschrijding op dit programma past binnen het bestaand beleid, maar niet in de tussentijdse rapportage verwerkt kon worden, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Begrotingsrechtmatigheid investeringen en projecten

In het overzicht van investeringen en projecten staan 10 kredieten met een budgetoverschrijding kleiner dan de rapporteringsgrens van € 50.000,-.

Daarnaast is er 1 krediet met een budgetoverschrijding groter dan de rapporteringsgrens van € 50.000,-.

Omdat de kostenoverschrijding op dit krediet past binnen het bestaand beleid, maar niet in de tussentijdse rapportage verwerkt kon worden, betreft dit een acceptabele overschrijding. Conform de vastgestelde werkwijze heft een acceptabele overschrijding de begrotingsonrechtmatigheid op.

Analyse overzicht van baten en lasten

De analyse van het overzicht van baten en lasten is opgenomen onder alle programma's, onder de tabellen "Wat heeft het gekost".

Op hoofdlijnen ziet de analyse er als volgt uit:

Grootste verschillen tussen begroot en gerealiseerd resultaat	
Vrijval voorziening wethouderspensionen (P1)	264.000

Storting in voorziening verlofsparen (P1)	-173.000
Bijstandsverlening (BUIG) en minimabeleid (P3)	104.000
Jeugdhulp (P3)	116.000
Grondexploitatie (P5)	892.000
Overschrijding openbaar groen (P6)	-419.000
Storting voorziening milieuschade (P6)	-389.000
Algemene uitkering gemeentefonds (P8)	521.000
Lagere rentelasten (alle programma's)	171.000
Overige verschillen < € 100.000	499.000
Begroot resultaat	614.000
Totaal gerealiseerd resultaat 2023	2.200.000

Overzicht onvoorzien

Beginstand onvoorzien 2023	143.225
Extra verkiezingen (tussentijdse rapportage najaar 2023)	-100.000
Eindstand onvoorzien 2023	43.225

Het restant van de stelpost onvoorzien valt in deze jaarrekening vrij ten gunste van het resultaat 2023.

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	2023	
	Baten	Lasten
Programma 1 Bestuur, Samenwerking & Dienstverlening		
Vrijval voorziening wethouderspansoenen	264.000	
Storting voorziening verlofsparen		173.000
Programma 2 Veiligheid & Handhaving		
Versterkingsgelden radicalisering	666.000	666.000
Programma 3 Werk (participatie), Zorg & Jeugd		
Opvang Oekraïners	3.025.886	1.638.973
Brede spuk GALA	133.644	106.180
Programma 4 Verenigingen & Accommodaties		
Brede spuk GALA	56.021	102.949
Programma 5 Wonen & Leefomgeving		
Project Dommeldal (uit reserve groen voor rood)	21.156	61.170
Opstellen Woonzorgvisie		25.889
Koopgarantgelden Helpt Elkander	55.692	
Verkoop grond woonwagenlocatie	52.506	
Bouwgrondexploitatie	6.900.000	5.234.000
Programma 6 Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer		
Storting voorziening milieuschade		389.124
Incidentele bedragen < € 25.000 (alle programma's)	8.987	59.078
Subtotaal	11.183.892	8.456.363

Incidentele mutaties reserves	Baten/onttrekking	Lasten/toevoeging
Programma 3 Werk (participatie), Zorg & Jeugd		
Opvang vluchtelingen	707.000	
Storting rijks gelden Oekraïne in reserve vluchtelingen		1.814.113
Programma 5 Wonen & Leefomgeving		
Overdracht woonwagens en standplaatsen	1.150.000	1.150.000
Correctie afdracht fondsen door winstneming Eeneind oost		31.000
Correctie afdracht fondsen door winstneming Luistruik		170.000
Storting vanuit grondexploitatie in reserve bovenwijkse voorzieningen		521.714

Storting vanuit grondexploitatie in reserve sociale volkshuisvesting		27.333
Storting vanuit grondexploitatie in reserve groen voor rood		23.810
Storting reserve groen voor rood anterieure overeenkomsten		40.220
Koopgarantgelden Helpt Elkander naar reserve Betaalbaar wonen		55.692
Programma 6 Ruimtelijk beheer, Milieu & Verkeer		
Terugstorten dekkingsres. In algemene reserve	31.940	31.940
Terugstorten dekkingsres. In alg reserve bouwgrond	92.000	92.000
Spuk CDOKE en verschuiving alg midd		330.000
Programma 7 Economie & Toerisme		
Klooster scenario 2 deel dekkingsreserve	850.000	850.000
Programma 8 Financiën & Belastingen		
Opheffen reserve corona	352.125	352.126
Storting 75% begrotingssaldo in alg res tbv ravijn		312.524
JR 2022 energietoeslag decembercirculaire 2022	312.000	
Winstnemingen Eeneind Zuid naar alg res bouwgrondexpl	362.821	362.821
Storting reserve pers kosten investeringen		1.000.000
Incidentele bedragen < € 25.000 (alle programma's)	103.326	37.122
Subtotaal	3.961.212	7.202.415
Totaal	15.145.104	15.658.778

Toelichtingen incidentele baten en lasten groter dan € 25.000,-

Vrijval voorziening wethouderspensioenen:

Uit deze voorziening kon een bedrag vrijvallen als gevolg van de lagere wettelijke rekenrente.

Storting voorziening verlofsparen:

Er is een bedrag gestort in de voorziening verlofsparen vanwege nieuwe regelgeving.

Versterkingsgelden radicalisering:

Deze specifieke uitkering ontvangt gemeente Nuenen als penvoerder namens de regio en er worden regionale projecten van betaald.

Project opvang Oekraïners:

Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen zijn kosten gemaakt, zoals voor huisvesting en leefgeld. Daarvoor hebben we rijksbijdragen ontvangen.

Brede spuk / GALA:

In 2023 ontvingen we een specifieke uitkering (SPUK) voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). We hebben hiermee onder andere muziektherapie, een beweegdag voor Parkinsonpatiënten en een plan voor valpreventie bekostigd. .

Project Dommeldal:

Gedurende een aantal jaren worden natuurprojecten in het Dommeldal uitgevoerd ten laste van de bestemmingsreserve groen voor rood.

Opstellen woonzorgvisie:

Dit betreft een belangrijk project vanuit het coalitieprogramma. Er is een woonzorganalyse opgesteld en deze vormt de basis van de woonzorgvisie.

Koopgarantgelden Helpt Elkander:

We ontvangen de voormalige Koopgarantgelden terug van woningbouwvereniging Helpt Elkander. Deze gelden storten we conform afspraak in de reserve Betaalbaar wonen.

Verkoop grond woonwagenlocatie:

Baten van verkoop gronden worden altijd aangemerkt als incidentele baten, omdat een stuk grond maar eenmaal verkocht kan worden.

Bouwgrondexploitatie:

Alle baten en lasten van de grondexploitatie zijn incidenteel van aard.

Storting voorziening milieuschade:

Er is een storting gedaan in de voorziening milieuschade omdat op basis van recente ontwikkelingen hogere kosten worden verwacht.

Incidentele mutaties reserves:

Hiervoor verwijzen we naar de toelichting reserves verderop in deze jaarrekening.

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Toevoegingen	Onttrekkingen	Reden
Dekkingsreserve HOV2		2.508	onttrekking kapitaallasten
Dekkingsreserve bereikbaarheidsakkoord		20.058	onttrekking kapitaallasten
Dekkingsreserve ecologische verbinding Hoodonk		870	onttrekking kapitaallasten
Dekkingsreserve hybrideveld RKGSV Gerwen		14.288	onttrekking kapitaallasten
Dekkingsreserve onderzoek mobiliteitsprojecten		35.784	onttrekking kapitaallasten
Dekkingsreserve snelheidsremmende maatregelen Boord		1.442	onttrekking kapitaallasten
Totaal	-	74.950	Totaal

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op gemeente Nuenen. Het voor gemeente Nuenen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	M. Arents	J. Oostdijk
Funciegegevens	Directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	16/10 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,889
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	121.020	16.371
Beloningen betaalbaar op termijn	19.957	2.590
<i>Subtotaal</i>	<i>140.977</i>	<i>18.961</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	41.822
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	140.977	18.961
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	M. Arents	M.C.P. Laurensen van Dal
Funciegegevens	Directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,963
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	114.344	71.688
Beloningen betaalbaar op termijn	20.657	11.072
<i>Subtotaal</i>	<i>135.001</i>	<i>82.760</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	155.578
Bezoldiging	135.001	82.760

In 2023 is sprake geweest van inhuur op de functie van griffier. Hieronder is daar een overzicht voor opgenomen.

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	M. van IJsseldijk		E. Kooi
Functiegegevens	Griffier		Griffier
Kalenderjaar	2023	2022	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1-1 t/m 31-3	1-9 t/m 31-12	17-4 t/m 16-10
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3	4	7
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	443	597	553
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	212	206	212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	81.400	114.400	199.400
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	195.800		117.236
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Bezoldiging in de betreffende periode	50.254	63.540	58.065
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	113.794		58.065
(-/-) Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	0		0
Totale bezoldiging, exclusief BTW	113.794		58.065
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording jaarrekening 2023

Verantwoordelijkheid college

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen.

Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 7 februari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 733.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023, de Financiële verordening gemeente Nuenen 2023 en de vastgestelde werkwijze begrotingsrechtmatigheid jaarrekening 2023 gemeente Nuenen.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht van investeringen

In het onderstaande overzicht staan de beschikbaar gestelde investeringskredieten. De dikgedrukte cijfers houden in: wijzigingen in het begrote krediet. Na akkoord van de raad worden deze wijzigingen doorgevoerd.

Nr.	Projecten	Beschikbaar gesteld t/m 2023	Gerealiseerd t/m 31-12-2022	Gerealliseerd 2023	Restant	Afsluiten / Loopt door
70016	Renovatie woonwagenlocatie Kremersbos	100.000		53.444	46.556	loopt door
	Vanwege brand is een van de huurwoonwagens op woonwagenlocatie Kremersbos vervangen.					
70020	Renovatie woonwagens Bosweg	300.000			300.000	loopt door
	Dit bedrag staat gereserveerd mocht versnelde vervanging van huurwoonwagens noodzakelijk zijn. Enkele woonwagens verkeren in dusdanig slechte staat van onderhoud dat deze mogelijk versneld vervangen dienen te worden en niet kan worden gewacht op vervanging bij de herontwikkeling.					
70071	Aanschaf woonwagens	250.000			250.000	loopt door
	Zie project 70020.					
70015	Opstellen gebiedsvisie Nuenen-zuid	100.000	32.894	59.944	7.162	loopt door
	Het project wordt begin 2024 afgerond.					
70033	Aanbrengen pomput nieuwbouwplan Kerkackers	15.000		11.575	3.425	afsluiten
	<i>Project is afgesloten bij turap 2 2023</i>					
70046	Kerkackers riolering	15.000	120	10.910	3.970	afsluiten
	<i>Project is afgesloten bij turap 2 2023</i>					
70069	Aanpassen riolering Beekstraat-Berg-M.Begemannstr.	300.160		880	299.280	afsluiten
	Het project De Wereld van Van Gogh gaat voorlopig niet door. De aanpassing van de riolering in de Beekstraat is gekoppeld aan dit project en is daarom ook uitgesteld.					
70070	Aanpassen riolering Beekstraat-Berg-M.Begemannstr.	75.040		560	74.480	afsluiten
	Het project De Wereld van Van Gogh gaat voorlopig niet door. De aanpassing van de riolering in de Beekstraat is gekoppeld aan dit project en is daarom ook uitgesteld.					
70083	Verv. electromechanische pompgemalen 2023	35.000		33.613	1.387	afsluiten
	Diverse elektromechanische onderdelen van pompgemalen in het buitengebied zijn vervangen vanwege einde levensduur.					
70084	Levensduur verlengende reliningen 2023	175.000		8.466	166.534	afsluiten
	Door gebrek aan personele capaciteit is het project doorgeschoven.					
70087	Herinr. Park, Parkstr. en omg. - Riolering WvVG	15.000			15.000	afsluiten
	<i>vervallen zie begroting 2024</i>					
70090	Riolering Vallestep	200.000		96.959	103.041	loopt door
	In 2023 zijn de rioolwerkzaamheden uitgevoerd, in najaar is de groenvoorziening hersteld. Project loopt verder door naar 2024 voor afronding van aansprakelijkheidstraject en de daadwerkelijke overdracht naar regulier beheer-onderhoud.					
70093	Asbestsanering Ontginningsweg	40.000		31.704	8.296	afsluiten
	De asbestsanering is uitgevoerd.					
71845	Verbetering fietsverb. Lyndakkers - Riolering	30.000			30.000	afsluiten
	<i>vervallen zie begroting 2024</i>					
71847	Herinr Papenvoort-Houtrijk-Goghkerk-riolering WvVG	50.000	6.378	2.898	40.724	afsluiten
	Het project De Wereld van Van Gogh gaat voorlopig niet door. De herinrichting van Papenvoort-Houtrijk maakt deel uit van dit project en is daarom ook uitgesteld.					
71889	Verbeteren regenwaterafvoer Eeneind 2 - Riolering	30.000			30.000	afsluiten
	<i>Project is afgesloten bij turap 2 2023</i>					
71914	Calamiteitenpad Esrand	137.000	38.570		98.430	loopt door

	De tweede ontsluiting van het plan Esrand moet nog worden aangelegd.					
71925	Gronden verspreide percelen	-12.710	-201.498		188.788	loopt door
	Op deze investering worden eventuele mutaties in de diverse percelen, in bezit van de gemeente, verantwoord.					
70052	Begraafplaats Oude Landen: sanitaire voorzieningen	35.000		43.384	-8.384	afsluiten
	Het project is afgerond door het aanbrengen van een toiletvoorziening. De overschrijding is ontstaan doordat de btw niet compensabel is, wat bij aanvang van het project niet bekend was.					
70012	Klooster nieuwe stijl – install. en vloerverw.	2.894.320	15.639		2.878.681	loopt door
	Het project loopt door t/m 2025					
70013	Klooster nieuwe stijl – overig	5.951.440	677.928	51.473	5.222.040	loopt door
	Het project loopt door t/m 2025. De kosten die tot nu toe gemaakt zijn betreffen kosten voor advies-begeleiding-leges.					
70028	Verduurzaming Klooster	251.490			251.490	loopt door
	Het project loopt door t/m 2025					
71908	Renovatie Klooster	1.593.211	277.749	284.078	1.031.384	loopt door
	Het project loopt door t/m 2025. De kosten die tot nu toe gemaakt zijn betreffen kosten voor ontwerp-advies-begeleiding-leges.					
70059	Vrachtwagen werf	300.000		315.179	-15.179	afsluiten
	De vrachtwagen is aangeschaft. In de aanbesteding is onderhoud voor drie jaar meegenomen. Dit is de reden voor de lichte overschrijding.					
70073	Auto's werf piket/toezicht (Renault Civ.toezicht)	35.000		35.019	-19	afsluiten
	Auto is vervangen					
70074	Auto's werf piket/toezicht (Renault Groen toezicht)	35.000		35.019	-19	afsluiten
	Auto is vervangen					
70075	Containers werf 2023	15.000		15.111	-111	afsluiten
	Oude containers zijn vervangen					
70092	Vervanging toegangspoort gemeentewerf	12.000		11.182	818	afsluiten
	Poort en intercom zijn vervangen					
70091	Verwarming gemeentehuis	200.000			200.000	afsluiten
	Voor de werkzaamheden is een second opinion opgevraagd. Er zijn geen grote gebreken geconstateerd. Er zijn alleen wat kleine aanpassingen aan de installatie gedaan die onder regulier onderhoud zijn verantwoord. Het krediet kan vervallen.					
71759	Overdekte doorgang gymzaal school dorps huis Gerwen (renovatie MFA Gerwen)	1.481.500	131.045	24.565	1.325.889	loopt door
	In 2023 is alleen de voorbereiding van het project uitgevoerd. De daadwerkelijke uitvoering vindt plaats vanaf maart 2024.					
70006	Regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde/Dommeldelta	450.000	5.733	629	443.638	afsluiten
	<i>Project is afgesloten bij turap 2 2023</i>					
70043/71619	EMK hybrideveld en doelen vervangen	544.640	19.781	541.221	-16.362	loopt door
	Het hybrideveld is aangelegd. Door de slechte weersomstandigheden heeft het werk langer geduurd. Het vervangen van de doelen vindt plaats in 2024.					
70051	Kwaliteitsslag gem. begraafplaats Oude Landen	140.000	5.621	75.696	58.683	loopt door
	ter verbetering van de kwaliteit van de begraafplaats zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het aanbrengen van drainage, plaatsen kasten met watertappunten, verbetering van de wandelpaden en uitdunning van onderbeplanting. In 2024 moeten nog diverse vervolgvacties worden uitgevoerd.					
70053	Verlichting sportvelden EMK: masten	23.000	14.918	11.878	-3.795	afsluiten

	Op het terrein van EMK zijn nieuwe masten geplaatst. Door de slechte weersomstandigheden heeft het werk langer geduurd. Dit heeft geleid tot meerkosten. De overschrijding kan gedekt worden uit het budget "70066 Verlichting sportvelden: masten 2023"					
70054	Verlichting sportvelden EMK: armaturen	12.000		15.975	-3.975	afsluiten
	De masten bij EMK zijn voorzien van LED-verlichting. Door de slechte weersomstandigheden heeft het werk langer geduurd. Dit heeft geleid tot meerkosten. De overschrijding kan gedekt worden uit het budget "70067 Verlichting sportvelden: armaturen 2023"					
70063	Vervangen veld C van HC Nuenen (waterveld ipv zand)	116.000		84.973	31.027	afsluiten
	De gemeente heeft conform afspraak een financiële bijdrage geleverd aan de vervanging van veld C van HC Nuenen					
70064	Hockeyclub Nuenen	540.000			540.000	loopt door
	Overleg over de verbouwing van de kleedlokalen loopt nog.					
70065	EMK Verbouwing kleedlokalen	720.000			720.000	loopt door
	Overleg over de verbouwing van de kleedlokalen loopt nog.					
70066	Verlichting sportvelden: masten 2023	17.000			17.000	loopt door
	Het budget kan deels gebruikt worden ter dekking van het tekort van project "Verlichting sportvelden EMK: masten". Het restantbudget reserveren ter dekking van het voor 2024 toegekende budget voor het versneld vervangen van alle verlichting van de gemeentelijke sportvelden voor LED. Dit in verband met veranderingen in de toekenning van SPUK-subsidies.					
70067	Verlichting sportvelden: armaturen 2023	8.000			8.000	loopt door
	Het budget kan deels gebruikt worden ter dekking van het tekort van project "Verlichting sportvelden EMK: armaturen". Het restantbudget reserveren ter dekking van het voor 2024 toegekende budget voor het versneld vervangen van alle verlichting van de gemeentelijke sportvelden voor LED. Dit in verband met veranderingen in de toekenning van SPUK-subsidies.					
70068	Reconstructie Arendhof (alg.midd.)	70.000		3.440	66.560	loopt door
	Het project heeft vertraging opgelopen. Uitvoering vindt plaats na de zomervakantie 2024.					
70072	Vervanging/herplant van bomen	50.000		50.000	0	afsluiten
	Binnen dit budget zijn o.a. bomen geplant in de Van Lenthof en de Hovenier. Voor de rest is vervanging van bomen meegenomen in het reguliere werk.					
70078	Sportpark Wettenseind, diverse vervangingen	14.500		9.197	5.303	loopt door
	Door gebrek aan personele capaciteit is slechts een deel van de werkzaamheden uitgevoerd.					
70079	Sportpark De Polder, ren.gras en verv.hekwerk	29.000		152	28.848	loopt door
	Door gebrek aan personele capaciteit zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd.					
70080	Sportpark Koppeldreef, aanl.drainage en ren.gras	48.000			48.000	loopt door
	Door gebrek aan personele capaciteit zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd.					
70081	Groenreconstructie jaarschijf 2023	35.000		38.809	-3.809	afsluiten
	De vervanging van groen bij einde levensduur is meegenomen als extra werk tijdens de uitvoering van het reguliere werk. De werkzaamheden zijn verspreid over Nuenen uitgevoerd.					
70106	Legionellabestrijding RKSv Nuenen	90.000		37.040	52.960	loopt door
	De werkzaamheden t.b.v. de douches in de kleedruimtes zijn rond de jaarwisseling uitgevoerd. afronding van de werkzaamheden vindt plaats in 2024.					
71822	Groenreconstructie jaarschijf 2022	35.000	12.872	22.128	0	afsluiten
	De vervanging van groen bij einde levensduur is meegenomen als extra werk tijdens de uitvoering van het reguliere werk. De werkzaamheden zijn verspreid over Nuenen uitgevoerd.					

71867	Lissevoort Hockey drainage	18.000			18.000	loopt door
	Door gebrek aan personele capaciteit zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd.					
71868	EMK Toplaag renovatie natuurgras	20.010			20.010	loopt door
	Door gebrek aan personele capaciteit zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd.					
71882	Lissevoort hockey slagplanken hout	3.660			3.660	loopt door
	Door gebrek aan personele capaciteit zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd.					
71883	Lissevoort hockey elementverharding incl fundering	7.270			7.270	loopt door
	Door gebrek aan personele capaciteit zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd.					
71885	EMK hekwerk terreinafrastering	16.800		19.743	-2.943	afsluiten
	Het hekwerk rondom het sportterrein is waar nodig vervangen.					
71893	NKV elementverharding vervangen incl fundering	6.440			6.440	loopt door
	Door gebrek aan personele capaciteit zijn de werkzaamheden niet uitgevoerd.					
71630	Kloostertuin (NIEGG) 8.05	0	10.739			loopt door
	Het streven is dat in de toekomst voor deze grondpositie een grondexploitatie wordt geopend, daarom is hiervoor geen kredietaanvraag gedaan. De boekwaarde bedraagt € 975.000 evenals de taxatiewaarde uit 2019.					
71631	Boschoeve (NIEGG) 8.22	0	54.060	3.688		loopt door
	Het streven is dat in de toekomst voor deze grondpositie een grondexploitatie wordt geopend, daarom is hiervoor geen kredietaanvraag gedaan. De boekwaarde bedraagt € 458.000 terwijl de uit 2019 stammende taxatiewaarde € 925.000 is.					
70062	Uitbreiding school Het Mooiste Blauw	907.976		143.221	764.755	loopt door
	Het voorbereidingskrediet is beschikbaar gesteld, de rest nog niet. De voorbereidingen voor de uitbreiding lopen, bouw is nog niet gestart. Het project loopt door in 2024.					
70057	Hongerman realisatie	13.528.189	415.816	189.912	12.922.461	loopt door
	Op 15 juni 2023 heeft uw raad een alternatief ontwerp vastgesteld en aanvullend krediet beschikbaar gesteld voor de renovatie en uitbreiding van de Hongerman. Vervolgens is gestart met het uitwerken van dit plan tot een definitief ontwerp. De planning heeft vertraging opgelopen door gewijzigd ecologisch inzicht. De start van de werkzaamheden is nu begin 2025 voorzien.					
70002	Inr omrasterde hondenlosloopgebieden woonkernen	45.000			45.000	loopt door
	Afrastering terrein Lyndakker hersteld. Factuur volgt in 2024. Geen verdere plannen.					
70086	Vervangen ondergrondse containers 2023	300.000		14.474	285.526	loopt door
	Containers besteld maar nog niet betaald wegens geschil met leverancier. Moet vervolg krijgen.					
71612	Ondergrondse containers v. inzameling HHA (2017)	175.000	111.715	63.053	232	afsluiten
	Uitgevoerd, kan worden afgesloten.					
71837	Verv. van mini-containers (kliko's) - 2022	50.000			50.000	afsluiten
	Mini-containers worden niet structureel vervangen, maar uitsluitend wanneer dat nodig is.					
70031	Uitw deel Nuenense snelfietsroute (Gem.Ehv/F58 Wilh.Kan)	25.000			25.000	loopt door
	Projecten snelfietsroutes F58 en Gemert -Eindhoven lopen nog. F58 zit in de fase van ondertekening bestuursovereenkomst (BOK). Nuenen is trekker van Gemert - Eindhoven. De regionale subsidie wordt in 2024 aangevraagd voor voorbereidingskosten en verrekening gemeentelijke partners en provincie. Bijdrage Gemert- Bakel is al ontvangen.					
70032	Aanpassing Opwettenseweg (buiten bestemmingsplan)	100.000			100.000	loopt door

	In het kader van de snelfietsroute Gemert- Eindhoven, Mobiliteitsvisie en bestemmingsplan Nuenen West worden plannen voorbereid voor de Opwettenseweg, inclusief inrichting fietsstraat, afsluiting Opwettenseweg en oversteek langzaam verkeer. Het bestemmingsplan is nog niet onherroepelijk. Wel is aandacht voor participatie en technisch ontwerp waarna procedures doorlopen worden.					
70048	Ongelijkvl kruising Collse Hoefdijk onder spoor	50.000			50.000	afsluiten
	De realisatie van een ongelijkvloerse spoorkruising is enorm kostbaar gebleken. Er zijn nauwelijks relevante bijdragen en subsidies te verwachten. Dit maakt realisatie onwaarschijnlijk. Voor langere termijn blijft het de wens (o.a. kruising snelfietsroute en bedrijventerrein Eeneind West). Inzet op concrete uitwerking is vooralsnog niet meer aan de orde.					
70049	Herinr. Park, Parkstr. en omg. - Wegen WvVG	35.000	66		34.934	afsluiten
	<i>vervallen zie begroting 2024, afgewaardeerd</i>					
71626	Aansluiten Nuenen Z-W op A270	230.000	13.508	102.728	113.764	loopt door
	Dit krediet is aangewend voor de voorbereiding van de realisatie van het VKA (voorkeursalternatief) Bundelroutes. Het restantbedrag zetten wij in voor het Kernteam projectmanagement.					
71827	Vorb.krediet uitw plan Kloostertuin irt Klooster+Park	275.000	168.983	72.406	33.611	loopt door
	De voorbereiding van het Masterplan en ontwikkelstrategie lopen nog door in 2024. Naar verwachting wordt een grondexploitatie geopend na vaststelling medio 2024.					
71829	Tijdelijke maatregelen Berg relatie WvVG Vincentre	50.000		20.814	29.187	afsluiten
	Het openbaar gebied aan de Berg is ingericht in aansluiting op de nieuwbouw van Vincentre.					
71841	Aanvulling meetsystemen leefbaarheid/mobiliteit	110.000			110.000	loopt door
	De inzet op het gebied van leefbaarheid is in 2023 uiteengezet in een raadsinformatiebrief. Wij overwegen aanvullende bovenwettelijke maatregelen in het kader van leefbaarheid, zoals metingen en onderzoeken, waar deze effectief en haalbaar zijn.					
71857	Herinr. Park en Vijver gemeentehuis-Groen WvVG	51.667	3.851	15.347	32.470	afsluiten
	<i>vervallen zie begroting 2024</i>					
71858	Herinr. Park en Vijver gemeentehuis-Brug WvVG	102.333	2.009	2.763	97.561	afsluiten
	<i>vervallen zie begroting 2024</i>					
71906	Herinr. Papenvoort-Houtrijk-vGoghkerk-wegen WvVG	134.000	46.319	15.831	71.850	loopt door
	De uitwerking van de Wereld van Van Gogh is nagenoeg afgerond in 2023. Het schetsontwerp voor de deelgebieden rondom gemeentehuis en Van Goghkerkje is opgesteld in samenspraak met de klankbordgroep. De realisatie is vooralsnog afgeprioriteerd in de begroting. Wel zal gekeken worden welke maatregelen kunnen meelopen met regulier werk zoals onderhoud en reconstructie. Dit wordt in 2024 nog inzichtelijk gemaakt.					
70076	Vervangen OVL Masten 2023	400.261		12.006	388.255	afsluiten
	In plaats van masten vervangen is extra geïnvesteerd in het vervangen van armaturen om energiekosten te besparen. Project kan worden afgesloten.					
70077	Vervangen OVL Armaturen 2023	132.578		222.124	-89.546	afsluiten
	In plaats van masten vervangen is extra geïnvesteerd in het vervangen van armaturen om energiekosten te besparen. Project kan worden afgesloten. Dit project is één geheel met project 70076, gezamenlijk is er geen sprake van overschrijding.					
70082	Speelvoorzieningen 2023	141.466		43.175	98.291	afsluiten
	Doordat participatie in het project Spelen en Bewegen meer tijd vergt dan vooraf geprognostiseerd, zijn minder wijken uitgevoerd. Project kan worden afgesloten.					
70026	Verkeersveiligheidsmaatregelen (top 16) 2021	75.000	12.526	1.531	60.943	afsluiten
	<i>Project is afgesloten bij turap 2 2023</i>					

70035	Rconstructie Refeling, incl verkeersveiligheidsmaatregelen.	65.000			65.000	afsluiten
	<i>Project is afgesloten bij turap 2 2023</i>					
70037	Verkeersveiligheidsmaatregelen (top 16) 2022	55.000			55.000	Loopt door
	<i>Projectbudget verlaagd met € 20.000 bij turap 2 2023</i>					
	Wegens onderbezetting zijn verkeersveiligheidsprojecten nog niet tot uitvoering gebracht. Wij verwachten in 2024 deze achterstand in te lopen.					
70050	Arnold Pootlaan (reconstructie)	40.000			40.000	afsluiten
	<i>Project is afgesloten bij turap 2 2023</i>					
70061	Verkeersveiligheidsmaatregelen (top 16) 2023	75.000			75.000	Loopt door
	Wegens onderbezetting zijn verkeersveiligheidsprojecten nog niet tot uitvoering gebracht. Wij verwachten in 2024 deze achterstand in te lopen.					
71732	Maatregelen nav onderzoek verkeersknelpunt Soeterbeek	50.000	16.101		33.899	afsluiten
	Project mag afgesloten worden.					
71846	Verbetering fietsverb Lyndakkers-Oude Kerkdijk	50.000	1.143		48.857	afsluiten
	<i>vervallen zie begroting 2024, afgewaardeerd</i>					

Reserves en voorzieningen

Overzicht van de reserves en voorzieningen

Reserves

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevalen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Algemene reserves						
Algemene reserve	8.327	5.903	0	3.084	0	11.146
Bouwgrond; algemene reserve	13.379	1.411	0	0	0	14.789
Bouwgrond; algemene reserve winstnemingen	9.402	273	0	371	0	9.304
Totaal Algemene reserves	31.108	7.587	0	3.455	0	35.240
Bestemmingsreserves						
Bouwgrond; bovenwijkse voorzieningen	2.712	547	0	0	0	3.259
Omgevingswet	286	0	0	0	0	286
Reserve vluchtelingen	0	1.814	0	0	0	1.814
Reserve personele kosten investeringsprojecten	0	1.000	0	0	0	1.000
Bouwgrond; sociale volkshuisvesting	427	45	0	0	0	472
Bouwgrond; parkmanagement	349	0	0	0	0	349
Bouwgrond; fonds groen voor rood	729	64	0	0	0	793
Bestemmingsreserve I&A	20	0	0	20	0	0
Reserve rijkscompensatie corona	352	0	0	352	0	0
Reserve klimaatmiddelen Rijk	514	330	0	0	0	844
Betaalbaar wonen	722	56	0	0	0	777
Totaal Bestemmingsreserves	6.110	3.857	0	372	0	9.595
Dekkingsreserves						
Dekkingsreserve aansluiten Nuenen Z-W op A270	216	0	0	0	0	216
Dekkingsreserve HOV2	50	0	0	3	0	48
Dekkingsreserve bereikbaarheidsakkoord	20	0	0	20	0	0
Dekkingsreserve ecologische verbinding Hooidonk	36	0	0	19	0	17
Dekkingsreserve hybrideveld RKGSV Gerwen	327	1	0	14	0	314
Dekkingsreserve onderzoek mobiliteitsprojecten	108	0	0	36	0	73
Dekkingsreserve renovatie Hongerman	1.000	0	0	0	0	1.000
Dekkingsreserve renovatie Klooster	1.593	0	0	0	0	1.593
Dekkingsreserve calamiteitenpad Esrand	92	0	0	92	0	0
Dekkingsreserve Klooster nieuwe stijl	2.894	850	0	0	0	3.744

Exploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Dekkingsreserve snelheidsremmende maatregelen Boord	68	0	0	33	0	35
Dekkingsreserve regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde	250	0	0	0	0	250
Dekkingsreserve herontwikkeling woonwagenlocatie Bosweg	0	1.150	0	0	0	1.150
Totaal Dekkingsreserves	6.656	2.001	0	217	0	8.440
Totaal reserves	43.874	13.445	0	4.044	0	53.274

Voorzieningen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's						
Risicovoorziening milieuschade	368	389	0	0	6	751
Voorziening verlofsparen	20	173	0	0	0	193
Voorziening compensatie Attero	197	0	0	0	197	0
Pensioen voormalige wethouders	2.504	39	264	0	126	2.153
Totaal Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	3.089	600	264	0	329	3.096
Voorzieningen onderhoud en egalisatie						
Voorziening onderhoud gebouwen	2.172	425	0	0	133	2.464
Voorziening onderhoud wegen	1.767	977	0	0	38	2.706
Voorziening civiele kunstwerken	356	132	0	0	81	407
Voorziening beelden en plasticen	7	0	7	0	0	0
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	4.302	1.534	7	0	252	5.577
Voorzieningen door derden beklemden middelen						
Voorziening afval	0	118	0	0	0	118
Voorziening riolering	4.622	0	117	0	0	4.506
Parkeerfonds	9	0	0	0	0	9

Exploitatie	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Regionaal ontwikkefonds werklocaties	72	0	0	0	0	72
Voorziening afgesloten complexen GB	68	82	41	0	0	109
Totaal Vorzieningen door derden beklemde middelen	4.772	199	157	0	0	4.814
Totaal voorzieningen	12.163	2.334	429	0	581	13.487

Totaal reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Onttrekkingen	Aanwending	Balanswaarde 31/12/2023
Totaal reserves en voorzieningen	56.037	15.778	429	4.044	581	66.761

Toelichting op de reserves

Inleiding

Algemene reserve

Bedragen x €1.000

Algemene reserve	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Algemene reserve	8.327	5.903	3.084	11.146
Totaal algemene reserve	8.327	5.903	3.084	11.146

De algemene reserve heeft vooral een bufferfunctie om eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers op te vangen. De reserve is onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit. In de nota reserves en voorzieningen van februari 2019 heeft de raad de normen voor de reserve opnieuw vastgesteld. Jaarlijks bepalen we het minimumbedrag van de algemene reserve bij de jaarrekening. Dat minimumniveau bedraagt per 31-12-2023 € 4,3 miljoen. De algemene reserve zit daar ruimschoots boven.

De toevoegingen betreffen:

- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming € 5.206.720,-
- Jaarrekening 2022 opheffen reserve rijkscompensatie corona € 352.126,-
- Terugstorten dekkingsreserves € 31.940,-
- 75% Begrotingssaldo ten behoeve van ravijn € 312.524,-

De onttrekkingen betreffen:

- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming: opvang vluchtelingen € 707.000,-
- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming: onderzoek woningbouw Nederwetten en Gerwen € 21.760,-
- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming: onderzoek en juridische procedure Vallestepap € 5.108,-
- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming: onderhoud snoeien en calamiteiten bomen € 18.000,-
- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming: Eenmalige kosten dagstrand Enode € 18.790,-
- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming: energietoeslag decembercirculaire 2022 € 312.000,-
- Bijstorten dekkingsreserves € 1.455,-
- Vorming dekkingsreserve Klooster scenario 2 € 850.000,-
- Storting dekkingsreserve herontwikkeling woonwagenlocatie Bosweg € 1.150.000,-

Bouwgrond; algemene reserve

Bedragen x €1.000

Bouwgrond; algemene reserve	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Bouwgrond; algemene reserve	13.379	1.411	0	14.789
Totaal bouwgrond; algemene reserve	13.379	1.411	0	14.789

De doelstelling van de algemene reserve bouwgrondexploitatie is een financiële buffer voor het afdekken van financiële risico's in de bouwgrondexploitaties. De voeding van deze reserve wordt gevormd door de voordelige resultaten van bouwgrondexploitaties. Voor de afdekking van de huidige negatieve bouwgrondexploitaties is een specifieke voorziening 'verliesgevende complexen bouwgrond' ingesteld, die gevoed wordt vanuit de algemene reserve bouwgrond. De stand van de algemene reserve bouwgrond wordt beïnvloed door toekomstige winstnames die hoogst onzeker zijn. Bij aanspreking van deze reserve zal altijd gekeken moeten worden naar de stand op het moment zelf.

De toevoegingen betreffen:

- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming € 955.721,-
- Jaarrekening 2022 winstneming Eeneind Zuid € 362.821,-
- Terugstorting afgesloten dekkingsreserve € 92.000,-

Bouwgrond; algemene reserve (winstnemingen)

Bedragen x €1.000

Bouwgrond; algemene reserve (winstnemingen)	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Bouwgrond; algemene reserve winstnemingen	9.402	273	371	9.304
Totaal bouwgrond; algemene reserve (winstnemingen)	9.402	273	371	9.304

Het doel van deze reserve is om de tussentijdse winstnemingen vanuit de bouwgrondprojecten af te zonderen van de algemene reserve grondexploitatie en andere stortingen in reserves. Omdat deze tussentijdse winstnemingen onzeker zijn is ervoor gekozen om ze in een aparte reserve te storten. Storting vindt plaats vanuit tussentijdse winstnemingen op grondexploitaties. Onttrekking vindt plaats als tussentijdse winstnemingen uit het verleden verlaagd moeten worden.

De toevoeging van € 71.961,- betreft de resultaatbestemming van jaarrekening 2022 en de correcties voorfinanciering afdracht fondsen Eeneind Oost voor € 31.000,- en Luistruik voor € 170.000,-. De onttrekking van € 362.821,- betreft de winstneming Eeneind Zuid die naar de algemene reserve bouwgrond is overgeboekt en daarnaast -/- € 8.000,- vanuit de resultaatbestemming 2022.

Bouwgrond; bovenwijkse voorzieningen

Bedragen x €1.000

Bouwgrond; bovenwijkse voorz onbel	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Bouwgrond; bovenwijkse voorzieningen	2.712	547	0	3.259
Totaal bouwgrond; bovenwijkse voorz onbel	2.712	547	0	3.259

Deze reserve is bedoeld voor investeringen met een "bovenwijken" karakter, zoals in de infrastructuur (ontsluitingswegen, verkeersstructuur) die buiten de nieuwbouwwijk ligt, maar er wel voor aangelegd wordt en/of voor meerdere wijken dient.

De toevoegingen betreffen:

- Resultaatbestemming jaarrekening 2022 € 5.000,-
- Terugstorten afgesloten dekkingsreserves € 18.667,-
- Grondverkoop grondexploitaties 2023 € 521.714,-
- Stortingen uit anterieure overeenkomsten € 2.000,-

Omgevingswet

Bedragen x €1.000

Omgevingswet	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Omgevingswet	286	0	0	286
Totaal omgevingswet	286	0	0	286

Bij de Tussentijdse rapportage najaar 2022 heeft de raad besloten deze nieuwe reserve te vormen voor de Omgevingswet, gezien het verloop van de invoering van deze wet en de onzekerheid over toekomstige budgetten.

Bouwgrond; sociale volkshuisvesting

Bedragen x €1.000

Bouwgrond; sociale volkshuisvesting	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Bouwgrond; sociale volkshuisvesting	427	45	0	472
Totaal bouwgrond; sociale volkshuisvesting	427	45	0	472

Doelstelling van deze reserve is het stimuleren van initiatieven op het gebied van de sociale volkshuisvesting.

De toevoegingen betreffen:

- Jaarrekening 2022 resultaatbestemming € 3.000,-
- Grondverkoop grondexploitaties 2023 € 27.333,-
- Stortingen uit anterieure overeenkomsten € 15.000,-

Bouwgrond; parkmanagement

Bedragen x €1.000

Bouwgrond; parkmanagement	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Bouwgrond; parkmanagement	349	0	0	349
Totaal bouwgrond; parkmanagement	349	0	0	349

Parkmanagement is opgezet en geïnitieerd door samenwerking tussen gemeente en bedrijven. De activiteiten staan in het teken van duurzaamheid, verbetering, kostenbeheersing, ruimtebeheersing en gemak voor ondernemers en arbeid. De samenwerking tussen werkgevers en gemeente moet zorgen voor een gezond economisch werk- en leefklimaat.

Met de Nota Grondbeleid heeft de raad besloten om voor de uitvoering van parkmanagement en toekomstige revitalisering van bedrijventerreinen een bijdrage te calculeren per verkochte m2 grond voor bedrijven. Deze bestemmingsreserve wordt gevoed vanuit anterieure overeenkomsten/bijdragen en vanuit incidentele op te stellen publiekrechtelijke overeenkomsten.

Bouwgrond; fonds groen voor rood

Bedragen x €1.000

Bouwgrond; fonds groen voor rood	Balanswaarde 31/12/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 01/01/2023
Bouwgrond; fonds groen voor rood	793	64	0	729
Totaal bouwgrond; fonds groen voor rood	793	64	0	729

Het doel van deze reserve is de financiering van landschapsinvesteringen als gevolg van ontwikkelingen in het landelijk gebied en investeringen gericht op versterking en verbetering van de landschappelijke kwaliteiten van de gemeente Nuenen.

De toevoeging betreft

- Storting grondverkoop grondexploitaties 2023 € 23.810,-
- Stortingen uit anterieure overeenkomsten € 40.220,-

Bestemmingsreserve I&A

Bedragen x €1.000

Bestemmingsreserve I&A	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Bestemmingsreserve I&A	20	0	20	0
Totaal bestemmingsreserve I&A	20	0	20	0

De onttrekking betreft de I&A kosten 2023 (Dienst Dommelvallei) van € 19.618,-. Na deze onttrekking is de reserve leeg en wordt deze opgeheven.

Reserve rijkscompensatie coronacrisis

Bedragen x €1.000

Reserve rijkscompensatie corona	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve rijkscompensatie corona	352	0	352	0
Totaal reserve rijkscompensatie corona	352	0	352	0

Bij de jaarrekening van 2022 is besloten om de niet bestede coronamiddelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld te storten in de algemene reserve voor € 352.126,- en daarna de reserve op te heffen.

Reserve klimaatmiddelen Rijk

Bedragen x €1.000

Reserve klimaatmiddelen Rijk	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve klimaatmiddelen Rijk	514	330	0	844
Reserve klimaatmiddelen Rijk	514	330	0	844

Deze middelen worden ingezet om te zijner tijd inwoners en ondernemers te ondersteunen bij energiebesparing en de overstap naar een duurzame warmtebron (expertise, onderzoeken, procesbegeleiding etc.). Bij de najaarsrapportage 2023 is besloten om € 330.000,- in deze reserve te storten.

Betaalbaar wonen

Bedragen x €1.000

Betaalbaar wonen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Betaalbaar wonen	722	56	0	777
Totaal betaalbaar wonen	722	56	0	777

Deze reserve is bij de tussentijdse rapportage najaar 2022 gevormd door omzetting van de voorziening betaalbaar wonen in een reserve in lijn met boekhoudregels (en op aangeven van de accountant).

De van woningbouwvereniging Helpt Elkander terugontvangen Koopgarantgelden van € 55.692,- zijn gestort in deze reserve.

Reserve vluchtelingen

Bedragen x €1.000

Reserve vluchtelingen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve vluchtelingen	0	1.814	0	1.814
Totaal reserve vluchtelingen	0	1.814	0	1.814

Deze bestemmingsreserve is in 2023 gevormd om de kosten van opvang van vluchtelingen te dekken. Het Rijk heeft gemeenten ook opgeroepen om eventuele overschotten op vergoedingen voor opvang Oekraïense ontheemden beschikbaar te houden voor vluchtelingen in de breedste zin van het woord. De raad heeft deze bestemmingsreserve ingesteld om het financiële risico te verkleinen bij mogelijke toekomstige vraagstukken in relatie tot vluchtelingen, waaronder maar niet beperkt tot opvang, huisvesting, scholing en inburgering. De storting betreft het overschot van de rijksmiddelen 2022 en 2023 voor opvang Oekraïners.

Reserve personele kosten investeringsprojecten

Bedragen x €1.000

Reserve personele kosten investeringsprojecten	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Balanswaarde 31/12/2023
Reserve personele kosten investeringsprojecten	0	1.000	0	1.000
Reserve personele kosten investeringsprojecten	0	1.000	0	1.000

Bij enkele investeringsprojecten die meerdere jaren lopen en veel personele inzet vergen, is onvoldoende rekening gehouden met interne personeelskosten. De raad heeft bij de 2e tussentijdse rapportage besloten een reserve te vormen ter dekking van verwachte hogere kapitaallasten vanwege het toerekenen van personele kosten aan projecten, en hierin € 1.000.000,- gestort.

Dekkingsreserves

Onderstaande dekkingsreserves zijn gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de genoemde investeringen. Hiervoor hebben we geen aparte toelichting opgenomen. De onttrekkingen zijn gedaan ter dekking van de afschrijvingskosten van genoemde projecten of investeringen.

- Dekkingsreserve aansluiten Nuenen Z-W op A270
- Dekkingsreserve HOV2
- Dekkingsreserve bereikbaarheidsakkoord
- Dekkingsreserve ecologische verbinding Hooidonk
- Dekkingsreserve hybrideveld RKGSV Gerwen
- Dekkingsreserve onderzoek mobiliteitsprojecten
- Dekkingsreserve renovatie Hongerman
- Dekkingsreserve renovatie Klooster
- Dekkingsreserve calamiteitenpad Esrand
- Dekkingsreserve Klooster nieuwe stijl
- Dekkingsreserve snelheidsremmende maatregelen Boord
- Dekkingsreserve regenwaterafvoer Nuenen-West zuidzijde
- Dekkingsreserve herontwikkeling woonwagencentrale Bosweg

Toelichting op de voorzieningen

Risicovoorziening milieuschade

Bedragen x €1.000

Risicovoorziening milieuschade	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Risicovoorziening milieuschade	368	389	6	0	751
Totaal risicovoorziening milieuschade	368	389	6	0	751

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 5 november 2018 ontheffing verleend voor hergebruik van de voormalige stortplaats aan de Collse Hoefdijk te Nuenen. Na sanering kan levering van het perceel plaatsvinden conform vaststellingsovereenkomst.

Er is in 2023 voor kosten taxatierapporten, meetwerkzaamheden en inhuur € 6.002,- onttrokken aan deze voorziening.

De toevoeging van € 389.124,- is nodig om de gestegen kosten te dekken. De kostenstijgingen betreffen met name de afvoerkosten van vervuilde grond en inflatie.

Voorziening verlofsparen

Bedragen x €1.000

Voorziening verlofsparen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening verlofsparen	20	173	0	0	193
Voorziening verlofsparen	20	173	0	0	193

Medewerkers hebben vanaf 2022 het recht om verlof te sparen conform cao. Vanuit het BBV moet hiervoor een voorziening gevormd worden.

Op basis van de ingediende verzoeken komen we tot een storting van € 172.661,-

Pensioen voormalige wethouders

Bedragen x €1.000

Pensioen voormalige wethouders	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Pensioen voormalige wethouders	2.504	39	126	264	2.153
Totaal pensioen voormalige wethouders	2.504	39	126	264	2.153

Voor zittende wethouders dient op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) pensioen te worden opgebouwd. Dit pensioen is afhankelijk van de diensttijd als wethouder en komt tot uitkering na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

De hoogte van de voorziening wethouderspensiolen wordt bepaald op basis van actuariële waardeberekeningen. Bij deze berekeningen is de wettelijke rekenrente gehanteerd. De stijging van de rekenrente leidt tot een daling van de berekende voorziening. Er is € 38.700,- aan de voorziening toegevoegd en € 125.873,- aan de voorziening onttrokken voor lopende pensioenverplichtingen. De vrijval van € 264.336,- is het gevolg van aanpassingen van de rekenrente.

Voorziening compensatie Attero

Bedragen x €1.000

Voorziening compensatie Attero	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening compensatie Attero	197	0	197	0	0
Voorziening compensatie Attero	197	0	197	0	0

Begin 2023 is uitspraak gedaan in de gerechtelijke procedure tussen gemeenten en afvalverwerker Attero. De gemeenten moeten Attero een naheffing betalen. De MRE coördineert de afwikkeling. De verdeling tussen de MRE-gemeenten was nog onderwerp van discussie. In december 2023 zijn de afspraken over de verdeling definitief geworden en zijn de kosten betaald via de MRE. Daarmee is de voorziening eind 2023 volledig aangewend.

Voorziening onderhoud gebouwen

Bedragen x €1.000

Voorziening onderhoud gebouwen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening onderhoud gebouwen	2.172	425	133	0	2.464
Totaal voorziening onderhoud gebouwen	2.172	425	133	0	2.464

Uitgaven voor groot onderhoud die zijn opgenomen in het beheerplan gebouwen worden uit de voorziening bekostigd. Vanwege gebrek aan personele capaciteit was jaren beperkt groot onderhoud uitgevoerd. De laatste jaren is een grote stap gezet en is meer groot onderhoud uitgevoerd. Voor groot onderhoud geldt dat dit alleen wordt uitgevoerd als het noodzakelijk is, anders wordt het doorgeschoven.

De toevoeging betreft de storting van € 425.000,- conform het beheerplan gebouwen.

De aanwending van € 132.726,- betreft groot onderhoud aan diverse gebouwen in eigendom van de gemeente.

Voorziening onderhoud wegen

Bedragen x €1.000

Voorziening onderhoud wegen	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening onderhoud wegen	1.767	977	38	0	2.706
Totaal voorziening onderhoud wegen	1.767	977	38	0	2.706

De voorziening is gebaseerd op het beheerplan wegen en wordt gebruikt voor het egaliseren van de kosten. Jaarlijks wordt het benodigd gemiddeld bedrag gestort in deze voorziening, € 977.000,-. De storting is bestemd voor cyclisch onderhoud. Voor reconstructie en rehabilitatie van de wegen zijn geen middelen beschikbaar in de onderhoudsvoorziening. Indien hier middelen voor nodig zijn, wordt apart aan de raad om budget gevraagd.

In 2023 bedroegen de uitgaven € 37.840,-.

Voorziening civiele kunstwerken

Bedragen x €1.000

Voorziening civiel kunstwerken	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening civiele kunstwerken	356	132	81	0	407
Totaal voorziening civiel kunstwerken	356	132	81	0	407

Begin 2020 is een actueel beheerprogramma vastgesteld waarbij een voorziening is gevormd voor de egalisatie van sterk schommelende kosten van groot onderhoud. De jaarlijkse storting volgens beleidsplan civiele kunstwerken is € 115.122,-. Daarnaast is een bijdrage voor werkzaamheden aan een brug € 16.585,- in de voorziening gestort.

De aanwending van € 80.990,- betreft de uitgaven voor groot onderhoud aan diverse civiele kunstwerken.

Voorziening beelden en plastieken

Bedragen x €1.000

Voorziening beelden en plastieken	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening beelden en plastieken	7	0	0	7	0
Totaal voorziening beelden en plastieken	7	0	0	7	0

In 2019 is geconstateerd dat er achterstallig onderhoud was aan de kunst in de openbare ruimte, de beelden en plastieken. Voor het bedrag van het achterstallig onderhoud is conform het BBV een voorziening gevormd. In 2023 is het restant van de voorziening van € 6.836,- vrijgevallen ten gunste van de exploitatie. De voorziening is daarmee eind 2023 vervallen.

Voorziening afval

Bedragen x €1.000

Voorziening afval	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening afval	0	118	0	0	118
Totaal voorziening afval	0	118	0	0	118

Het tarief dat geheven wordt voor afvalstoffenheffing mag op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Als er grote schommelingen zijn in de kosten kan gebruik gemaakt worden van deze voorziening om de kosten te egaliseren en zo grote schommelingen in de tarieven te voorkomen. Het volledige bedrag van de voorziening is benodigd geweest voor de kosten van afval in 2022 waardoor de voorziening begin 2023 leeg is. In 2023 is € 117.889,- gestort in de voorziening vanuit de gesloten exploitatie voor afval.

Voorziening riolering

Bedragen x €1.000

Voorziening riolering	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening riolering	4.622	0	0	117	4.506
Totaal voorziening riolering	4.622	0	0	117	4.506

De voorziening wordt gebruikt voor het egaliseren van de kosten. Daarmee worden tariefschommelingen in de toekomst zoveel mogelijk beperkt. De basis wordt gevormd door het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd. In 2023 is € 116.707,- vrijgevallen vanuit de voorziening.

Parkeerfonds

Bedragen x €1.000

Parkeerfonds	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Parkeerfonds	9	0	0	0	9
Totaal parkeerfonds	9	0	0	0	9

Uitgangspunt in de gemeente Nuenen is dat bedrijven de parkeerbehoefte op eigen terrein oplossen. Bij nieuwbouw of functiewijziging moeten zij dus op hun eigen terrein voldoende parkeerplaatsen realiseren (volgens CROW-publicatie 381). Indien onvoldoende ruimte op eigen terrein aanwezig is om de parkeerbehoefte op te lossen en het bedrijf gevestigd is in het centrumgebied, is het (mits dit niet leidt tot onevenredige parkeerhinder in de omgeving) mogelijk om deze verplichting af te kopen. De bijdragen van de bedrijven zijn dan bedoeld om parkeerplaatsen elders binnen acceptabele afstand van het centrumgebied te realiseren. Afskoop kan slechts plaatsvinden na toestemming van het college.

Regionaal ontwikkelfonds werklocaties

Bedragen x €1.000

Regionaal ontwikkelfonds werklocaties	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Regionaal ontwikkelfonds werklocaties	72	0	0	0	72
Totaal regionaal ontwikkelfonds werklocaties	72	0	0	0	72

De bijdrage van de gemeente aan het regionaal ontwikkelfonds is berekend op basis van het aantal bestaande hectare bedrijventerreinen en het inwoneraantal. Voor de gemeente Nuenen is de totale bijdrage € 165.000,- waarvan nu nog € 72.000,- resteert.

Voorziening afgesloten complexen GB

Bedragen x €1.000

Voorziening afgesloten complexen GB	Balanswaarde 01/01/2023	Toevoegingen	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Balanswaarde 31/12/2023
Voorziening afgesloten complexen GB	68	82	0	41	109
Totaal voorziening afgesloten complexen GB	68	82	0	41	109

Deze voorziening is gevormd voor nagekomen kosten van afgesloten projecten grondexploitatie. Voor het project Eeneind II Zuid is € 21.295,- vrijgevallen en voor het project Gerwen ZO is € 19.400,- vrijgevallen.

De toevoeging betreft de storting in de voorzieningen voor de complexen Luistruik € 52.000,- en Eeneind Oost € 29.500,-.

Het vrijgevallende bedrag betreft de onttrekking van de complexen Eeneind II Zuid € 21.295,- en Gerwen ZO € 19.401,-.

Bijlage Single information single audit (SISA)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A5	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme Gemeenten	Naam hoofdcategorie	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie. Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden)	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie Vanaf SiSa 2021 Incl. SiSa tussen medeoverheden	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A5/01</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: A5/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A5/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A5/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A5/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A5/06</i>
			1 Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering en extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering en extremisme;	Ja	€ 0	€ 69.000	Nee	
			2 Persoonsgerichte aanpak van geradicaliseerde personen;	Ja	€ 0	€ 113.650	Nee	
3 Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;	Ja	€ 0	€ 176.662	Nee				

			4	Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering;	Ja	€ 0	€ 76.649	Nee	
			5	Preventie-activiteiten gericht op specifieke kwetsbare doelgroepen;	Ja	€ 0	€ 0	Nee	Gelden zijn extra uitgegeven in categorie 2 en 4
			6	Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme.	Ja	€ 0	€ 46.250	Nee	
				Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A5/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A5/08</i>				
				Ja	Nee				
JenV	A9	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2021	Naam hoofdcategorie	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie	
		Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A9/01</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: A9/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A9/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A9/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A9/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A9/06</i>	

			1	Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering, (gewelddadig) extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering naar (gewelddadig) extremisme;	Ja	€ 0	€ 165.510	Nee	gelden zijn extra uitgegeven in categorie 3 en 5
			2	Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij het signaleren van mogelijke radicalisering	Ja	€ 0	€ 95.000	Nee	gelden zijn extra uitgegeven in categorie 3 en 5
			3	Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme.	Ja	€ 0	€ 27.605	Nee	
			4	Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die direct betrokken zijn bij de lokale integrale aanpak;	Ja	€ 0	€ 0	Nee	
			5	Preventie-activiteiten die de weerbaarheid versterken van specifieke groepen en individuen die mogelijk vatbaar zijn voor radicalisering;	Nee	€ 0	€ 19.117	Nee	
			6						
			7						
				Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				

			Indicator: A9/07	Indicator: A9/08					
			Ja	Nee					
JenV	A14	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2022 Gemeenten	Naam hoofdcategorie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A14/01</i>	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee) <i>Aard controle D1 Indicator: A14/02</i>	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) <i>Aard controle R Indicator: A14/03</i>	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie Vanaf SiSa 2021 Incl. SiSa tussen medeoverheden <i>Aard controle R Indicator: A14/04</i>	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A14/05</i>	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A14/06</i>	
			1	Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering, (gewelddadig) extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering naar (gewelddadig) extremisme;	Ja	€ 0	€ 1.405	Nee	geen eindverantwoording voor de andere partijen dus evt. nog toekomstige bestedingen
			2	Persoonsgerichte aanpak van geradicaliseerde personen;	Ja	€ 0	€ 79.000	Nee	geen eindverantwoording voor de andere partijen dus evt. nog toekomstige bestedingen
			3	Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij het signaleren van mogelijke radicalisering	Ja	€ 0	€ 85.000	Nee	geen eindverantwoording voor de andere partijen dus evt. nog toekomstige bestedingen
			4	Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die direct betrokken zijn bij de lokale integrale aanpak;	Ja	€ 0	€ 0	Nee	geen eindverantwoording voor de andere partijen dus evt. nog toekomstige bestedingen

			5	Preventie-activiteiten voor radicaliserende personen en de directe omgeving;	Ja	€ 0	€ 108.557	Nee	geen eindverantwoording voor de andere partijen dus evt. nog toekomstige bestedingen
			6	Preventie-activiteiten die de weerbaarheid versterken van specifieke groepen en individuen die mogelijk vatbaar zijn voor radicalisering;	Ja	€ 0	€ 0	Nee	geen eindverantwoording voor de andere partijen dus evt. nog toekomstige bestedingen
			7	Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme.	Ja	€ 0	€ 19.907	Nee	geen eindverantwoording voor de andere partijen dus evt. nog toekomstige bestedingen
				Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A14/08</i>				
				Nee	Nee				
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
		Gemeenten		<i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
				€ 2.656.498	€ 0	€ 0	€ 245.328	€ 0	€ 35.418

			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>	
			€ 0	€ 21.210	€ 2.958.454	€ 4.426.642	
JenV	A20	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026 Gemeenten	Beschikingskenmerk	Naam taak/project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per taak/project (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per taak/project Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden)	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per taak/project Incl. SiSa tussen medeoverheden
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: A20/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A20/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A20/05</i>
			1 4338721	Analyse	Ja	€ 0	€ 0
			2	Signalering	Ja	€ 0	€ 0
			3	Regie	Ja	€ 0	€ 0
			4	Duiding & expertise	Ja	€ 0	€ 0
			5	Coördinatie	Ja	€ 98.226	€ 98.226
			6	Deskundigheidsbevordering: overige trainingen	Ja	€ 0	€ 0
			7	Gerichte preventieprojecten	Ja	€ 0	€ 0
			8	Generieke preventieprojecten	Ja	€ 0	€ 0
			9	Eenjarige flexibele schil	Ja	€ 2.381	€ 2.381
			10				

			Kopie Beschikingskenmerk	Kopie Naam taak/project	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per taak/project - bij Ja is indicator 09 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens activiteitenplan per taak/project	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/11</i>
			1 4338721	Analyse	Nee		Nee	Nee
			2	Signalering	Nee		Nee	Nee
			3	Regie	Nee		Nee	Nee
			4	Duiding & expertise	Nee		Nee	Nee
			5	Coördinatie	Nee		Nee	Nee
			6	Deskundigheidsbevordering: overige trainingen	Nee		Nee	Nee
			7	Gerichte preventieprojecten	Nee		Nee	Nee
			8	Generieke preventieprojecten	Nee		Nee	Nee
			9	Eenjarige flexibele schil	Nee		Nee	Nee
			10					
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>
			12	21	0	0	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)		

			Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10</i>		
2023		Nee				
Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	
Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	
<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	
€ 0	€ 0			€ 0	€ 0	
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	
Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	
<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	
€ 7.980	€ 7.980	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal		
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling		
Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen			
<i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/26</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27</i>		
€ 12.000	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 19.980		

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			388	€ 214.067	€ 214.067	97	€ 53.517	€ 53.517
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen

			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			0	0	0	485	0	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaf faire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 24.000	€ 0	1	72	4	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C94/02	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 Aard controle R Indicator: C94/04	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] Aard controle R Indicator: C94/05	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen Aard controle R Indicator: C94/06
			1 LAI23-03618197	€ 0	0	0	0	€ 0
			2					
			100					

			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen	Eindverantwoording (ja/nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: C94/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: C94/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10</i>		
			1 € 0	€ 0	€ 0	Nee		
			2					
			100					
BZK	C105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: C105/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: C105/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: C105/06</i>
			1 2023-0000096256	41	Ja	0	Ja	€ 33.078
			2					
			20					
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: C105/12</i>
			1 2023-0000096256	€ 33.078	Ja		41	Ja
			2					

			20						
				Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C105/14</i>				
			1	2023-0000096256	Nee				
			2						
			20						
BZK	C210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw		Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Sisa tussen medeoverheden		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C210B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C210B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C210B/06</i>
			1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 0	€ 0	0	0	Nee
			2						
			3						
			4						
			5						
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)		Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten		<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	

			Indicator: D8/01	Indicator: D8/02	Indicator: D8/03	Indicator: D8/04	Indicator: D8/05
			€ 226.980	€ 50.644	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstanden beleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstanden beleid	
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	
		1					
		2					
		100					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 15.969
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	

			1					
			2					
			10					
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D19/01</i>	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03</i>			
			€ 0	€ 59.557	Nee			
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt <i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	Correctie over besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 lenW/BSK-2020/162973	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.942	€ 0
			2					
			100					
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)

			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1 IENW/BSK-2020/162973	€ 12.286	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
			2					
			100					
lenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra Gemeenten en GR'en	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E21/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E21/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E21/03	Cofinanciering (jaar T) Aard controle R Indicator: E21/04	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06
			1 IENW/BSK-2021/350526	€ 2.424	€ 28.699	€ 0	€ 0	Ja
			2					
			Kopie beschikingsnummer	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/09			
			1 IENW/BSK-2021/350526	Ja				
			2					
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle R Indicator: E44B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) Aard controle R Indicator: E44B/05	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06

			1	060772 Gemeente Eindhoven	31194876/5000006530	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			2								
			3								
			4								
			5								
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>					
			1	060772 Gemeente Eindhoven	31194876/5000006530	Nee					
			2								
			3								
			4								
			5								
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel					Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>
			1	060772 Gemeente Eindhoven	31194876/5000006530	NU-01 eeneind					Nee
			2			Nu-02 reconstructie brabantring	Nee				
			3			Nu-03 regenwaterstructuur heikampen	Nee				
			4								
			5								
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)				

			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 104.356	€ 104.356	€ 27.000	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
		1	337 Aanleg van een fietsstraat op een 30 km/h weg aantal in Meters	Nee	0			
		2						
		3						
		4						
		50						
EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/01	Aard controle R Indicator: F1/02	Aard controle D1 Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle R Indicator: F1/05	
		1	UWHS170170	€ 5.178	Ja	Nee	€ 489.337	
		2						
		100						
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 152.327	€ 0	€ 140.265	€ 292.592	€ 0	€ 0

			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07						
			Nee						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 4.193.820	€ 116.852	€ 193.971	€ 1.150	€ 0	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12	
			-€ 264	€ 516	€ 0	€ 605.653	€ 9.880	€ 0	

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>					
			€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>	
			€ 0	€ 34.745	€ 14.711	€ 0	€ 0	€ 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 5.914	€ 45.516	€ 2.837
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.318	€ 92
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.713	€ 442
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 5.914	€ 52.547	€ 3.371
Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					

	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	0	Ja	
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	0	Ja	
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	0	Ja	
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	0	Ja	
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	0	Ja	
6 Totaal	0	0	0	N.v.t.	
Kopie regeling		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	Gemeente <i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			€ 91.632	€ 0	Ja		

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i>		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	Totale werkelijke berekende subsidie <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>			
			€ 1.407.840	€ 203.920			
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten

	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
1	EMK hybrideveld	€ 103.914	€ 103.914	€ 0	€ 0	
2	Verlichting sportvelden EMK: masten	€ 2.397	€ 2.397	€ 0	€ 0	
3	Verlichting sportvelden EMK: armaturen	€ 3.049	€ 3.049	€ 0	€ 0	
4	Hongerman realisatie	€ 41.038	€ 41.038	€ 0	€ 0	
5	Vervangen veld C van HC Nuenen(waterveld ipv zand)	€ 16.767	€ 16.767	€ 0	€ 0	
6	Hockeyclub Nuenen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
7	EMK Verbouwing kleedlokalen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
8	Verlichting sportvelden: masten 2023	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
9	Verlichting sportvelden: armaturen 2023	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
10	Sportpark Wettenseind, diverse vervangingen	€ 1.830	€ 1.830	€ 0	€ 0	
11	Sportpark De Polder, ren.gras en verv.hekwerk	€ 30	€ 30	€ 0	€ 0	
12	Sportpark Koppeldreef, aanl.drainage en ren.gras	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
13	Lissevoort Hockey Drainage	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
14	EMK Toplaag renovatie natuurgras	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
15	Lissevoort hockey slagplanken hout	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
16	Lissevoort hockey elementverharding incl fundering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			17	EMK hekwerk terreinfrastering	€ 3.809	€ 3.809	€ 0	€ 0			
			18	EMK doelen vervangen	€ 1.206		€ 1.206	€ 0			
			19	2.1 Aankoop	€ 7	€ 0	€ 0	€ 7			
			20	2,2 Dienstverlening derden	€ 21.304	€ 0	€ 0	€ 21.304			
			21	2.3 Beheer en Exploitatie	€ 8.569	€ 0	€ 0	€ 8.569			
			22								
			23								
			24								
			25								
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022		Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)		
						Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>		
			1	1017427	€ 35.000	€ 0	€ 0	€ 16.872	€ 15.120		
			2	1034207	€ 85.142	€ 0	€ 0	€ 1.462	€ 83.680		
			3	1042506	€ 37.717	€ 0	€ 0	€ 42.218	€ 0		
			4								
				Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>						
			1	1017427	Ja						
2	1034207	Ja									
3	1042506	Ja									
4											
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken		Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)				

			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04			
			€ 12.000	€ 12.000	Ja	Ja			
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05		
			Nee	Onderzoek moet nog opgestart worden	€ 0	€ 0	Nee		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 13.269	€ 8.165	€ 2.654	€ 8.165	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 91.352	€ 37.700	€ 0	€ 37.700	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 20.414	€ 8.769	€ 4.083	€ 8.769	Ja	
			4 Kansrijke Start	€ 15.310	€ 17.365	€ 1.007	€ 17.365	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 7.145	€ 6.168	€ 0	€ 6.168	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 17.862	€ 11.640	€ 3.572	€ 11.640	Ja	
			7 Valpreventie	€ 52.565	€ 12.217	€ 10.513	€ 12.217	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 10.207	€ 7.483	€ 2.041	€ 7.483	Ja	
9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.552	€ 3.420	€ 510	€ 3.420	Ja				

10	Versterken sociale basis	€ 37.255	€ 35.017	€ 0	€ 35.017	Ja
11	Mantelzorg	€ 10.207	€ 20.321	€ 1.981	€ 20.321	Ja
12	Eén tegen eenzaamheid	€ 10.207	€ 6.956	€ 2.041	€ 6.956	Ja
13	Welzijn op recept	€ 5.614	€ 6.500	€ 0	€ 6.500	Ja
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.553	€ 853	€ 511	€ 853	Ja
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 9.084	€ 8.897	€ 1.817	€ 8.897	Ja
	Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/n.v.t.)?				
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>				
1	Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
2	Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.				
3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
4	Kansrijke Start	N.v.t.				
5	Mentale Gezondheid	N.v.t.				
6	Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.				
7	Valpreventie	N.v.t.				
8	Leefomgeving	N.v.t.				
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.				
10	Versterken sociale basis	N.v.t.				
11	Mantelzorg	N.v.t.				
12	Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.				
13	Welzijn op recept	N.v.t.				
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.				

			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.					
				Eindverantwoording (Ja/Nee)						
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09</i>						
				Nee						
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden		Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen				
				<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03</i>				
				<i>MEOZ223225</i>	€ 401.167	€ 125.400				
				Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H32/06</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H32/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08</i>		
			1	<i>Laco Zwembad Nuenen</i>	€ 401.167	€ 125.400	Ja			
			2				Ja			
			20							

Subsidie Bereikbaarheidsakkoord

FINANCIELE VERANTWOORDING ROUTEGEBONDEN projecten 2023															
Begroting (beschikt)															
Project realisatie															
Project vaststelling															
Saldo BBA subsidie															
Indicatoren															
Projectnr.	Project omschrijving	subsidie aan gemeente	datum verlening	Totale subsidie (kosten (begroot))	Subsidie Bereikbaarheidsakkoord (BBA provincie) 25%	Gerealiseerde projectkosten (subsidie) t/m 2022	Gerealiseerde projectkosten (subsidie) t/m 2023	Gerealiseerde projectkosten (subsidie) cumulatief	Project gereed (J/N)	Vastgestelde subsidie t/m 2023	Lopende bestede subsidie t/m 2023	verleende subsidie - / - vastgestelde subsidie t/m 2023 (nog lopende projecten)	planning jaar afronding	GGA projectcode	mijlpalen - toelichting project
011n	Bundelroutes, planstudie Nuenen incl. nadere afweging oostelijke randweg en A270	Nuenen	8-3-2022	167.780	41.945	167.780		167.780	N		41.945	-	2024		
036	Snelfetsroute Helmond - Nuenen, deel Nuenen - Papenvoortse dijk	Nuenen	12-3-2019	237.500	59.375	225.455		225.455	J	56.364					vaststellingsbeslissing 15-2-2022 50889723
totalen				405.280	101.320	393.235	-	393.235		56.364	41.945	-			

Controleverklaring

